Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 15 (364) KAINA 10 ct. MONTREAL, 1954 m. BALANDIS-APRIL 14 d. PRICE 15 ct. XIV METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

LABAI OPI TARPTAUTINĖ BŪSENA, GRESIANTI KARO IŠSIPLĖTIMU INDOKINIJOJE.

Ruošdamiesi karui, rusai gabena Lietuvos jaunimą į Rusiją.

Šiandien jau kiekvienas mato, kad

TARPTAUTINIAI ĮVYKIAI SKUBIAI RIEDA PIRMYN.

Iš vienos pusės, pasiruošimai karui vyksta visu tempu. Jie vyksta skubiau, negu galima pastebėti, žiūrint iš šalies.

Nežiūrint oficialių pastangų kaip nors apvaržyti atominės energijos panaudojimą karo reikalams.

ATOMINIS PASIRUOŠIMAS YRA YPATINGAI SKUBUS.

Rusija jau išbandžiusi Nitrogeninę - Azotinę bombą, o Amerika vėl kažką bandė Ramiojo vandenyno salose. Atrodo, kad kol kas tėra tiktai vienas pasitikėjimas ir tiktai vienu ginklu — atominiu. Todėl ir Europai ginti nuo sovietinės agresijos, dabar telkiami tojc Europoje daugiausia atominiai ginklai.

ATEITIES KARE ATOMINĖ ENERGIJA BUS SPRENDŽIAMOJI.

Tuščios yra kalbos apie uždraudimą atominių ginklų. Lenktyniavimas jų gamybos vyksta didžiausiu tempu. Kam yra aišku, kad komunistinis imperializmas yra nesukalbamas, tam yra aišku, kad karas neišvengiamas, o jeigu karas neišvengiamas, tai juk jis dabartiniais laikais yra bekompromisinis, ligi kurios nors vienos pusės pergalės ir kitos kapituliacijos. Čia kalbama apie didelį karą, kurio negalima lyginti su Korejos karu.

Kai Rusija visais būdai ir priemonėmis bando Ameriką įvelti į šalutinius karus, kuriuose ji nukraujuotų ir net netektų visos savo jėgos galybės, tai

YRA LABAI GALIMAS KARO IŠSIPLĖTIMAS INDOKINIJOJE.

Amerikos politikai bus atspėję, kad Korejos karas sustabdytas tam, kad jis galima būtų stipriau išplėsti Indokinijoje. Taip ir vyksta. Indokinijoje karo išplėtimo galimybės dabar yra labai padidėjusios.

Labai suprantama, kad užleisti komunistams Indokiniją yra beveik tokios prasmės, kaip užleista jiems Kinija. Bet, galimas dalykas, kad būtų daugi didesnė grėsmė visai Azijai, negu kad Kinijos atidavimas. Todėl laisvasis pasaulis, o ypač

AMERIKA YRA NEPAPRASTAI SUSIRŪPINUSI DĖL INDOKINIJOS.

Tuo tikslu dabar Dulles yra išvykęs į Europą, kur bandys šį klausimą išsiaiškinti Paryžiuje ir Londone. Ten veikia didžiausi laisvės pažangos stabdžiai. Londonas ir Paryžius geriau linkę Indokiniją atiduoti komunistams, negu ten kariauti. Tuo tarpu Maskvos remiami ginklais, amunicija ir vadovybe, komunistai spaudžia ir ligi Genevos konferencijos tikisi pasiekti tokių vaisių, kad atsisėdę prie bendro stalo, jau faktus turėtų kišenėse...

AKLAS PRANCŪZIJOS SAVANAUDIŠKUMAS — VANDUO KOMMALŪNUI

sukti, yra didelis stabdis, kad indokiniškasis nacionalizmas atsisuktų prieš komunistus, kurie yra priešai bet kokių laisvių, o jų tarpe ir nacionalinių. Galimas dalykas, kad Dullesui pasiseks paveikti prancūzų artiregiškumą, — tada ir geresnių vaisių galima būtų tikėtis. Vis dėlto reikia skaitytis su tikrove ir nesistebėti, kad sovietinė Kinija nepradėtų atviro žygio prieš Indokiniją, o tada karas būtų beveik nesulaikomas. Verta pastebėti, kad Vjetnamo, Laoso ir Kambodžos atstovai lankė Dullesą ir su juo tarėsi dėl apsigynimo. Dulles gi, kaip žinoma, yra pasakęs, kad

AMERIKA NESUTIKS INDOKINIJOS ATIDUOTI KOMUNISTAMS,

Visą tarptautinių santykių painiavą, kurion laisvąjį pasaulį gramzdina sukta Maskvos politika, nelengva išnarpalioti. Bet Amerika turi aiškų tikslą ir labai gerai supranta, kad ateina „paskutinė kova", kuriai reikia rimčiausiai susimobilizuoti. Ir

AMERIKA MOBILIZUOJA VISAS GALIMAS JĖGAS

tai „paskutinei kovai" už asmens laisves, už laisvą kultūrą, ir laisvą žmoniją.

Ir Dulles, ilgai viešėdamas Europoje, taip pat rūpinsis sudaryti apsigynimo nuo komunistinės agresijos pavojaus grandį.

Be ko kita, pietų-rytų Azijos valstybės mielai dedasi į tą apsigynimo grandį, — Tailandas, Filipinai, Indokinijos valstybės, Taivanas ir tt.

Ir Europoje, nors ir sunkiai, bet vis dėlto

ORGANIZUOJAMA EUROPOS APSIGYNIMO BENDRUOMENĖ.

Šiomis dienomis jos sutartis ratifikavo Luxemburgas, Italija taipgi įtraukė į dienotvarkę šį reikalą. Sunkiau yra su Prancūzija, bet ir ten ne beviltiška padėtis.

Labai svarbu ir įdomu pastebėti, kad

RUSAI GABENA LIETUVOS JAUNIMĄ Į RUSIJOS GILUMĄ.

Tas taip pat rodo, kad Rusija skaitosi su karo išsipletimo galimybe. O jeigu jau Maskva ruošiasi, tai ji, kaip inciatorė, žino, ką daro.

Reikia pastebėti, kad Maskva bando visaip padėtį painioti, ir paskutinis jos triukas verčia kitus galvoti.

RUSIJA PRIPAŽINO RYTŲ VOKIETIJOS NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Taigi, Maskva aiškiai pasisakė, kad ji iš okupuotos Vokietijos nesitrauks. Ji rytinę Vokietiją daro savo satelitu, tokiu pat, kaip ir kitus satelitus. Patyrusi šią naujienybę, vakarų Vokietijos valdžia kreipėsi į vakarų valstybes daryti šioms žygių, kad ir vakarinė Vokietija gautų visas laisves ir formaliai.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS AUSTRALIJOJE PALIETĖ IR LIETUVIUS.

Adelaidėje, kur yra apie 460.000 gyventojų, o jų tarpe apie 2 tūkstančiai lietuvių, palietė žemės drebėjimas.

1. 3. 54. rytą apie 3—4 A. M. pasigirdo garsas, panašus į artilerijos pabūklų šaudymą, bet labai dažnas, o po ti pradėjo drebėti žemė, palaipsniui stipryn, su nemaloniu bildesiu. Pasiekęs augščiausią laipsnį, drebėjimas ėjo silpnyn.

Miegoję žmonės nevisi iš karto suprato, kame reikalas, bet kada pradėjo braškėti namų sienos, pagauti panikos bego į gatves arba slėpėsi kuo saugiau. Bet po 30 sekundžių viskam nurimus, grįžo į savo namus. Pasikartojimo nebuvo.

Dideliems pastatams — bažnyčioms — padaryta daug nuostolių, nukentėjo ir gyvenami namai, kurių tarpe — ir lietuvių.

Užregistruota keletas sužeistų.

Tai skaitomas vienas iš stipriausių žemės drebėjimų. Panašus yra buvęs prieš penkiasdešimt metų. Edas.

VERGŲ DARBO SVARSTYMAS JUNGTINĖSE TAUTOSE.

Telegrama Rusiją lankantiems Amerikos žurnalistams.

Jungtinių Tautų visuotinis susirinkimas, Jungtinių Valstybių delegacijos prašomas, 1953 m. rugsėjo 17 d. nutarė šį klausimą įrašyti savo dieenotvarkėn tokiu pavadinimu — „Priverčiamojo darbo esimo įrodymas". Pagaliau vergų darbo klausimas, jau apsvarstytas Ad Hoc Komiteto 1953 m. lapkričio mėn., atsidūrė Jungtinių Tautų forume, Ekonominėje ir Socialinėje taryboje, kurios sesija prasidėjo kovo 30 d. New Yorke. Greitai bus pradėtas svarstyti ir šioje institucijoje vergų darbo klausimas.

Laisvosios Europos Komiteto būstinėje kovo 26 d. įvyko Amerikoje esančių egzilinių organizacijų atstovų pasitarimas apsvarstyti akcijai ir priemonėms, kurių reikia griebtis, kad Jungtinių Tautų Ekonominėje ir Socialinėje Taryboje svarstomasis vergų darbo klausimas spręstųsi galimai palankiau. Sutarta visomis įmanomomis priemonėmis veikti laisvųjų tautų atstovus Ekonominėje ir Socialinėje Tarnybojc, kad jie aktyviai dalyvautų šio klausimo debatuose, pritartų Ad Hoc Komiteto paruoštam raportui, ryžtųsi įsteigti pastovią instituciją, kuri nuolat rinktų vis naują medžiagą, tirtų padėtį šiuo skaudžiu reikalu ir kasmet informuotų apie vergų darbus pavergtuose kraštuose Jungtinių Tautų visuotinį susirinkimą. Šiai akcijai vykdyti išrinktas specialus egzilų vykdomasis komitetas, kurian įeina ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas.

Vykdomasis Komitetas tuo jau atitinkamu raštu kreipėsi šiuo reikalu į Jungtinių Valstybių Sekretorių John Foster Dulles ir į Amerikos delegacijos pirmininką Jungtinėse Tautose ambasadorių Gabbot Lodge.

Sutarta aplankyti laisvųjų valstybių delegatus Jungtinių Tautų Ekonominėje ir Socialinėje Taryboje ir atkreipti jų dėmesį į šio reikalo svarbą. Pabaltijo Valstybių laisvės Komitetai įsipareigojo sueiti į kontaktą su D. Britanijos, Kubos, Norvegijos, Venecuelos ir Indijos delegacijoms. Jau matytasi su Kubos ir D. Britanijos delegacijų žmonėmis. Kubos atstovas Emilio Humes Portuondo, nuoširdus Pabaltijo valstybių draugas, prižadėjo tvirtai remti mūsų bylą. Ir D. Britanijos atstovas Mr. D. N. Brinson patikino palankumą ir teigiamą pažiūrą į mūsų reikalą.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos Laisvės Komitetų pirmininkai balandžio 6 d. kreipėsi raštu į Atstovų Rūmų narį Mr. Charles J. Kersteną prašydami, kad ir jis paremtų šią mūsų akciją, tinkama proga prabiltų iš Atstovų Rūmų tribūnos.

Lietuvos Laisvės Komitetas dabartiniu metu yra įtempęs savo jėgas surinkti naujos įrodomosios medžiagos apie priverčiamąjį darbą Lietuvoje bei lietuvių naudojimą vergų darbams Sovietų Sąjungoje.

Be to, Lietuvos, Latvijos ir Estijos Laisvės Komitetų pirmininkai 1954 m. balandžio 5 d. telegrama kreipėsi į Amerikos laikraštininkų ekskursijos, esančios dabar Sovietų Sąjungoje, vadovą Mr. James L. Nick prašydami jį ryžtis, kad laikraštininkai būtų įleisti ir į Pabaltijo valstybes, kur galėtų nors iš dalies pajusti priverčiamojo darbo sistemą, ir patyrinėti darbo vergų iš mūsų kraštų padėtį pačioje Sovietų Sąjungoje.

VIEŠNIA IŠ UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

atvyksta į Torontą.

Balandžio 5 dieną į Londoną atvyko 12 metų amžiaus lietuvaitė, Marytė Penikaitė, dar prieš penkias dienas buvusi už geležinės uždangos, Lenkijoje. Šią kelionę ji padarė lenkų prekiniu laivu, kuris atplaukė tiesiog iš Gdynės.

Marytė yra kilusi iš Raseinių apskrities. Karo metu ji su motina pateko į Lenkiją, o tėvas į Vak. Vokietiją. Prieš penkerius metus Marytės motina mirė, o ji atsidūrė našlaičių prieglaudoje. Tėvas, kuris tuo laiku emigravo į Kanadą, pradėjo rūpintis atgauti dukterį. Pagaliau po didelių vargų leidimas buvo gautas, ir štai Marytė su šypsena veide keliauja pati viena pes tėvelį.

Apie gyvenimo sąlygas Lenkijoje mergaitės nereikia klausti. Tas matosi iš jos apsirengimo, iš pasiruošimo ilgon kelionėn. Londone ji išlipo iš laivo „Lublin" „kaip stovi", net be ryšulėlio rankose. Pundelį dokumentų nešėsi susivyniojusi į laikraštinį popierį. Uuoste ją sutiko Liet. S-gos atstovas ir laikinai apgyvendino Lietuvių Namuose. Už savaitės ji išplaukia į Kanadą, Londone įsigijusi reikalingiausių dalykų kelionei. Toronto jos laukia išsiilgęs tėvas, nupirkęs dukteriai pirmos klasės bilietą iš Anglijos į Kanadą.

TORONTO

VELYKŲ AUKOS.

KLB Šalpos Fondo Apyl. K-tas kreipiasi į torontiečius su prašymu artėjančių Šv. Velykų proga paaukoti Vokietijoje likusiems tautiečiams, o ypatingai jų vaikučiams, kiek kas gali, pagerinti jų Velykų stalą ir papuošti jį lietuviškais margučiais. Tam reikalui pinigines rinkliavas Toronto Šalpos K-tas praves sekmadieniais prie bažnyčių ir kiekvienam didesniam žmonių susibūrime. Tad, mielas tautieti, nepagailėk vieno kito dolerio nuo savo apkrauto Velykų stalo, nepamiršk savo brolių ir sesių, kenčiančių nuolatinį nedateklių ir vargą, o ypatingai jų vaikučių, kurie su nekantrumu lauks, ką jiems ankstų Velykų rytą kiškelis bus atnešęs.

Toronto Šalpos K-tas tikisi, kad kaip iki šiol, taip ir dabar Torontiečiai bus duosnūs ir nepagailės paaukoti savo artimui.

Pirmieji atsiliepė ir paaukavo prie Prisik. bažnyčios balandžio 4 d. šie asmens: po 5 dol.: A. Gontienė; po 3 dol. M. ir A. Bumbuliai ir J. Šarūnas, po 2 dol.: S. Čiapas, M. Slapšys, A. Lemežytė, F. Noreika ir S. Tamulionis. Kiti aukavo po mažiau. Išviso prie bažnyčios surinkta 77 dol.

Prašome ir toliau aukoti, atnešant pinigus į Liet. Namus, svetainę „Tulpė" arba skamb. tel. KE 2154 ir KE 3027 — aukos bus paimtos iš Jūsų namų. **Toronto Šalpos K-tas.**

KOMPLIKACIJOS DĖL KURORTINĖS FARMOS

Paskutiniame Lietuvių Namų valdybos posėdyje kilo nuomonių skirtumas dėl kurortinės farmos pirkimo politikos. Kai kurie valdybos nariai yra priešingi tam, kad farma būtų perkama Bendruomenei panaudojus šiam reikalui turimą Liet. Namų inkorporaciją-čarterį. Valdybos narių dauguma yra linkusi nesimaišyti į Bendruomenės reikalus. Bs.

DĖL NESKLANDUMŲ TORONTO PARAPIJOSE

yra gautas ilgokas straipsnis, kuriame aiškinamas visas tas reikalas, apie kurį buvo parašytas kardinolui laiškas. Gautomis iš raštą Kardinolui rašiusiųjų žiniomis, reikalas kiek kitaip atrodo. Šis straipsnis bus įdėtas sekančiame „NL" numeryje.

VELYKŲ RYTĄ.

VISUS TAUTIEČIUS SVEIKINAME VELYKOMIS IR LINKIME GEROS ATEITIES. KLCT ir NL.

Velykų Švenčių proga mielus savo Rėmėjus ir Bičiulius nuoširdžiai sveikina Vasario 16 Gimnazija.

Mielas seses ir brolius Montrealio lietuvius ateinančios Didžiosios Prisikėlimo šventės proga sveikiname, linkime geros sveikatos, sėkmės, kovoje už būvį ir kviečiame būti nepalaužiamai tvirtais tikėjime į mūsų tautos prsikėlimą nepriklausomam gyvenimui.

K. L. B. Montrealio Apylinkės Valdyba.

ĮSTEIGTAS PLIAS MONTREALIO SKYRIUS.

Praeitą šeštadienį dalis Montrealy gyv. inžinierių - iniciatorių susirinko inž. J. Daniliausko namuose ir sutarė įsteigti Pasaulio Liet. Inž. ir Architektų S-gos Montr. skyrių. Apie anksčiau Montrealy veikusio Technikos darbuotojų būrelio veiklą informavo J. Daniliauskas. Dėl sunkių kūrimosi sąlygų būrelio veikla po metų susilpnėjo ir galiausiai sustojo. L. Balsys supažindino su PLIAS taisyklėmis ir organizacijos JAV-se politika. Susirinkimas rado, kad PLIAS nuostatai yra užtektinai liberalūs ir nesudaro kliūčių technikos srityje dirbantiems būti skyriaus nariais, o technika besidomintiems — būti jo mielai laukiamais svečiais. Tai pgi, yra žymiai patogiau ir tikslingiau turėti atramą jau centralizuotoj PLIAS organizacijoj, negu kurti naują. Savo veikloje skyrius numato su pažindinti artimiau savo narius asmeniškai ir profesiškai, išgirsti iš kiekvieno pranešimą iš jam geriausiai žinomos srities, informuotis darbo galimybėmis ir, žinoma, kiek sąlygos leis, prisidėti prie PLIAS pagrindinio uždavinio — Lietuvos valstybės atstatymo studijavimo ir praktiško pasiruošimo.

Skyrius išrinko į v-bą J. Daniliauską, L. Balsį ir Vilčinską, į rev. k-ją — J. Bulotą ir V. Stankevičių. Steigiamąjame susirinkime dalyvavo 16 inžinierių. **Susirink. sekr.**

MUZIKAS NOMEIKA MONTREALY

Prof. Z. Nomeika, atvykęs iš Rochesterio, USA, viešėjo pas pp. Kardelius. Vizitavo AV kleb. kun. dr. J. Kubilių, lankė pp. Smilgevičius ir visą šeštadienį repetavo Bazilikoje. Sekmadienį ten įvyko jo vargonų rečitalis, kurin buvo susirinkę per 500 asmenų. Deja jie taip skūpiai aukojo, kad iš tų aukų — 172 dol. — neįmanoma buvo padengti faktinių išlaidų. Jeigu atsilankiusieji į koncertą būtų aukoję bent po dolerį, jau būtų buvę galima išsiversti ir, gal, bažnyčios statybai būtų likę apie 200. Faktai rodo, kad juo toliau, juo aiškiau darosi, kad joks kultūrinis darbas pas mus darosi neįmanomas.

Po koncerto svečiui, kuris buvo atvykęs su žmona ir dukrele (savo mašina) AV klebonijoje buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo ir Bazilikos vargonininkas p. Lindsay. Pp. Nomeikos pirmadienį išvyko į Rochesterį, kur p. Nomeika yra didelės parapijos vargoninku. Plačiau apie koncertą, kuris muzikaliu atžvilgiu buvo puikus, sekančiame „NL" n-ry.

TELESFORAS VALIUS.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Contries	$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina	$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų

Prisikėlimo!

Prisikėlimo šventės — Velykos — yra gera proga pagalvoti ir kiekvienam apsisvarstyti savo prisikėlimą gėriui ir gražiui.

Kiekvienas mūsų skyrium ir mūsų organizacijos, ir mūsų susibūrimai, ir mūsų pavienių arba organizuoti veiksmai ir bendrieji žygiai dažnu atveju labai prašosi tobulesnių formų ir tobulesnių pasireiškimų, kurie ar tai dėl įsisenėjimo, ar tai dėl nepaslankumo, ar tai dėl tūlo nerangumo reikalingi yra mūsų sąmonės pažadinimo, mūsų prisikėlimo.

Peržiūrėdami savo kiekvienos dienos darbus ir veiksmus, mes negalime nepastebėti tūlų savo trūkumų.

Daugelis mūsų gyvenimo properšų matomos ne tiktai mums patiems, bet ir kiti jas mato.

Mes ir menkai organizuoti ir jau esamos mūsų organizacijos dažnu atveju neparodo to, ką jos veikdamos tikrai galėtų parodyti ir ką galėtų nuveikti.

O kiek mūsų yra tokių, kurie visai nepriklausome jokioms organizacijoms, jokioms draugijoms, jokiems susibūrimams? Toks neorganizuotas gyvenimas gali kai kam atrodyti individualiai, sau, naudingas, bet tikrumoje — tai sudaro didelę klaidą, nes šių laikų visuomenė yra išsivysčiusi iki tokio laipsnio, kad neorganizuotas gyvenimas yra nenaudingas net ir tariama individuale prasme. Nes tikrai vienybėje galybė —galybė ir dvasinė, ir medžiaginė, ir tautinė, ir visokeriopa. Šioje srity, organizacinėje, mums tikrai reikia prisikėlimo.

Ne dažnas, bet gana ryškus yra netolerancijos reiškinys. Kai kas mūsų nepakenčia laisvo žodžio, laisvesnės minties, „kito" nuomonės. O juk gyvename krašte, kuris didžiuojasi laisvėmis ir yra pasiryžęs jas ne tiktai saugoti, bet ir puoselėti. Čia yra taip kilniai suprantamos laisvės, kad, anot Kanados parlamento nario J. Diefenbakerio, Kanadoje yra „laisvė būti neteisingam". Ar mums šia prasme nereikalingas apsigalvojimas ir prisikėlimas tiems didiems principams, kurie tramdo žmonijoje neapykantą, „kito" nuomonės nuvertinimą ir jai net neapykantą?

Ir politinės ir partinės aistros, — esmėje dažniausia labai smulkių dalykų sukcliamos, — tačiau nemaloniai nuteikiančios, sukeliančios vienų prieš kitus šnairavimų, lygtikrai kokių nesutaikomų priešų neapykantos, — ar visa tai yra verta protingo ir sąmoningo žmogaus?

Mūsų artimo meilės, mūsų duosnumo būtiniems tautos, tautos kultūros, tautos ateities reikalams; mūsų net perdedamas eikvojimasis nesvarbiems reikalams ir nepaprastas taupumas vertingiems tikslams; mūsų šalpos reikalais ir tt., ir tt., — ar visa tai yra tinkamoje augštumoje ir nėra reikalinga gerinimo?

Ar nereikėtų ir dėl šių dalykų mums persigalvoti ir su atgimstančia gamta atgimti naujam gyvenimui, naujų nuotaikų kūrimui, naujų santykių nustatymui?

Peržiūrėję kasdieninius rūpesčius, eilinus savo vargus, nesėkmes, tikriausiai mes rasime dar daug ką taisytina, tobulintina, naujintina, ir kurtina. Ypač kurtina.

Visa tai mums geriau seksi, jeigu mes prisikelsime visų pirma tolerancijai, norui ir pastangoms vieni kitus suprasti, vieni kitų savumus toleruoti ir jeigu mes prie tų mūsų bendrųjų reikalų prieisime su meile ir gera valia.

KL BENDRUOMENES REIKALAI

DIDŽIŲJŲ KOLONIJŲ ORGANIZACIJOS PROJEKTAS.

1. Skaitlingose apylinkėse, visuotinių apylnkės susirinkimų funkcijoms atlikti, renkamos apylinkės tarybos.

Kurios apylinkės renka apylinkės tarybas nustato KLB Krašto Valdyba.

2. Apylinkės reikalus sprendžia apylinkės taryba.

Ji:

a) renka apylinkės valdybą, apylinkės kontrolės komisiją ir kitas komisijas pagal reikalą;

b) taria apylinkės veiklos planą;

c) tvirtina metinę apylinkės sąmatą ir apylinkės kontrolės komisijos patikrintą sąmatos vykdymo apyskaitą;

d) taria įmokas apylinkės reikalams;

e) taria augštesniųjų KLB organų arba apylinkės tarybos narių pasiūlytus klausimus. z

3. Apylinkės tarybą sudaro:

a) rinkti nariai;

b) organizacijų atstovai ir

c) apylinkės valdybos nariai.

4. 3 straipsnio a punkto numatyti nariai renkami tiesioginiu ir slaptu balsavimu dvejiems metams; jiems išrinkti taikoma KLB Tarybos nariams rinkti taisyklės. Renkama 20—40 narių. Renkamųjų narių skaičių kiekvienai apylinkei nustato KLB Krašto Valdyba.

5. Kiekviena apylinkėje veikianti lietuvių organizacija, kuri pritaria KLB tikslams, kaip kad jie yra numatyti Bendruomenės Statuto 1 straipsnyje, gali siųsti savo atstovą į apylinkės tarybą, jeigu ji: a) bus įsiregistravusi apylinkės valdyboje ir b) sumokėjusi 10 dol. metinio mokesčio apylinkės reikalams.

10 dolerių mokestis mokamas kas metai.

Reikalui esant, apylinkės valdyba gali atleisti nuo metinio mokesčio; šį apylinkės valdybos nutarimą tvirtina apylinkės taryba.

6. Kuri organizacija atatinka KLB Statuto 1 straipsnio reikalavimams nustato KLB apylinkės valdyba. Apylinkės valdybos pripažinta neatatinkančia minėto straipsnio reikalavimams organizacija gali per 30 dienų skųstis Nesusipratimams ir Skundams Spręsti Komisijai. Šios Komisijos sprendimas galutinis.

7. Apylinkės valdyba šaukia apylinkės tarybą posėdžio ne mažiau kaip vieną kartą per metus, pranešdama apylinkės tarybos nariams prieš 2 savaites posėdžio laiką, vietą ir darbų tvarką.

Apylinkės valdyba privalo naujai sudarytą apylinkės tarybą posėdžio sušaukti ne vėliau kaip po vieno mėnesio nuo apylinkės tarybos rinkimų narių išrinkimo dienos.

8. Apylinkės kontrolės komisijai ar ketvirtadaliui tarybos narių pasiūlius ir svarstytinus dalykus nurodžius, apylinkės valdyba turi ne vėliau kaip per 30 dienų sušaukti apylinkės tarybą nepaprasto posėdžio.

9. Apylinkės tarybos posėdis įvyksta susirinkus nemažiau pusei ir vienam tarybos nariui. Kviečiamam laikui ne susirinkus, po valandos pėsėdis įvyksta nepaisant jame dalyvaujančių tarybos narių skaičiaus, bet jame gali būti tariami tik tie klausimai, kurie buvo pažymėti darbų tvarkoje.

10. Apylinkės tarybos posėdį pradeda apylinkės valdybos pirmininkas. Posėdžiui vadovauja tam reikalui tarybos išrinktas prezidiumas.

11. Apylinkės taryba taria paprasta dalyvių balsų daguma.

12. Apylinkės tarybos posėdžių protokolus ir dokumentus laiko ir saugo apylinkės valdyba.

LIETUVOS VAIZDAI

PASAKOJA NESENIAI IŠ LIETUVOS ATVYKĘS.

11.

Liežuvis stringa vagių nukaltuose naujadaruose.

Kokių tik „naujadarų" nerasime lietuvių kalboj: „Prampokžik", „Zagotskotživsirijo", „Glavskot SSSR" ir taip be galo. Bjauru klausytis, sunku ištarti, bet blogiausia, kad šios organizacijos įsteigtos valstybės žmonių apvogimui, ir jų tiek pilna, kad reikia geros galvos, norit nors mažos dalies paskirtį suvokti. Kursuoja toks anekdotas: Puškinas keliasi iš mirusiųjų. Dairosi ir nesusivokia, ką visoki „glavruksiprielopai" reikštų? Jam paaiškina. Gerai. Lygiai pietų metu įžengia Puškinas į komunistų vadų lankomą restoraną ir randa visą eilę valdžios viršūnių pietaujant.

— ? — pasveikina Puškinas.

Visi vaidina įžeistus. Puškinas aiškinasi: — Tai yra sutrumpinimas „želaju obščestvu prijatnavo apetita"...

Lietuvoj labai garsi savo vagystėmis „Zagotskotčivsirijo" gauja. Ji supirkinėja odas, kailius, skarmalus, Vilniuje ir mesteliuose supirkinėja ir marguosius metalus. Jų agentai, daugiausia rusai, valkiojasi iš krašto į kraštą ir vagia, kas pakliūva, apgaudinėja gyventojus, plėšo kapuose nuo kryžių ir paminklų margąjį metalą, paskui kai pajunta padus svylant, nešasi, kur akys veda.

Kita, Lietuvą apiplėšusi vagių gauja veikė „Glavskot SSSR" vardu. Ši gauja Lietuvoj pasirodė tuoj po karo, kaip valstybinė organizacija, supirkti gyvulius. Marmėjo rusai po kaimus, vogė karves ir arklius ir visa gabeno į Rusiją. Bankuose atidengė sąskaitas, kontorose sėdėjo išpurtusiais veidais direktoriai - rusai. Kraašte ūkininkai grūmėsi su atvykusiais vagimis, bet kam pasiskųsi? Visa veltui. Praėjo metai ir kiti, pagaliau ir prokuratūra įsikišo. Aiškino, tyrė, tardė, bet gale paskelbė, kad čia valdžia nieku dėta, nes tai buvusi privati gauja, o Maskva apie tai nieko nežino. Dingo iš Lietuvos geriausi arkliai ir karvės — dingo ir „Glavskot SSSR".

Eidami į restoranus nešasi savo gėralus.

Okupantas vagia ir plėšia visose gyvenimo srityse. Imkim, žmogus nori užsukti į restoraną išgerti stiklelį, pašokti. Už 100 g degtinės reikia mokėti 4 r. 50 kap. Taurelės Lietuvoj daugiau nežinomos, jokioj krautuvėj jų negausi, restoranuose „stogramkos" pilamos į paprastas arbatos stiklines. Lietuviai, paprastai užsisako 100 g, o kas užsisako 200 gramų, tai jau žinok, kad tai yra rusas. Degtinė matuojama menzūrėlėmis, bet ar tavęs kelneris neapgavo, galima pamatuoti degtukų dėžute. Pastatei stačiai degtukų dėžutę prie stiklinės ir bus 200 gramų, jei įpilta degtinė sulig dėžute. Paguldyta dėžutė ant brėžmens parodo, jog stiklinėj yra 100 gramų; to išmokė rusai.

Kad apėjus plėšikavimą, labai madoj į restoraną neštis savo degtinę ir užkandžius. Užsisakoma 100 gramų pradžiai, paskui jau traukiama savo atneštą. Daugiausia naminė, nesji perpus pigesnė, kokybė taip pat neblogesnė. Naminės galima visur gauti, nors ir labai persekiojama, gręsia didelės bausmės, bet patys rusai —milicija — taip įsivėlusi degtindarių kompanijose, kad ir pats Saliamonas nepajėgtų amžiais visa tai išnarpliioti. Teisybė, naminę degitnę galima ir restoranuose gauti, net ir nežinai, ar geri naminę ar valstybinę. Pavyzdžiui, prieš kelius metus labai išgarsėjo vienos likerių dirbtuvės likeriai. Etiketės kaip reikia, kokybė puiki. Kiekvienam kioske, kiekvienam restorane užtiksi. Konkurencija valstybinei. Pasiekia žinia prokuratūros ausis. Pauostė, pasekė, ir visa „direkcija" pakliuvo į teismą, o iš ten į kalėjimą. Jei būtų buvę rusai, tai kažin, ar būtų nuteisę, bet čia būta vienų lietuvių, kuriems vadovavo buvęs aviacijos viršila Kreivys. Tai buvo Kaune 1951 m.

Iš Klaipėdos į Klaipėdą per Leningradą arčiausia...

Klaipėdos miesto gyventojai pradėjo murmėti, kad gausnama krautuvėse mėsa dažnai būna prišvinkusi. Atatinkamos įstaigos aiškina, kad mėsą tenka vežti iš Leningrado, tai daug laiko suėdąs transportas. Teiraujamasi vietinėj, Klaipėdos miesto, skerdykloj. Skerdyklos direktorius atsako, kad jam nėra įmanoma miestui tiekti mėsą, nes visą skerdieną iš skerdyklos įsakyta siųsti į Leningradą. Bet svarbu propagandai, nes, girdi, „didžioji tėvynė" rūpinasi Lietuva...

Dar vienas kom. kacapų perlas.

„Zagotzerno" yra grūdų paruošos įstaiga. Visas jos aparatas didžiausių sukčių rankose. Į didesnius miestus atvežamus gyventojų maistui grūdus verčia iš vagonų tiesiog ant rampų, po atviru dangumi. Kol nuveža į sandėlius, grūdai sudygsta, suplėksta. Prieš kelius metus Klaipėdoj ant rampų suverstus grūdus sudaigino ir teko visus į Dangę suversti. To negana, kilo badas, — nėra duonos, nėra kruopų, o daugiau žmonės jukenori. Įsakoma atplėšti „Zagotzerno" sandėlius. Revizija randa apie 1000 to grūdų ir kruopų trūkumą. Driukov, „Zagotzerno" direktorius, patenka į kalėjimą. Tardė, kalino ir teisė, bet galop... paleido.

—

Jis aiškinosi labai paprastai: atplėšėte, girdi, sandėlius, visa išvežėte, bet be jokio perėmimo akto! Apie šią bylą visi žvirbliai palėpėse čirškė, o Driukov milionus, spėjama, ir šiandien laisviausiai kišenėse glamžo arba vagia kur nors išsitiesęs toliau. Klaipėdoj jis savo metu visą miesto valdžią kišenėj turėjo, už tai nė teismas nedrįso jo ilgiau kalinti...

Daugiau bus.

YLA VISAI IŠLINDO IŠ MAIŠO...

Sniečkus giria carinę Lietuvos okupaciją ir gretina ją su komunistine.

Sniečkus pastarajame kompartijos suvažiavime Vilniuje pasiūlė ateinančiais metais rengti Lietuvoje iškilmingą paminėjimą 160 metų sukakties nuo Lietuvos prijungimo prie Rusijos. Tai buvęs pats įžymiausias įvykis lietuvių tautos istorijoje.

„Būtina plačiai išaiškinti darbo žmonėms", kalbėjo Sniečkus, „to istorinio įvykio milžinišką progresyvią reikšmę tolimesniam lietuvių tautos politiniam, ūkiniam ir kultūriniam išsivystymui, nors Rusijos viršūnėje tada buvo caras ir dvarininkai".

Lietuvos vienkiemių išgriovimas ir gyventojų sukėlimas į kolūkinius kaimus tebėra vienas iš svarbiausių Sniečkaus programos punktų. Partijos suvažiavime jis pabrėžtinai ragino rajonų partinius beiviyk domuosius komitetus tuo ypatingai rūpintis, nors Chruščiovas savo pernykštėj kalboj ir buvo įspėjęs nepersistengti su Lietuvos, Latvijos bei Estijos vienkiemių naikinimu. Jis patarė apsisvarstyti „kur ir kaip".

Vėliausiomis žiniomis, apie 360.000 buvusių paskirų Lietuvos ūkių dabar yra sujungti į 2.200 kolūkių.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos" prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASČIAUSIU BŪDU: DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŲSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visu metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargan tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

ŠAUKIAMAS VISUOTINIS METINIS SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" ŠĖRININKŲ-AKCININKŲ SUSIRINKIMAS.

1954 metų gegužės mėnesio 16 dieną, 3 valandą po pietų šaukiamas visuotinis metinis Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" šėrininkų-akcininkų susirinkimas, kuris, jeigu nurodytą valandą ne susirinktų kvorumas, po valandos, t. y. — tą pačią dieną, 4 valandą pp. bus teisėtas spręsti dienotvarkės punktus, nežiūrint dalyvių skaičiaus.

Susirinkimas įvyks: 163—9 Avenue, Ville Lasalle, Montreali, P. Q.

Dienotvarkėje: Bendrovės Valdybos apyskaitą, pranešimai, Revizijos komisijos pranešimas, naujų valdomųjų organų rinkimai, projektai, sumanymai ir susirinkimo iškeltųjų klausimų svarstymas.

Visi akcininkai - šėrininkai prašomi dalyvauti. Kas negalės pats susirinkime dalyvauti, galės pasinaudoti teise ką norsirs iš dalyvaujančių šėrininkų-akcininkų (ne akcininkų įgalioti neleidžiama) įgalioti. Tam tikslui prie kiekvieno pranešimo - kvietimo pridedamas įgaliojimui surašyti blankas — ĮGALIOJIMAS, kurį nedalyvaujantis susirinkime, prašomas užpildyti ir pasiųsti norimam įgalioti šėrininkui. Jeigu šiojo adresas nebūtų žinomas, malonėkite įgaliojimus siųsti „Nepriklausomos Lietuvos" redakcijos adresu: „Nepriklausoma Lietuva", 7722 George Street, Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Įgaliojimai bus pernduoti tam asmeniui, kam bus užrašyti. Jeigu kas nors dėl kurių nors priežasčių negautų asmeninio kvietimo individualiai, tai prašoma įgaliojimą surašyti savo ranka pagal žemiau skelbiamą pavyzdį:

ĮGALIOJIMAS

Aš žemiau pasirašęs .....,
(vardas ir pavardė)

gyvenantis .....,
(pilnas adresas)

šiuo įgalioju p. .....,
(vardas ir pavardė įgaliojamojo asmens)

gyvenantį .....,
(įgaliojamojo adresas)

atstovauti mane Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" metiniame akcininkų susirinkime, įvykstančiame 1954 metų gegužės mėn. 16 d. Ville Lasalle, Montrealy.

Mano šėrų-akcijų skaičius....., jų Nr. Nr. .....

.....,

.....,

.....,
(data ir įgaliojančiojo parašas)

NEATSIIMTOS AKCIJOS - ŠĖRAI.

Spaudos bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" neatsiėmė šėrų - akcijų dar šie asmens: 1. Juozas Paukštė, 2. Vladas Žemaitis, 3. Br. Barisas, 4. Juozas Balsys, 5. Albertas Dransutavičius, 6. Bronius Grikenis, 7. Bronius Misius, 8. Justinas Pikšilingis, 9. Antanas Vizgirda, 10. Antanas Vilkas, 11. Pr. Kungytė-Žymantienė, 12. Romualdas Žiogrys, 13. Jonas Kamaitis, 14. Vytautas Kvedaras, 15. Jonas Žiurinskas, 16. Jonas Mazyliauskas, 17. Kostas Astravas.

Visi čia suminėtieji maloniai prašomi atsiliepti ir prisiųsti savo adresus, pagal kuriuos bus išsiuntinėti šėrai akcijos.

Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" Valdyba.

Ką rašo kiti

NAUJA MOTERŲ MADA.

„Europos Lietuvos" keistenybių apžvalgoje rašo:

„Vienas britų chirurgas gavo kvietimą vykti į Berlyną pas auksakalį Hans Winkler perverti jo klientėms nosis, kad vėliau jos galėtų be skausmo įverti blizgutį. Ta proga šis chirurgas pareiškė, kad jam nėra reikalo vykti į Berlyną, nes jis pakankamai turįs šios rūšies klijenčių - pacijenčių ir šioj saloj.

Lietuvoj ūkininkas perverdavo nosį ir įverdavo grandį kiaulei, kuri knisdavo pievą ar dobilus, o buliui — kada jo ne begalėdavo suvaldyti.

Ši civilizuotų moterų mada teikia gražių vilčių. Tikėkim, kad ši mada tobulės, t. y. visiškai prilygs laukinių madai (laukiniai perveria nosį ar lūpas ir įveria didelę grandį!) ir tuo atneš daug naudos vyriškai lyčiai. Manau, kad nesuvaldomų žmonų vyrai nepagailės didelių išlaidų šiai madai paskatinti, kad tik jos pagalba lengvai suvaldytų savo žmonas! Tada ne moterys vyrus, bet vyrai moteris „vedžios už nosies"...

ĮDOMI ARGUMENTACIJA.

Vytautas Meškauskas, polemizuodamas su J. Audėnu dėl 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo, „Vienybės" 10-me nry taip būdina sekusį po perversmo režimą ir patį perversmo faktą, remdamas tai tarptautiniais įvykiais:

„Ir žmogžudys Tito gauna pagalbos iš amerikiečių. Portugalijos Salazaras taip pat. O fašistas Franco už bazes amerikiečių aviacijai išsiderėjo daugiau, negu Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės. Gi „demokratijos fone" sutriuškinto Hitlerio Reicho... didesnė pusė vergų buvo atiduota dar blogesnėn vergijon".

Mirė inžinierius Aleksandras Mačiūnas

RAŠO DIPL. INŽ. A. NOVICKIS.

Vos 52 metų sulaukęs, š. m. kovo mėn. 25 d., nelauktai-netikėtai, New Yorke mirė diplomuotas inž. elektrikas Aleksandras Mačiūnas. Liūdna žinia žaibo greitumu pasklido ne tik New Yorke, bet ir toli-muose JAV miestuose.

Kas gi atsitiko su sportiškos išvaizdos, augšto ūgio, gražiai nuaugusiu vyru, dideliu gamtos mėgėju? Kas pakir to tą gyvybės ir energijos pilną žmogų? — Kol kas aiškaus atsakymo nėra. Šiandien tiek težinoma, kad jis mirė dėl širdies klapanų uždegimo po gripo.

Aleksandras Mačiūnas gimė 1902 m. vasario 26 d., Šiauliuose. Čia išaugo ir gimnaziją baigė. Nuo mažens buvo be galo gyvas ir energingas; todėl nenuostabu, kad kai 1919 metais Šiauliai tapo bermontininkų užimti, ir ten spontaniškai organizavosi lietuvių partizanai kovai su okupantais, tai tas jaunutis gimnazistas Aleksandras buvo partizanų priešaky ir atsižymėjo ten drąsiais veiksmais, kurie jam vos nekainavo gyvybės.

Aukštąjį mokslą išėjo Berlyne, Scharlottenburg'o Augštojoj technikos mokykloje. 1924 metais grįžo į Lietuvą, kaip dipluomuotas elektros inžinierius ir stojo dirbti Siemens bendrovės įgaliotinio įstaigon, kur be pertraukos dirbo visą nepriklausomybės laiką. Didžiulė Siemens firma aprūpindavo Lietuvą įvairiausiais elektros reikmenimis, statė elektros jėgaines, tiek privatiems savininkams, tiek savivaldybėms bei valstybei. Inž. Mačiūnas firmos vardu patiekdavo projektus ir prižiūrėdavo, kad darbai būtų ne tik techniškai rūpestingai atlikti, bet kad pačios įmonės, tiek išorės išvaizda, tiek įrengimo smulkmenose būtų gražiai sutvarkytos. Jis buvo grožio ir meno mėgėjas ir gerbėjas. Ta velionies ypatybė visur pasireikšdavo. Jo namai buvo skoningai pastatyti ir gražiai tvarkomi.

Jis mėgo gamtą ir plačias jos apraiškas: miškus, ežerus, kalnus. Studijų metais velionis pasidarė vienu žymiausiu to laiko alpinistų, o šis sportas — juk surištas su dideliais pavojais. Mačiūną tas traukė. Jis nejuto baimės, kol vieną kartą atsidūrė ties bedugnės krantu ir vos išsigelbėjo. Bet ir po to, jau iš Lietuvos vykdavo atostogų praleisti į Davosą — palaipioti po Alpių kalnus. Aleksandras buvo azartingas medžiotojas. Visur, kai tik sąlygos susidarydavo, jis laisvalaikį praleisdavo gamtoje — medžiodamas. Savo name, Kulautuvoje, turėjo gražų rinkinį medžioklės trofejų. Visuomet gyvas ir malonus, velionis turėjo daug draugų: aktorių, muzikų, dailininkų, inžinierių, medžiotojų.

Mokėjo su žmonėmis bendrauti. Greta to — buvo be galo pareigingas ir rūpestingas, tiek darbe, tiek šeimoje. Savo šeimai — davė viską, ką kultūringas žmogus vertina ir ką modernioji civilizacija patiekia. Sumanyto ir pradėto darbo neatidėliodavo ilgam laikui, pats nevengdamas ir fizinio darbo.

Mėgo ir mokėjo darbą dirbti. Nuo vieno darbo skubėjo prie kito. Rodos, vis jam laiko stoka. Būdamas didelių gabumų, Mačiūnas buvo pasiekęs žymių laimėjimų: Lietuvoje — Siemens firmos įgaliotinis ir Lietuvos Universiteto profesorius; Amerikoje — didžiulės elektros jėgainių projektavimo firmos vieno skyriaus vedėjas. Lygiagrečiai kai kurį laiką — New Yorko universiteto lektorius. Jo darbovietės atstovas, kalbėjęs gedulingoje akademijoj, pareiškė, kad velionies žinių šaltinis buvo nešsemiamas. Dėl dalyko ne savo specialybės srityje velionis nesidrovėdavo kitų nuomonės paklausti ir išklausyti kritikos, nors nuo savo sumanymo ne lengvai atsisakydavo.

Aleksandras ėjo per gyvenimą drąsiai, nesustodamas. Jam visur sekėsi. Jis norėjo, kad ir draugams sektųsi. Kiek galėdamas, stengėsi visiems padėti. Kai pradžioje, atvykę iš tremties, kolegos — inžinieriai ėmėsi bet kokio darbo, kad tik susidarytų pragyvenimo šaltinį, tai Mačiūnas, sielodamasis dėl to, viename susirinkime pareiškė, kad jis nenurimsiąs, kol bent vienas inžinierius dirbs fabrike, ne savo specialybėje. ir tas jo noras išsipildė: šiandien New Yorke nebėra tokių inžinierių, kurie dirbtų ne specialybės srityje. Daug kas gavo darbo jo patarimais, jo paremtas arba net toje įstaigoje, kur velionis pats dirbo ir susidarė augštai kvalifikuoto lietuvio specialisto vardą. Mačiūnas, studijuodamas Berlyne, buvo aktyvus studentų sąjungos veikėjas. Suprasdamas, ką reiškia organizuotas veikimas, jis ėmėsi iniciatyvos ir kūrė Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungą. Jis buvo jos pirmininkas, o New Yorko skyriuj pirmininkavo iki mirties.

Ir štai šitas retų kvalifikacijų žmogus, didelis specialistas, iš visų bandymų išėjęs laimėtoju, — tapo negailestingos mirties taip netikėtai nugalėtas. Ilgametis inžinierių, architektų sąjungos pirmininkas — pasitraukė... amžinai.

„Amerikos Balso" redaktorius jūrų kapitonas p. Labanauskas „Nepriklausomos Lietuvos" bendradarbių tarpe Montrealio spaudos baliuje. Iš kairės į dešinę: I. Šipelytė, KLCT vicepirmininkas teis. B. Katiius, M. Leknickienė, KLCT sekretorius L. Girinis, P. Paukštaitis, „NL" red. J. Kardelis, p. V. Keturkaitė-Daugelavičienė, „NL" admin. G. Rukšėnas, „Amerikos Balso" red. p. Labanauskas, A. Daugelavičius ir KLCT pirmininkas Jonas Leknickas. Gaila, čia stinga dar veidų p. J. Rukšėnienės, p. Šipelienės ir p. Otto, kurios atliko didelį darbą. Foto **V. Juknevičiaus.**

Laiškai Redakcijai

Kun. A. Traškevičius
480 East 47th Avenue
Vancouver 15, B. C.

1954 m. balandžio mėn. 6 d.

Ponas Jonas Kardelis
Redaktorius „Nepriklausomos Lietuvos"

Paliko nuliūdusią šeimą: žmoną, buvusią Lietuvos valstybės teatro baleriną, sūunų — architektą, baigusį Carnegie Institute of Technology ir dukrą— muzikos kolegiją bebaigiančią studentę. Gražiai sukurtas ir išpuoselėtas šeimos židinys neteko savo stipraus ir rūpestingo globėjo, o mes, jo kolegos, nustojome ištikimo draugo. Lietuva neteko didelio specialisto būsimam jos atstatymui.

Skaitlingas būrys draugų ir pažįstamų atėjo atiduoti jam paskutinę pagarbą. Karstas buvo paskendęs gėlėse. Gedulingoje akademijoje buvo pasakyta daug jausmingų kalbų. Laidotuvių vilkstinėje į krematoriumą dalyvavo pusšimtis automobilių. Energingasis Mačiūnas pranyko — virto pelenais. Nesinori tikėti, kad jo jau niekad savo tarpe nebematysime..

Antanas Novickis.

7722 George Street
Ville Lasalle
Montreal 32, P. Que.

Gerb. p. Redaktoriau,

Su šiuo laišku siunčiu mano viešą pareiškimą, kurį prašau atspausdinti artimiausiame numeryje „Nepriklausomos Lietuvos".

Pagal mano advokato Mr. Owen C. Dolan, B. A., LL. B., 1425 Lonsdale Avenue, North Vancouver, B. C., nurodymus prašau Jūsų padaryti, kas seka:

1. Man tuoj pranešti, jei negalėtumėte atspausdinti mano šio viešo pareiškimo Jūsų redaguojamame laikraštyje ir jei K.L.T. Valdyba atsisakytų pagal nurodytus reikalavimus atšaukti viešai melą ir šmeižtą, taikytus Vancouver'io lietuvių parapijos Bažnyčiai ir man.

2. K.L.T. Valdybos atsakymui laikas numatytas 30 dienų, inskaitant balandžio 6 dieną.

3. Mano pareiškimas ir K.L.T. Valdybos atsakymas turi būti atspausdintas lygiai pagal tą patį šriftą, kaip ir korespondencija apie Vancouver'į, prisilaikant to paties puslapio ir vietos.

4. Prieš spausdinant K.L.T. Valdybos atsakymą — atsiprašymą už įžeidimą Bažnyčios ir manęs, prašau du nuorašus, Jūsų patvirtintus savos rankos paranšu, man prisiųsti, ant kurių aš arba pasirašau, leisdamas spausdinti, arba atmetu dėl netinkamo turinio ar formos. Gavęs patenkinantį pagal mano pareiškimą nr. 2 K. L. T. Valdybos atsakymą, vieną jų siunčiu Jums, įgalindamas Jus spausdinti, o kitą pasilaikau sau. Be mano parašo atspausdintas tsakymas-atsiprašymas už padarytą moralinę skriaudą bus laikomas negaliojantis.

5. Šis mano pareiškimas ir K.L.T. Valdybos atsakymas, mano parašu patvirtintas, turi būti atspausdintas tiksliai, nepraleidžiant nei žodžio, nei ženklo, nesukeičiant sakinių ir neiškraipant minties.

6. 30 dienų nuo balandžio mėn. 6 dienos praėjus ir negavus K.L.T. Valdybos teigiamo atsakymo, šį reikalą tvarkyti perima mano aukščiau nurodytas advokatas.

7. Šį laišką su pareiškimu siunčiu registruotą.

Reiškiu Jums savo pagarbą

Kun. A. Traškevičius.

Nukelta į 9 psl.

Kaip kurėsi Kanadoje lietuviai

51. KARTAIS GYVENIMAS ATRODO, KAIP PASAKA...

Ir pasakos juk sukuriamos iš gyvenimo, iš realybės, tiktai paįvairintos ir pagražintos fantazija, pramatymais, analogia su realybe... Ne kas kitas, bet žmogus kuria pasakas, kurios jį kartais traukia į jo nepatirtus, bet įsivaizduojamus pasaulius, kuriuose jis vaizduojasi kitokį gyvenimą, dažnai ne tokį, kokį jis gyvena, dažniausia perdėtą tai į grožio ir gėrio, tai į blogių bei piktybių pusę. Tačiau ir realus gyvenimas dažnai esti panašus į stebinančią pasaką.

— Aš niekuomet neužmiršiu savo kelionės iš Vancouverio į Montrealį, — sako Vincas Vilimas, — nes ta kelionė man liks tartum nepatikima pasaka.

Tą pasaką man papasakojo p. Vilimas kai aną sekmadienį užėjau į jų namus, 1112 — 6 Avenue, Verdune.

Beje, p. Dauderienei painformavus, buvau susitaręs su p. Vilimiene pasikalbėti apie Hollywoode dabar garsėjančią jauną aktorę Rūtą Kilimonytę, kuri dalyvauja filme „Septynios nuotakos septyniems broliams".

Pasirodė, kad p. Vilimienė yra p. Kilimonienės sesutė ir pp. Vilimai anksčiau, prieš kelis metus, drauge gyveno su pp. Kilimoniais Montrealy, iš kur. pp. Kilimoniai persikėlė į Kaliforniją. Pradėjusi šokio, dainavimo ir akrobatikos bandymus Verdune, pp. Kilimonių dukrelė Rūta tuos bandymus tęsė Amerikoje, baigė tenvaidybos studiją ir tapo Metro-Goldwin-Mayer filmų kompanijos aktore. Ji dabar dalyvauja jau antrame filme.

Šia, deja, trumpa informacija ir turėjau pasitenkinti, nes ir p. Vilimienė ne ką daugiau galėjo pasakyti, ką ir aš žinojau apie Rūtą iš spaudos. Todėl sutarėme, kad aš Rūtai Kilimonytei pateiksiu raštu klausimų ir taip galima bus padaryti, galimas dalykas, interview su ta naujai patekančia filmų žvaigžde.

Produktingasis mūsų žurnalistas-publicistas Bronys Raila plačiai lietuvių spaudoje išgarsino jau žymiai pagarsėjusią Londono baleto šokėją lietuvišką Svetlaną-Beriozovaitę, kuri žymia dalimi sau tuo ir vardą originalesnį susidaro. Bet tai ne vienintelė lietuvaitė, kuri išsiliejo į plačiuosius pasaulinius vandenis. Štai imagarsėti taip pat visai jauna Rūta Kilimonytė, be to ir tos rontietė Aldona taip pat reiškiasi filme. Dažnu atveju, kai tos asmenybės supranta lietuvaitės vardo vertę, jos tuo ir pačios sau daro reklamą. Juk paskęsti anglų, ar rusų, ar vokiečių jūroje kiekvienai jų būtų lengviausia, bet iškilti lietuvaite esant, virš kitų ir net pakilti į tūlas garbės keteras lietuvaitei dar yra galimybių, ypač šiais laikais, kai lietuvės vardas dabar nėra eilinis ir nėra paprastas. Na, dėl to darteks plačiau kada nors pasisakyti... P. Vilimienė tikrai nuoširdžiai, kaip patyriau, norisavo giminaitei padėti.

Bet kas gi yra patys Vilimai, kurie apie kitus taip rūpinasi?

Trumpai: Malvina Kamandulytė Vilimienė yra kilusi iš Bukaučiškės kaimo. Daugų v., Alytaus apskr., į Kanadą atvykusi apie 1928 metus, pas seserį į Montrealį, t. y. — pas p. p. Kilimonius, ir 1933 metais susituokusi su Vincu Vilimu, kilusiu iš Domantų kaimo, Šiaulių valsčiaus ir apskrities. Jie turi 16 metų dukrą Lilian.

P. M. Vilimienė — perdėm optimistė ir gyvenimu Kanadoje patenkinta, kai p. Vilimas nesąs patenkintas.

Įdomu buvo stebėti vyro ir žmona ta tema pasikalbėjimą, kuris yra būdingas daugeliui čia iš seniau apsigyvenusių lietuvių.

— Gerai čia galima gyventi, — sako p. Vilimas. — Bet aš nesijaučiu esąs namie. Kažkaip sunku sutapti su šiuo gyvenimu ir žmonėmis. Vis atrodo, kad žmogus gyveni tarp svetimųjų, svetimoje aplinkumoje...

— O man čia visai gerai, — sako p. Vilimienė. — Kodėl čia gali būti negerai? Pavalgęs čia nepalyginamai geriau, negu galima buvo Lietuvoje, apsirengęs, turi savo namus... Lietuvoje to negalėjai turėti...

— Na, jau pavalgyti ir apsirengti Lietuvoje p. Vilimui išteko galimybių, — įsiterpiau ir aš į pokalbį. (Reikia pasakyti, kad p. Vilimo tėviškė turėjo 60 ha žemės ir galėjo gerai verstis).

— O vis dėlto, čia aš nesijaučiu namie, ir buvo laikas, kad į tėvynę ruošiausi grįžti ir dabar vis traukia... — teigia p. Vilimas.

— Mano vyrui tikrai čia sunku apsistoti vienoje vietoje, — jis vis jieško nauja ir vietoje nenusėdi, — patvirtina p. Vilimienė.

Išsikalbame. Pasirodo, kad pp. Vilimai pirma gyveno Verdune, turėjo namus. Bet atėjo Antrasis Pasaulinis karas.

— Aš visą laiką bijau kariuomenės, — sako p. Vilimas. — Ir iš Lietuvos išvykau todėl, kad nenorėjau tarnauti kariuomenėje. O čia jau pradėjo „baderioti" — į kariuomenę... Tai pardavėm namus ir išvykome į Ontario, kur įsigijomo dvi obuolių farmas.... Kaime jau niekas nekliudė.

— Kodėl gi palikote farmą?

— Tai būtų ilgas pasakojimas, — sako p. Vilimas. — Trumpai gi taip buvo: Neįsivaizdavome čia sodininkystės, galvodami lietuviškais standartais. Pasirodė, kad čia sodas reikalauja labai daug darbo — ir žiemą, ir ypač pavasarį, vasarą ir rudenį. Jis reikia genėti, trėšti, ginti nuo kenkėjų, paskui vaisius sudoroti, kuriam tikslui reikia specialių patalpų ir tt. Tiesa, gyventi gerai galima, bet kai sodai pražysta obuoliais, labai gražiai atrodo, tai ir sužavi žmonėms akis, kurios nemato už to grožio paslėpto ilgų dienų darbo ir vargo. Atsirado tokių susižavėjusių ir abi farmas pardavėme...

— Tada turėjome Campbellford miestely mišrią įmonę, kurioje buvo biliardas, užkandinė ir įvairių prekių, — jau tęsia pasakojimą p. Vilimiene. — Bet čia ilgos darbo valandos. Nors ir pamainomis dirbdavome, bet atsibodo..... Atvykome pasisvečiuoti vėl į Verdūną. Čia mums parodė naujus, laisvus namus, tai, kamynų pakalbinti, nusipirkome ir... gyvename.

Kai p. Vilimienė nuėjo ruošti vakarienės, p. Vilimas man baigė pasakoti tikrai pasakiškai atrodančią jo kelionę iš Vancouverio į Montrealį.

Vincas Vilimas, vyriausis šeimoje sūnus, kurio tėvą nukankino Pirmojo pasaulinio karo gale vokiečiai, iš Lietuvos į Kanadą išvyko 1928 m. Buvo 17 metų. Tokio amžiaus į užsienius neleido vykti, bet buvo įmokėta 100 litų ir užsienio pasas paštu gautas į namus... Agentas vežė į farmą, kaip žemdirbį. Bet iš Winnipego teko vykti prie kelių tiesimo, kur žiemai atėjus, darbas sustojo. Ieškant darbo, buvo nuvažiuota net į Vancouverį, bet ir ten darbo neatsirado, nes jau reiškėsi depresija. Kas daryti P. Vilimas žinojo, kad Montrealy gyvena anksčiau atvykęs kaimynas iš Lietuvos p. Milius. Kreipėsi į jį pagalbos. Mielai sutiko p. Milius padėti ir pasiūlė kelionei pinigų, bet... jaunam vyrui buvę drovu prašyti pinigų, todėl 10 dol. beturėdamas, p. Vilimas leidosi iš Vancouverio į Montrealį į kelionę, apsivilkęs ant savęs visa, ką turėjo...

— Ta kelionė užtruko apie mėnesį laiko, — pasakoja p. Vilimas. — O buvo pats viduržiemis. Ir pasitaikė taip, kad traukiniui pakilus į Kordiljerų kalnus,užstojo Nauji Metai, o traukiniai tą dieną nėjo. Sustojo kalnuose traukinys, tarnautojai išsiskirstė į apylinkes, o aš... be pinigų ir alkanas.... atsidūriau sniegynuose... Ėjau pėsčias, vogčiomis važiavau prekiniais traukiniais, iš didesnių miestų pirkdavau bilietus į artimaiusią stotį ir važiavau ligi kondukto riai pagaudavo ir išmesdavo... Prekiniais traukiniais teko važiuoti su arkliais, karvėmis, kiaulėmis, o kai koks didelėmis iltimis kuilis artindavosi, tai iš baimės, kad netapčiau jo ilčių auka, kraustydavausi per langą lauk ir tarpvagoniuose kabėdavau su pavojum nukristi po traukiniu... Kartą, jau ties Ottawa, mane pagavo mašinistas, pristatė dirbti pečkurio darbą... Pasidariau juodas, kaip kaminkretis.. Kai toks užėjau į restoraną pavalgyti, mane ėmė „baderioti". Nemokėdamas kalbos ir nesuprasdamas, ko iš manęs nori, maniau, kad jie nori policijai atiduoti. Ėmiau priešintis. Pristatė du vyrus, kad mane nuvestų policijon. O to aš tada bijojau, todėl pakeliui iš tų vyrų ištrūkau ir pabėgau.... O Montrealį pasiekiau.... lydėdamas puikų juodą arklį, kuris buvo vežamas į „Black Hors" alaus bravorą... Taip atsitiko, kad mažos stotelės sargas, pastebėjęs mano sunkią kelionę, pasikvietė į savo butą, pavaišino, o jo duktė kai pradėjo skambinti pianinu, aš negalėjau susilaikyti nuo ašarų.... (p. Vilimas pats yra muzikalus, groja akordeonu). Stoties budėtojas atjautė mano padėtį ir pristatė juodo arklio palydovu, kad nereikėtų mokėti už geležinkelį... Taip pasiekiau Montrealį ir p. Milių. Tai buvo nepaprasta kelionė, kurios čia tiktai griaučius pasakojau, — sako p. Vilimas.

— Kaip gi toliau sekėsi?

— P. Milius mane rekomendavo siuvyklon, kur pramokau kirpimo ir įsigijau specialybę. Taip ir dabar dirbu.... Bet neapsiprantu...

— Kodėl?

— Buvus savarankišku, sunku priprasti būti įmonėje... Gavai pėdę, kyštelėjai čia, ten, — ir nėra pinigų... Čia ir laiku ir kitomis sąlygomis suvaržytas... Kas kita būdavo tėvišKėje... — svajoja p. Vilimas. — Ten buvo laisvė. Persimetei armoniką per pečius ir nieko daugiau nežinai...

— Manai, kad ir dabar taip būtų? — kelia abejones p. Vilimienė. — Jau ir giminių, gal, nėra, gal ir pažįstamieji iš blaškyti, ar jaustumeis toks laimingas, kaip anuomet, ar, kaip čia?...

— Tiesa, gal jau ne tas ir ten... — sutinka p. Vilimas, bet vis nenori atsisakyti jaunystės tebeglūdinčių sąmonėje vaizdų iš tėvynės Lietuvos...

— Štai ir aš, — prisistato p. Vilimaitė Lilian. — Buvome pas pp. Staniulius ir žiūrėjome TV.

Mat, p. Staniulytė gimtuvių sukaktuvėms gavo dovanų TV, tai šiandien vaišino draugės vienmetes televizija.

Ir taip, padėkojęs pp. Vilimams už viešnagę ir vaišes, jau visos šeimos buvau išlydėtas namo.

Eidamas namo ir aš galvojau, kad ir kiekvieno mūsų gyvenimas ar ne nuostabi pasaka? Gaila, kad mes, žmonės, daugumoje nemokame gražiai tos pasakos sekti...

Istorinės svarbos išradimas aviacijoje

PARUOŠĖ J. KNYSTAUTAS

(Pabaiga).

Čia buvo paminėta tik dalis tų VTO naikintuvo privalumų, dėl kurių jis gali būti skaitomas pranašesniu už kitus iki šiol turėtus lėktuvus. Yra pagrindo tikėti, kad tokių privalumų iškils aikštėn ir daugiau, kai kalbamas lėktuvas bus galutinai išbandytas ir su jo geromis savybėmis bei „kapryzais" bus vispusiškai susipažinta.

Šis lėktuvo aprašymas būtų lyg ir neišbaigtas, jei nesuminėtume jo kai kurių konstrukcinių ypatybių, kurios jam vienam tik yra būdingos ir, galima sakyti, yra esminės vertikalinio skridimo atveju.

Visas VTO naikintuvo pranašumas (starto ir nutūpimo atžvilgiu) buvo atsiektas dėka jo nepaprastai galingo (per 5500 a. jėgų) motoro ir jo savotiškai sumontuotų propelerių. Kaip jau pradžioje čia buvo minėta, jo motoras yra dviturbininis — propelerinis, t. y. „Allison" tipo motoras, turintis dvi tolygias turbinas, kurių kiekviena varo savo atskirą propelerį.

Sugedus skridimo metu vienai kuriai nors iš šių turbinų, lėktuvas dar pajėgtų grįžti į savo bazę ir vienos turbinos varomas.

VTO naikintuvas yra aprūpintas dviem trimenčiais „Curtiss Wright" tipo propeleriais. Kai nugirstame kalbant apie lėktuvą su dviem propeleriais, kiekvienas iš mūsų sau tuos propelerius normaliai vaizduojasi po vieną kiekvienoje lėktuvo liemens pusėje.

Visai kitaip yra šiuo atveju. Čia abu propeleriai yra lėktuvo centre, priekyje vienas kito (20—30 colių atstume. Būdinga yra dar ir tai, kad abiejų propelerių ašys sutampa, t. y. yra sumontuotos viena į kitą, tačiau jos sukasi visai nepriklausomai viena nuo kitos.

Ir pagaliau paskutinė naujovė propelerių įmontavime yra ta, kad atitinkamos jų turbinos juos suka **priešingomis** kryptimis.

Savo galinio motoro ir kitų bendroje ašyje priešingomis kryptimis besisukančių propelerių dėka, lėktuvas išvysto tokią keliamąją jėgą, kuri daugiariopai viršija jo paties svorį ir, žinovų apskaičiavimu, prilygsta 4-rių „Sabre" jet lektuvų jėgai starto metu.

Savaime suprantama, kad, siekiant kuogeriau pritaikyti lėktuvą vertikalinio skridimo atvejams, daug ką teko reformuoti ir visoje lėktuvo konstrukcijoje.

Pirmoje eilėje, žinoma, teko „sutvarkyti" lėktuvo uodegą. Gal kai kam bus įdomu patirti, kad VTO naikintuvas ne vien tik starto metu stovės, (taip sakant „piestu"), ant savo uodegos, bet tai bus jo normali stovėjimo padėtis aerodrome. Ir todėl jo uodega turėjo būti taip sutvirtinta ir pertvarkyta, kad atlaikytų gana didelį viso lėktuvo svorį ir turėtų pakankamą stabilumą žemėje. Tos reformos tiek buvo nusisenukios, kad VTO lėktuvui nėra pavojaus „griūti ant nosies" net ir labai vėjuotam orui esant..

Nekalbant jau apie prietaisų ir visokių navigacinių įrengimų pertvarkymus, teko dar ir piloto sėdynę taip įrengti, kad jis, statmenai skrisdamas, nebūtų priverstas gulėti ant nugaros su aukštyn iškeltomis kojomis ir rankomis. Todėl jo sėdynė buvo taip sutvarkyta, pasiduoda tam tikru kampu kad, vertikalioje padėtyje, ji pirmyn, o, grįžus lėktuvui į normalią (horizontalę) padėtį, ir sėdynė automatiškai grįžtą į atitinkamą padėtį.

Deja, nusivylimų taip pat nėra galima visiškai išvengti. Nors visą laiką kalbame apie vertikalinius kilimus ir nutūpimus, tačiau **tuo tarpu** VTO lėktuvui teko pritaisyti normalinę važiuoklę ir jis startuoja ir iš horizontalinės padėties (įsibėgėjęs).

Pasirodo, kad čia ne lėktuvo kaltė, bet piloto. Visame JAV pilotų - bandytojų kadre, atsirado tik vienas lakūnas — Herman R. Salmon, kuris sutiko „statyti ant kortos" savo gyvybę, t. y. — atlkti pirmuosius skraidymus tuo „negirdėtų galimybių ir nematyto galingumo" padaru.

Kol jis apspras su VTO naikintuvo tais nepaprastais savumais, jam sąmoningai buvo atimtos galimybės pradėti bandymus nuo sunkiausių numerių (starto ir nutūpimo). Pakilęs į orą, kur „yra daug vietos ir nėra pavojaus į ką nors atsimušti", pilotas H. R. Salmon analogiškus skridimus jau daug sykių sėkmingai išbandė.

Jo pareiškimu, šis VTO naikintuvas yra pats galingiausias iš visų jo bandytų lėktuvų. Jau starto metu lakūnas buvo nustebintas tuo, kad šis lėktuvas, vos tik pradėjęs žemė riedėti, tuoj „davė šuolį" į orą. „Aš pasijutau", sako pilotas, „lyg akmeniukas, mestas iš svaidyklės arba strėlė paleista iš lanko".

Tikėsimės, kad ilgai netruks, kol lakūnai apspras su naujojo VTO naikintuvo savybėmis ir išdrįs pagaliau pakilti į orą be pagalbinių važiuoklių.

„Nepraeis ir 10 metų" sako „Lockhead" firmos inžinierius-konstruktorius H. L. Hibard, kai visi naikintuvai pakils ir nutūps tik statmenai!"

Iš visur ir ap.e viską

IŠ KUR IR KAIP ATSIRADO NOSINAITĖ?

Reikia tikėtis, kad mūsų pirmieji tėvai nosis valydavo medžių lapais, nes Jieva tikrai neturėjo nei rankinuko, nei jame iškvėpintos nosinaitės. Tokias lapų nosines vartojo senovės žydai, asyrai ir chaldiečiai.

Medžiaginė nosinė pirmiausiai atsirado Graikijoje. Ji buvo vartojama tik prakaitui nusišluostyti. Hipokrato laikais buvo vartojamos net dvi nosinės: viena prie rankos, kita prie diržo. Tuo pačiu laiku atsirado ir kvepalai.

Romėnai iš Graikijos atkeliavusią nosinę pavadino sudarium ir ją nešdavosi tik į teatrus ir cirkus, kad turėtų kuo pamojuoti gladiatoriams ir artistams, o nosį valėsi rankovėmis ir skvernais.

Pasakojama, kad imperatorius Aurelius, norėdamas pasigerinti Romos liaudžiai, išdalinęs po medžiagos gabaliuką prakaitui ir nosiai šluostyti. Nuo to laiko liaudis atprato šluostyti nosį į skvernus ir rankoves.

Iš romėnų šis paprotys paplito po visą Europą. Bet ir čia, dar baroko laikais, vyrams buvo leista brūkštelti nosį puošnaus švarko rankove, kurios galas paprastai būdavo ki tos spalvos ir lengvai pakeičiamas.

Japonai ir dabar nosį valo plonais popieriukais, kuriuos meta į gatvėse pastatytas dėžes. Medžiakines nosines jie vartoja tik nušluostyti prakaitui nuo veido.

Dabar jau visur, Ameriko je ir Europoje įeina madon vartoti popierines higroskopiškas (lengvai sutraukiančias drėgmę) nosines, kurios vartojamos tiktai vienam kartui ir po to išmetamos. Amerikoj jos turi populiarų „Klinex" vardą.

Klinex ne tiktai patogios vartoti, bet labai higieniškos. Kai drobinėje nosinėje nuo vartojimo susidaro lyg ir tam tikras tūlų nešvarumų sandėlys, kuris, pakartotinai nosinę vartojant, gali apkrėsti kitus vartotojo organus, tai Klinex nosinaitė, pavartota vieną kartą ir išmesta, perdėm nepavojinga. Todėl yra patartina, ypač sergantiems slogomis - šalčiais, naudoti tiktai Klinex.

■ Brazilijoje prie Joaquim Tavoros, Paranos valst. keliose vietose gyvena nemažai ūkininkų lietuvių. Čia yra Waršavos kolonija, kur yra keli ūkininkai lietuviai. Tai Jonas ir Antanas Urbonavičiai, Balys Malinauskas ir Povilas Vilimavičius. Mūsų tautiečiai Waršuvos kolonijoje gyvena gerai. Jų ūkiai gražūs. Visi verčiasi javų ūkiu. Gyvulių laiko tik savo reikalams. Arkliai yra traukiamoji jėga. Karves laiko, kad turėtų pieno. Vieną kitą gyvulį užauginę ir parduoda. Daugiausia parduoda kiaulių. Jas peni kukurūzais. Kukurūzais lesina ir vištas, bet vištų parduoda mažai. Daugiau parduoda kiaušinių. Dauguma ūkininkų turi bitynus. Bitės Brazilijoj nereikalauja perdidelės priežiūros, o pelno duoda apsčiai. Svarbiausias javas kukurūzai, pupelės ir ryžiai. Sodinama ir medvilnės. Vietomis sėjama braziliškų linų (rami). Kavynų kaip aplink Arapongas, Londriną ir C. Precopijų, čia nėra.

■ Gyvačių žavėjimas nėra tuščia pasaka. Indijoje gyvačių žavėjimui naudojama fleita. Gyvatės taip pat žavimos švilpimais ir dainoms. Sprnigfiieldo miesto viršaitis, JAV, kelias gyvačių žavėjimo melodijas įgrojo plokštelėse. Ir, sakoma, tik per vieną dieną su pagelba tik gramafono sugaudęs 10 gyvačių.

■ Anglija 1953 m. gruodžio 15 d. turėjo mokėti dalį skolų Washingtonui. Pirmom gruodžio dienom dėžės su auksu, kurio plytos buvo pažymėtos kūju ir pjautuvu, buvo Londono arerodrome. Gruodžio 15 Londonas atsiuntė Amerikai 131 mil. dolerių auksu; tarp jo buvo ir auksas su kuju ir pjautuvu. Tuo pačiu metu sovietinis auksas užplūdo rinkas Suomijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje. Auksas yra naujausias Sovietų ginklas. Jo gamyba nebrangi, nes jį kasančių ir plaujančių vergų darbas tekaštuoja kaušą sriubos ir sargybiniams algą. Jo metinė produkcija pakilusi iki 350—400 tonų. Jo atsargos sovietuose iki 22 miliardų dolerių. Taigi pasivijusios amerikines atsargas.

■ PLB Argentinos Krašto valdybė Buenos Aires Lietuvių Klube įvykusiame suvažiavimo susirinkime. Argentinos Lietuvių Bendruomenės valdybė sekantiems dviems metams dabar yra ši: Centro Valdyba: I. Padvalskis, pirm.; agr. A. Šantaras, sekr.; kun. Dr. A. Kleiva, ižd.; Vladė Malėlaitė-Survilienė ir V. Veselauskas, vicep., Ona Lukšytė-Kairelienė, II sekr. ir agr. St. Mikelionis, v-bos narys. Revizijos Kom-ja: K. Norkus pirmin.; J. Bubnovas, sekr., ir Kazys Černiauskas, narys. Garbės Teismas: Prof. D. Gruodis, B. Paliulionis, P. Sakalauskas, V. Stundžia ir A. Paršelis (pirm), o prof. D. Gruodis — sekret. Vykdomoji Taryba: Gen. T. Daukantas, pirmininkas; P. Vaitkevičius ir J. Kanapinskas, vicep.; L. Sruoga ir A. Miselis, sekr.; kun. P. Garšva, J. Gliosas, J. Nakutis, inž. Vyt. Gogelis, M. Galeckas, P. Mačernis, inž. L. Stašaitis, Vyt. Balčiūnas, V. Diminskas ir A. Repečka — Tarybos nariai.

■ Jėzuitų visame pasaulyje veikia apie 30.000. Pusė jų yra kunigai, apie 10.000 mokytojai bei profesoriai. 5.000 brolių. Maždaug kas šeštas jėzuitas yra misijoje. Amerikoje yra jėzuitų 29 kolegijos bei universitetai su 102.997 studentais, 38 augštesniosios mokyklos su 22.736 mokiniais.

MIELI TORONTIEČIAI.

KLB Šalpos Fondo Toronto Apyl. K-tas kreipiasi į Jus su prašymu artėjančių Velykų Švenčių proga paaukoti Vokietijoje likusiems tautiečiams, o ypatingai jų vaikučiams, kiek kas gali, pagerinti jų Velykų stalą ir papuošti jį lietuviškais margučiais. Tam reikalui pinigines rinkliavas Toronto Šalpos K-tas praves sekmadieniais prie bažnyčių ir kiekvienam didesniam žmonių susibūrime. Tad mielas tautiečiai, nepagailėk vieno kito dolerio nuo savo apkrauto stalo, nepamiršk savo brolių ir sesių, kenčiančių nuolatinį nedateklį ir vargą, o ypatingai jų vaikučių, kurie su nekantrumu lauks, ką jiems ankstų Velykų rytą kiškelis bus atnešęs.

Toronto Šalpos K-tas tikisi, kad kaip iki šiol, taip ir dabar torontiečiai bus dosnūs ir nepagailės paaukoti savo artimui. Ačiū. **Šalpos K-tas.**

ŽURNALAS „ATSPINDŽIAI"

nuo Naujųjų Metų neišeina ir daugiau neišeis. Visiems prenumeratoriams, susimokėjusiems prenumeratą už 1954 metus ar bent jų dalį, pinigai grąžinami. Gausūs prenumeratoriai, dar nesusimokėję už 1953 m., prašomi paskubinti atsiskaityti ir visi „Atspindžių" platintojai, dėl vienų ar kitų priežasčių iki šiol pamiršę leidyklą.

Visiems tautiečiams, rašiniais, prenumerata ar bent moraliai padėjusiems šiame darbe, redaktorius ir leidėjas nuoširdžiai dėkoja.

TERRA
748 W. 33rd Chicago 16, Ill.

TAUTIEČIAI, KAS ŽINOTŲ DARBĄ?

Jau 4-tas mėnuo esu be darbo. Jieškau darbo. Kas žino, ar galėtų „įvelti" į darbą, sarmatos dėl mano darbštumo neapturės. Tuo tarpu iš anksto dėkoju nuoširdžiausiai. Mano adresas: A. Vyšniauskas, 156 Main St., W., North Bay, Ont.

■ Vatikano radijas praneša, kad Lenkijos komunistai propagandiniais lapeliais ragina žmones būsimam kardinolo Wyszinsko teismui. Kartu su juo bus teisiamas ir Gniezno pagelbinis vyskupas Anton Baraniak.

DR. JUOZAS KAŠKELIS.

Komunizmo ideologijos tikrovė

XX.

KOVOS BŪDAI SU KOMUNIZMU.

Komunizmas pasidarė jau tikru pasauliniu pavojum. Tarybų Rusija, kuri tą raudonąjį imperializmą atstovauja, stovi šiandien prieš laisvąjį pasaulį, kaip modernusis Hanibalas prie vartų. Atrodo, pasaulis dar nėra gerai supratęs ir įsisąmoninęs komunistinę grėsmę. Atrodo, kad ir mes, lietuviai, netgi tremtiniai, permažai tuo klausimu galvojame. Mes permažai skaitome ir permažai savo spaudoje rašome apie komunizmą, kaip pasaulinį pavojų. Mes vis galvojame ir rašome vien tik apie mūsų tautos išlaisvinimą, **kaip apie atskirą problemą,** negalėdami suprasti, kad dėl mūsų gražių akių, niekas už mus iš svetimųjų nei lašo savo kraujo neaukos. Vieton vis skundęsi pasauliui savo nelaime ir laisvės praradimu, turėtume daryti visa, kad atvertume laisvąjam pasauliui akis ir įtikintume jį, kad komunizmas, tas modernusis Džingiskanas, stovi prie jo durų, kad jis, kaip pasaulinis pavojus, graso visų tautų, valstybių tvarkos sunaikinimu. Dauguma Vakarų kultūros atstovų iki šio laiko nesugebėjo pajusti ir įsisąmoninti, kad komunizmas nėra koks nors pripuolamas dalykas, kad komunizmas nėra vien tik kokių nors fanatikų ar sadistų kūrinys, nors jo vykintojai daugiausia tokie ir yra. Jie nesugebėjo suprasti, kad komunizmas yra ideologinė srovė, gimusi vakarų kultūros širdyje, kad komunizmo grėsmė yra labai didelė, ir kad veiksmai bei pastangos turi būti atitinkamos.

Kovai su komunizmu gali būti įvairūs būdai: **tiesiogiai ir netiesiogai, pozityvūs ir negatyvūs, individualūs ir kolektyvūs, bendri ir specialūs.** Norint sėkmingai kovoti su komunizmu, svarbu žinoti, kuris iš šitų būdų yra tinkamiausis. O žinoti reikia dėl to, kad ne vistiek pat, kaip kovosi su komunizmu. Juk įvairiai daug kas ir daug kur kovoja su komunizmu. o vis dėl to jo jėga nuo to dažnai nė kiek nemažėja. Savaime suprantama, kad toji kova negali būti sėkminga ten, kur kovojama tik su kai kuriomis komunizmo pasireiškimo formomis, nepaliečiant pačios komunizmo esmės, arba kovojama tik tiesioginiu ar negatyviu būdu (policinėmis priemonėmis), visai nesirūpinant netiesiogine ir pozityvia kova, arba kovojama padrikai, ignoruojant organizuotumą ir masių įtraukimą į tą kovą bei pasidalinimą specialiomis sritimis, nes čia bendro pobūdžio veiksmai niekad nebus sėkmingi. Kad toji kova su komunizmu būtų sėkminga, reikia visų pirma, kad **ji liestų pačius komunizmo pagrindus ir galimai, vienu metu, visuose jo pagrindiniuose bruožuose.**

Šiandieną daug kur vyksta kruvinos kovos su išoriniu komunizmo pasireiškimu, su jo siekimu jėga užvaldyti pasaulį. Tose kovose daugiausia dalyvauja liečiamo krašto gyventojai ir antikoministnių tautų kariai. Nors tų kovų fronte ne visiems įmanoma būti, bet tai nereiškia, kad tie, kurie negali prisidėti, tiesiogiai ar netiesiogiai, prie fizinės kovos su komunizmu, jau nebegali nieku kovoti su komunizmu. Juk komunizmo jėga, kaip jau ne kartą mes esame pabrėžę, glūdi ne tiek jo išorinio pasireiškimo formose, bet jo idėjose. Užtat ir kova su komunizmu pirmiausia turi vykti idėjinėje plotmėje.

Kokia turėtų būti idėjinė kova su komunizmu, norint, kad ji būtų visai sėkminga? Jau augščiau buvo nurodyta, jog ji būtų visai vispusiška. Tai turi būti kova, kuri apimtų visas pagrindines komunizmo klaidas, būtent: 1) **racionalistinį materializmą,** kuris, būdamas nesuderinamas su mokslu, be to, dar griauna visas augštesniąsias vertybes; 2) **antiasmeniškumą,** kuris komunizme reiškiasi visišku asmens paniekinimu, jo pavertimu beasmenine, sumechaninta būtybe, paprastu kolektyvo arba partijos, geriau sakant, partijos vadų; 3) **ekonominių dalykų primatą,** kuriuo visos gyvenimo vertybės — dorovinės, kultūrinės, dvasinės — suvedamos tik į ekonomines funkcijas ir tuo būdu griaunama dvasinė kultūra; 4) **žemiškąjį mesijanizmą,** kuris siekia realizuoti pasaulyje žemiškąjį rojų vienos klasės įsigalėjimu ir, būtent, revoliucijos pagalba; 5) **tautiškumo paneigimą** — laikymą jo buržuaziniu prietaru, „plėšikiška" idėja, gimdančia karus; 6) **valstybės totalizmą,** kuriuo valstybei pavergiamas asmuo, šeima ir kitos visuomeninės institucijos bei visos gyvenimo sritys; 7) **technikos dievinimą,** kuris užmuša dvasinį žmogaus pradą ir griauna krikščioniškąją Vakarų kultūrą; 8) **brutalius kovos metodus,** kur teroras paverstas komunistinės valdžios valdymo įrankiu, kas visiškai nesiderina net su paprasčiausiu žmoniškumu; 9) **Tarybų Rusijos imperializmą,** tą praktišką komunizmo laboratoriją Maskvoje, kur perinamas ir ugdomas visos komunistinės bakterijos ir valstybės organizuota parama skleidžiamos kitose valstybėse, kad jas pavergtų Rusijos imperialistiniems siekiams.

Norint, kad kova su komunizmu būtų sėkminga, reikia kovoti su visomis šitomis jo klaidomis. Bent vieno iš šių momentų išskyrimas suardytų kovos vispusiškumą ir dėl to jei ne ankščiau, tai vėliau komunizmas rastų būdų pro šią spragą įsiveržti į tautos mases ir įsitvirtinti krašte. Kovodami ne su visomis komunizmo klaidomis, o tik su kaikuriomis, ar kovodami nepsichologiškai niekad nepasieksime reikamų riezultatų. Žinokime, jog vienpusiškumai šioje kovoje tik dar labjau paakina komunistus griebtis naujų sėkmingesnių kovos su idėjiniais priešais priemonių ir taktikos. Ar ne paradoksas, kad komunizmas, **pats būdamas diktatūros representantas,** palenkia sau į bendrą frontą demokratiškąjį socializmą, grąsindamas šiam pastarąjam nacionalizmo diktatūra. Dar daugiau, būdamas iki kaulų smegenų militaristinis, komunizmas pasinaudojo nekomunistų militarizmu, kad sutelktų apie save daugumą tų, kurie troško taikos ir bijojo karo. Jieškodamas priežasties vienus savo priešus palenkti sau prieš kitus, komunizmas gudriai ėmė mėtyti pedas ir madingais šūkiais klaidinti juos pačius. Toliau, jis sugalvojo naujų paradoksų: tiems, kurie ypatingai mėgo laisvę, jis paleido šūkį „už laisvę"; tiems, kurie dievino kultūrą, jis šaukė: „ginti kultūrą nuo fašizmo"; tiems, kurie buvo ištroškę keršto, jis šaukė: „už revoliuciją", kolonijose jis ragina „tautiškai apsispręsti" ir panašiai.

Pasinaudodamas šitais paradoksais, komunizmas nemaža savo buvusiųjų priešų nuginklavo. Masėms, kurias paskubomis ne taip greitai sugeba nuvokti tikruosius komunizmo tikslus bei pagrindus, kaip tiktai pakako tų skambių, naujoviškų, nors ir labai paradoksiškų šūkių. Net ir pas mus, iki komunistinės okupacijos , buvo pradėję atsirasti visokių t. v. „kultūrinių - saloninių komunistų". Tai buvo išdava nenusivokimo komunistinės klastos kelių. Panašūs reiškiniai buvo pradėję reikstiš ir masėse, ypač miestuose. Čia nemažą vaidmenį tada suvaidino pigūs gasdinimai komunizmo baubu, jo darbų sutirštintomis spalvomis aprašymas, nesirūpinant sugriauti masių akyse jo tikruosius pagrindus ir demaskuoti jo šūkius. Gi šitokią kovą komunistams buvo nesunku apšaukti demagogija. Visas tas komunistines nuosėdas nuo mūsų krašto pajėgė nuvalyti tik komunistinė okupacija. Panašiai atsitiko ir su kitais kraštais, kurie tik turėjo progos ant savo kailio pažinti komunizmą. Tačiau laikui bėgant, atsiranda jau vėl tokių, kurie apie komunistinį pavojų visai nenori galvoti, manydami, jog tas pavojus pasidaręs nerealus. Jie, lygiai, kaip ir tas strausas, gaivoja, jog jei jie mano, jog pavojus nerealus, tai jis jau tuo pačiu ir pasidaro nerealus. Jei komunizmo pavojus nebūtų toks baisus, tai galima būtų iš tokios „strausinės" politikos tik pasijuokti, tačiau Pravėniškių, Rainių miškelio, Telšių, Žarasų, Panevėžio, Katino, Vinicos ir šimtai kitų kapų mums to niekad neleis. Išvežtųjų ašaros, strausams smėlį turi paversti uola ir turi priversti juos realiai pavojų įvertinti, o jei ir tas nepadėtų, tai tokius apjakėlius reikalinga skaityti nenormaliais. **Toje kovoje negali būti žiūrovų.** Čia yra tik komunistai ir antikomunistai. **Čia kas neina su antikomunistais, tuo pačiu prisideda prie komunistų.**

Tarptautinio komunistinio internacionalo veiklos keliai parodė, jog negalima kovos su komunizmu palikti vienai vyriausybei ar šiais kuriai grupei. Kovos su komunizmu pareiga **visuotinė,** tai yra visų, visur ir visuomet. Šitas pareigos visuotinumas išplaukia iš paties komunizmo, kaip netiesos (pagrįsto netiesa) ir blogio (vykdančio blogį), ir iš to pavojaus, kuris iš jo pusės visiems, visur ir visuomet daugiau ar mažiau vienodai gresia. Komunizmas reikalingas visuotinio pasipriešinimo dar ir dėl to, kad jo skelbiama netiesa ir vykdomas blogis paliečia visus žmones ir visas vertybes. Toji kova, prie geriausių norų, negali būti monopolizuota vienos kurios grupės ar ideologijos rankose. Čia nėra jokių specialiai pašauktųjų kovotojų su komunizmu. Bet iš kitos pusės, nė viena grupė ar ideologija, neturėdama išimtinos misijos kovoje su komunizmu, lygiai taip pat neturi teises šalintis iš šitos kovos fronto ar mažinti joje savo vaidmenį. **Toks žygis būtų lygiai negarbingas ir neleistinas, kaip ir dizertiravimas iš fronto. Tas pats liečia ir kiekvieną iš mūsų individualiai.** (D. b.)

Ne viskas auksas, kas žiba

RAŠO V. ŠIRVYDAS.

Mūsų tautos giliąją senovę tirštas rūkas dengia, todėl jos sūnums leistina tam tikrose ribose, ir šiaip, ir taip paspėlioti. Tačiau, atsarga gėdos nedaro, ir į kai kurias sritis dairytis tik bergždžias laiko eikvojimas. Straipsnyje „Eglė, žalčių Karalienė", priminiau kalbininką prof. K. Būgą, kuris mums patarė nekreipti per daug dėmesio į romantingas Dr. Basanavičiaus „trakiškas" teorijas. Tą patį galima pasakyti tiems, kurie mūsų senelių pėdsakų **jieško pas senovės etruskus.**

Kas buvo etruskai? Senovės raštuose jie vadinami dar tyrrhenais, tyrsėnais, turskiais, tuskiais, o save jie gal vadino rasėnais. Oksfordo universite to leidinys „The Oxford Companion to Classical Studies" sako, jie gyvenę šiaurės vakarų pajūrio krašte dabartinės Italijos, bet tikroji jų kilmė nežinoma. Istorijos tėvas, Herodotus, pasakojo, jie atsikėlę iš Lydijos, Mažoje Azijoje, vieno badmečio metu, bet lydų istorikas Xanthus nieko apie tokį tautos išsikėlimą nemini. Istorikai Varro ir Dionysius iš Halikarnaso šitai pasakai netiki. Tačiau, bendra nuomonė dabar visdėlto ta, kad jie atkilo iš Mažosios Azijos, turbūt, po trojėnų-graikų karo, ir įsikūrė tarp Italijos sikulių bei umbrių. Jų galybės amžius yra 8-ats ir 7-tas pirm Kristaus.

Haroldas Peake, savo knygoje „The Bronze Age and the Celtic World" (1922 m.) randa bendrų savybių pas etruskus ir senovės Mesopotamijos sumerus. Abi tautos gyveno mūro miestuose, mokėjo gerai metalus apdirbti, kiekvienas jų miestas buvo savita valstybėlė, o vadais buvo „patesais" ir „lukumonais" vadinami pusiau kunigai, pusiau kunigaikščiai. Neaišku, ar sumerų „patesi" turi ryšio su „pats" mūsų žodyje viešpats (visų pats). Ir sumerai, ir etruskai buvo kietai prisirišę ateitį išburti pagal tik ką aukai papjautų avelių kepenų strakčiojimą. Tokių kepenų modeliai rasti abiejuose kraštuose, ir, turbūt, būdavo vartojami jaunus burtininkus — kunigus apmokyti seminarijose. Įdomu, tų modelių rasta ir dabartinės Turkijos Boghazkeui miesto požemiuose, kur seniau buvo senovės hititų sostinė. Hititai gi, pagal Dr. Basanavičių, buvę tie patys Balkanų getai, ir mūsų seneliai. Tačiau, hititai avelių kepenomis būrimo būdą bene bus gavę iš savo artimų kaimynų sumerų.

Etruskų miestai Italijoje būdavo apvesti mūrais, bet trobos buvo medinės. Gatvės būdavo grįstos ir po jomis ėjo taisyklinga sistema kanalų srutoms nuleisti. Miestą su miestu rišo puikūs keliai, be to, politiškai juos jungė tam tikra federacija, kuriai kas metai lukomonai, suėję į maldanamį Voltumnoje, išrinkdavo galvą, nelyginant Krivų-Krivaitį, kuris sykiu buvo ir didysis kunigaikštis. Paveldėjimo teisės ėjo ne iš tėvo sūnui, kaip pas lietuvius ir kitus arijonus, bet iš motinos. Etruskai buvo gabūs inžinieriai, smarkūs jūrininkai, geri pirkliai ir gabūs geležies, aukso ir bronzos apdirbėjai. Romėnai iš jų daug savo kultūrai pasiskolino: garsius „romėniškus" vieškelius, kai kuriuos dievus, būrimo sistemą, abecėlę, ir kitką.

Anglų rašytojas D. H. Lawrence 1920 metais susidomėjo etruskais, nes jam pasirodė, kad jie savo gyvenimu vykdė tuos laisvesnius vyro ir moters lyties santykius, kuriuos jis norėjo, kad mūsų suavinėjusi civilizacija atgaivintų. Aštuonerius metus vėliau jis apiankė keletą etruskų kapinynų ir parašė knygą „Etruscan Places", kurios kai kurios vietos vargiai palenktų katalikų kunigą, kaip kun. K. A. Matulaitį, norėti, kad senovės etruskai būtų mūsų seneliai.

Kapai, tiesa, nyki mirties vieta, bet dažnai tai geriausias šaltinis dabarites žmonėms patirti istorijos faktų apie išmirusias tautas. Rašytojo Lawrence aplankyti kapai Cervetери, Vulci, Volterra ir Tarquinia užsilikusiais piešiniais-tapymais parodė, kad senovės etruskai mėgo smagų gyvenimą, buvo geri šokikai, mėgo puotauti ir fleita švilpti, gabiai piešė-tapė, ir mėgo, kaip italas sargas sakė: „un po di pornografico".

Iš užsilikusių kapų daugiau apie etruskus patirta, negu iš raštų, nes tų raštų, kaip ir nėra, o jei yra, tai nepaskaitomi. Sakoma, graikai turėję etruskų istoriją, o romėnų imperatorius Klaudius parašęs kitą. Bet mūsų dienoms jų neliko. Romėnai, tiesa, paliko žinių, bet jas reikia su tokiu pat druskos žiupsneliu imti, kaip lietuviai ima kryžiokų žinias apie jų pavergtus prūsus, nes juk romėnų karinga ranka nudegino etruskų miestus ir sunaikino jų civilizaciją.

Nors dar Cezario laikais pusė to krašto žmonių kalbėjo etruskų kalba, bet neliko raktų jos paliktus žodžius suprasti. Carveteri kapuose įbrėžti žodžiai: AVLE TARCHINAS LARTHAL CLAN ką nors reiškia, bet ką? Valia kun. Matulaičiui (ir mano draugui, pensininkui imigracijos inspektoriui V. Jankauskui) spėti, AVLE (kitu užrašu EVELE) reiškianti mūsų vardą Pievelė. Tačiau, tenka labai pabejoti, begu pas senovės etruskus būta net tiek lietuviams artimų žodžių, kiek lotynų kalba turi. Pelican laidoje knygos „We Europeans", tokie mokslininkai kaip: Julian Huxley, A. C. Haddon, ir A. M. Carr-Saunders (visi anglų universitetų profesoriai) sako, etruskai buvę tamsiaplaukiai ir rytietiško tipo žmonės.

Augščiau paduotą užrašą mokslininkai skaito: Aule, sūnus Lartės Tarchinos. Žodis „clan" reikštų, tokiu būdu, „sūnus" — visai ne lietuviškas. „Ril", sakoma, reiškė upę, „leine" — gyveno, „lupu" — mirė, „sek" — duktė, „gintial" — dvasia. Kiek spėjama, etruskų kalba **nepriklausė** arijonų kamienui, kaip lietuvių. Žodis „mach" reiškė „vienas", ir jame negalima rasti jokio panašumo su „vienas" giminaičiais kitose kalbose, kaip „uno" italų, „one" anglų, „ein" vokiečių, ir taip toliau. Jei etruskų protėviai atvyko iš Lydijos, **tai jų kalba negalėjo būti gimininga mūsiškei,** nes prof. Būga pavyzdžiais įrodė, kad lydų kalba ne arijoniška.

Etruskai turėję deivę Menrvą, kurią romėnai pasidarė savo Minerva ir lygino su graikų išminties deive Atene. Svarbiausi etruskų dievai buvę Tina (Tinia) ir Talna (Kupra), neskaitant Menrvos. Tina, matyti, buvo vadas, nelyginant lietuvių Perkūnas. Jis vaizduojamas su žaibais rankose. Talna Kupra buvo jo žmona, o Mnerva, turbūt, duktė. Jų greta buvo, kaip koks senatas, šešių dievų, ir šešių deivių grupė, ir už šių stovėję kaž kokie „apsigaubę dievai", kurių ir pats Tina bijojęs. Mirusių sielas globoję Mantus ir Mania, o į ją sielas lydėjo baisusis Šarun.

Etruskų galybei pirmą kirtį davė pietų Italijoje įsikolonizavę graikai, sunaikinę jų laivyną ties Cumae uostu 474 metais pirm Kr. Po to, romėnai ugnimi ir kardu nugriovė kas pas etruskus liko po galų ant plūdžio 390 m. pirm. Kr.

Mūsų prosenėlių, turbūt, teks pasijieškoti kur nors Pietų Rusijos ar už Uralų kraštuose, kur, sakoma, susibūrę pirmieji arijonai ir sudarę arijonų kalbos kamieną.

Vyt. Širvydas.

Mokslo-technikos naujienos

KAIP VEIKIA SPRAUSMINIAI LĖKTUVAI

Sprausminis lėktuvas neturi propelerio. Sprausminių lėktuvų stumiamoji jėga gaunama iš reakcijos, kurią sukelia per užpakalinį vamzdį išsiveržiančios dideliu greičiu dujos. Ta reakcijos jėga veikia dujų tekėjimui priešinga kryptimi, tai yra stumia lėktuvą priešinga kryptimi, tai yra stumia lėktuva priekin. Trumpai sakant, sprausminis lėktuvas veikia raketos principu.

Tiksliau apibūdinant, sprausminio lėktuvo veikimas yra šis. Per lėktuvo pirmgalį oras įtraukiamas į kompresorių, kuriame jis suspaudžiamas. Suspaustas oras iš ten patenka į degimo kamerą, į kurią didelio spaudimo siurblių pagalba įpurškiamas skystas kuras. Kuras, degdamas, padidina dujų spaudimą. Suspautos karštos dujos dideliu greičiu veržiasi pro įtaisytą uodegoje vamzdį ir sukelia reakcijos jėgą, stumiančią lėktuvą į priekį. Suspaustų dujų dalis, prieš išsiveržiant laukan, praeina pro turbiną, sumontuotą ant bendro veleno su kompresorium. Tokiu būdu turbina suka kompresorių, kuris įtraukia ir suspaudžia orą.

Sprausminio lėktuvo galingumas apibūdinamas stumiamosios jėgos svarais. Apytikriai imant, vienas stumiamosios jėgos svaras, esant greičiui 375 mylios per valandą, atitinka vienai arklio jėgai.

Pirmasis sprausminis lėktuvas JAV pasirodė prieš 10 metų. Jo variklis išvystė 1300 svarų stumiamą jėgą, prie greičio 400 mylių-val. Dabartinių sprausminių lėktuvų varikliai išvysto per 5800 sv. stumiamą jėgą prie greičių per 600 mylių-val., kas atitinka arti 10.000 HP. Spėjama, kad už kelių metų sprausminiai varikliai bus tiek patobulinti, kad jie galės išvystyti 20—30.000 svarų stumiamą jėgą prie greičių apie 1000 mylių-val.

480 VOLTŲ APŠVIETIMAS

JAV-bėse apšvietimo standartinė įtampa yra, kaip žinoma, 120 v. General Electric bendrovė yra pirmą kartą įrengusi 480-277 voltų apšvietimą 180.000 kvadratinių pėdų pastate. Kadangi tokia įtampa skaitoma jau pavojinga gyvybei, tai lempoms įjungti bei išjungti vartojamas pagalbinis 24 voltų šaltinis, kuris veikia mažo solenoido reles, kurios uždaro bei atidaro lempų grandinę.

Tokios sistemos privalumas yra šis: žema saugi operuojama įtampa (24 voltai); 24% pigesnis įrengimas ir 33% mažesnis vario suvartojimas.

MAŽIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS PAUKŠTIS.

Naujajame pasaulyje kolibras laikomas mažiausiu paukščiu. Jis pasižymi puikiu, spindinčių plunksnų spalvų apdaru; ypačiai gražiai papuošta jo galva, kaklas ir krūtinė.

Jo snapas yra ilgesnis už galvą. Ilgi siauri ir smailūs sparneliai padeda jam skristi nepaprastu greičiu tiesia linija. Kolibrai skraido taip greitai, kad akis pagauna tik jo švystelėjimą, o ausis — dūzgiantį sparnų garsą.

Kolibrai skirstomi į keletą šimtų rūšių, kurių mažiausias yra vos 35 milimetrų ilgio ir sveria vos tik virš 1 gramo.

Kalifornijos zoologas prof. O. P. Pearson norėjo įžvalgiau pažinti tų nykštukų gyvenimą ir todėl pavožė juos po stiklu, kad galėtų stebėti. Paaiškėjo, kad kolibrai sunaudoja savo maistą labai greitai. Todėl jie priversti nuolat judėti — jieškoti maisto. Kolibrai vystosi tik miego metu. Prof. Pearson išaiškino, kad kolibrai gali miegoti, visai nejausdami alkio.

Prieš naktį jie priryja tiek maisto, kiek gali pakelti jų kūnelis. Po dvidešimt minučių jo deguonies suvartojimas krinta trečdaliu, o vidurnaktį sunaudoja tik 15 proc., ką jis sunaudoja dienos metu. Tada kolibrai pasidaro bejėgiai, negali judėti ir atrodo tarsi sušalę. Jo kūno temperatūra susilygina su aplinkos temperatūra. Taip kolibrai „peržiemavoja" kiekvieną naktį.

Tiek yra pastebėjęs prof. Pearson. Bet kitų dalykų jam nepavyko išaiškinti. Kaip gali jis padaryti 760 km kelionę per Meksikos įlanką, kur jis skrenda į centrinę Ameriką žiemavoti. Pilnai pririjęs ir maistu apsirūpinęs kolibras sveria tik vieną gramą daugiau negu alkanas. Vieno gramo gali užtekti vos pusaštuntos valandos laikotarpiui. Jei jo greitis per valandą yra 75 km, tai turimo maisto atsargos gali užtekti vos 585 km kelio. Kokiais tad maisto sandėliais ir stotimis pasinaudoja kolibras tolimesnėje kelionėje, iki šiol dar neišaiškinta.

ATOMINIAI SKAIČIAI.

Ne visiems žinoma, koks „apčiuopiamas" kūnas yra atomas ir koki galimi iš jo energijos kiekiai.

Pagal lordą E. Rutherfordą atomo skersmuo yra 0.000.000.080 cm. Šitokio dydžio atominis „rutuliukas" yra kartu su elektronų apdangalu. Pats atomo branduolys — atomo masė, kuri yra apdangale, yra dar mažesnis su skersmeniu 0,000.000.000.012 cm. Šiame mažutyje branduolėlyje, kuris, vis dėlto, už savo apdangalą yra sunkesnis 1840 kartų, koncentruojasi pagrindiniai atomo energijos šaltiniai.

Vienas gramas elemento vandenilio (dujos) turi 6.10^{23} (6 su 23 nuliais) atomų. Toks skaičius mūsų vaizduotei negali nusakyti savo tikro dydžio. Jo sąvoką truputį nusako šitokis pavyzdys:

Jeigu būtų įmanoma Žemės rutulį apkloti milimetriniu popieriumi ir į kiekvieną mm^2 langelį padėti po vieną atomą, tai reikėtų 1.200 Žemės rutulių vieno vandenilio gramo atomams sudėlioti! Jeigu tuos pačius atomus, kaip perlus, suverti ant virvutės, tai tos virvutės ilgio užtektų apvynioti 1.500.000 kartų apie pusiaujį, **Žemę.**

Priėmus dėmesin, kad šviesa yra tam tikra masės forma, tai normali elektros lemputė, prie 1/6 ampero, išspinduliuoja masės 0,03 gr. per metus. Iš to galima susidaryti vaizdą apie atomo svorį.

Yra žinoma, kad atominio proceso būdu 1 kg uranijaus 235 duoda 25.000.000 kwh energijos šiluminėje formoje.

1 kg vandenilio 180.000.000 kwh tos pačios energijos.

Pavaizduoti naudojamų medžiagų ir gaunamos energijos santykiams, reikia vėl kalbėti pavyzdžiais.

10 miliardų kwh yra energijos kiekis, kurį gali per vienus metus pagaminti visos Šveicarijos jėgainės. Jeigu ta visa energija būtų gaunama naudojant anglį, tai būtų reikalinga sudeginti 1,25 miliardų kg anglies.

Tam pačiam energijos kiekiui gauti atomo skilimo principu reikalinga tik 400 gr uranijaus 235 arba 60 kg vandenilio. (Pelenauskas).

MOTERYS — LAKŪNĖS.

Pirmoji moteris, įgijusi 1911 metais lakūno teises, buvo Harriet Wuimby.

Šiandien JAV yra 16.000 moterų lakūnų — 5 kart daugiau negu II karo metu. Šis skaičius didėja maždaug po 1.500 kasmet.

Dauguma moterų lakūnių turi leidimus privataus pobūdžio lėktuvams valdyti, tačiau 6 turi teisę valdyti transportinius - keleivinius lėktuvus, 5 sklandyti ir 7 skraidyti helikopteriais.

■ Šiuo metu Amerikoje yra 35 arkivyskupai ir 162 vyskupai.

Dvi dienos svečiuose

KANADOS MAŽOJOJ LIETUVOJE.

Lygiai po penkerių metų gyvenimo Kanadoje viena svajonė išsipildė — teko aplankyti „didžiausią" lietuvių farmerių grupę Kanadoje, kuri yra Manitoboje, per gerą šimtą mylių į šiaurvakarius nuo Winnipego, į šiaurę nuo Transcanada Highway, tarp Manitoba ežero ir Riding Mountains kalnų, apima apie 50 mylių ilgumo ir keletą mylių platumo plotą ir prasideda Povilo Liaukevičiaus ūkiu pietiniame gale, baigiasi p. Giedraičio ūkiu šiauriniame gale.

Žinoma, tas visas plotas jokiu būdu nėra apgyventas vienų lietuvių, jie yra gerokai išsiblaškę toje teritorijoje ir jų negalima priskaityti net iki vieno tuzino. Vis tik, turint galvoje, kad kiekvienas lietuvių ūkis čia yra gana stmbokas ir jų žemės siekia dažnai vienas kitų, drąsiai tą sritį galima pavadinti stambiausia kompaktine lietuvių ūkininkų gyvenamu plotu. Tas plotas neturi sau atskiro pavadinimo, tat jei vokiečiai, ukrainiečiai, islandiečiai ir kt. tautybių kanadiečiai mėgsta savo tankiau gyvenamoms sritims suteikti savo tautinį charakterį, bandysiu ir aš šią sritį pavadinti Mažąja Lietuva. Ji tiktų pavadinti Mažąja Dzūkija, Mažąja Suvalkija, bet nemažesne tiesе ir Mažąja Žemaitija, kadangi visų lietuviškų „genčių" čia gyvenama po vieną, antrą. Bet norint visus „patenkinti", tenka „krikštyti" visiems bendru vardu, Lietuva, šiuo atveju Mažąja!

Vilkų medžioklė pas Liaukevičius.

Įvykių serija, apie kurią čia bent apgraibomis noriu papasakoti, prasidėjo tuo, kad žinomasis lietuvių biznierius Jurgis Januška, Winnipege pasiūlė drauge pavažiuoti pas lietuvius vilkų medžioti, ir kovo 27 d., šeštadienio rytą, jo „Meteoru" išskridome transkanadiškuoju plentu, per Portage la Preire ir McGregor, pas p. Liaukevičius. Jo asmuo mūsų tautiniame gyvenime jau gerai pažįstamas, nors kiekvieną kartą galima vis kas nauja pasakyti.

Liaukevičių ūkis yra gyvas liudininkas, ką gali pasiekti lietuviškas darbtumas ir žemės meilė, tegul šiuo atveju ir ne gimtoji žemelė. Prasidėję didžiosios krizės metais su dideliu vargu ir vien savo rankomis, Liaukevičiai šiandien turi 3 ketvirčių senąjį ūkį, su naujais gyvenamais ir ūkiniais pastatais, naujomis ūkinėmis mašinomis, skaitlingais gyvuliais ir naminiais paukščiais, ir, be to, naujausiai yra nusipirkę su senuoju ūkiu susisiekiantį naują ūkį su labai gražiais mūro pastatais, tikrais rūmais ir retai gražia sodyba, apsodinti vešliomis eglėmis ir kt. medžiais ir krūmais.

Žinoma, „medžioklė" prasidėjo prie gausiai rinktiniais valgiais ir kitomis gėrybėmis apkrauto stalo, svetingąjai šeimininkei p. Liaukevičienei vieną pamainą lyg magiškos lazdelės pamojimu pakeičiant kita, iki pagaliau sveteliai ir savo kelionės tikslą pradeda pamiršti!

Dar vieną brangintiną retenybę pp. Liaukevičiai mums patiekė, pasikviesdami savo artimiausią kaimyną, už 4 mylių prieš keletą metų susikūrusį savo ūkį Vincą Alytą. Tai yra vertas toli eiti, kad pamatytum ir pasikalbėtum, lietuvis.

Apkeliavęs visą Kanadą.

Gimęs Skotijoje iš senų lietuvių ateivių, lietuvių kalbos išmokęs iš tėvų, tarnavęs Anglijos kariuomenėje Indijoje, daugiausia dabartinio Indostano šiaurvakarinėje dalyje, Kašmire, grįžęs iš kariuomenės emigravęs į Kanadą, čia gyvenęs eilę metų įvairiausiais Kanados šiaurės amatais — traperiu, aukso jieškotoju, šiaurės miškų keliautoju savo kojomis, valtimis, šunų rogėmis ir kt. susisiekimo priemonėmis apkeliavęs Taikos Upės (Peace River) teritorijas dar tuomet, kai toks to paupio miestas Fort St. John, dabar turįs 5.000 gyventojų, tebeturėjo vos 5 gyventojus, pasiekęs Jukono teritoriją, Atabaskos paežeres ir Macgenzie upės skardžius. Teko jau skaityti eilę knygų, parašytų įvairių Kanados šiaurės keliautojų ir ten įvairius nuotykius pergyvenusių žmonių, bet iki šiol dar nebuvo tekę užtikti, kad savas tautietis būtų pats pergyvenęs nuotykių, iš kurių galima būtų parašyti knygą, kurią su dideliu susidomėjimu skaitytų ne tik jaunieji nuotykių mylėtojai, bet kiekvienas lietuvis ir kitatautis.

Kanadoje beprospektuojant tolimose šiaurės dykumose jį per „maunty" pasiekė žinia, kad prasidėjo antrasis pasaulinis karas ir jis turi pasirinkti arba vykti į Angliją ir ten stoti į kariuomenę, arba stoti į Kanados kariuomenę. Jis pasirinko Kanados kariuomenę, dalyvavo atkakliausiuose mūšiuose Italijoje, kur arti Kasino (Mount Cassino) buvo sužeistas ir paleistas atsargon, jau vyresnio leit. laipsniu. Grįžęs Kanadon dar bandęs laimės aukso ir sunkenybių krašte, Kanados šiaurėje, pagaliau įsigijo ūkį ir pasidarė p. Liaukevičiaus kaimynas ir brangus draugas.

Charakteringiausia p. Alytos būdo savybė, tai jo malonumas, labai simpatiška išvaizda ir būdas ir jo skaistus lietuviškumas: prieš daugiau kai 20 metų jau su tėveliais atsiskyręs ir visą tą laiką gyvendamas lietuvių kalbos nebegirdėjęs, šiandien jis kalba tokia gražia lietuvių kalba, kad stebėjomės ir gėrėjomės visi, kas turėjo laimės jį pažinti ir girdėti. Pasakojamas net toks atsitikimas. Prieš pakeliant į karininkus kai kas iš pareigūnų skatinęs jį pakeisti savo pavardę ir „suanglinti" tautybę. Atsakymas buvo ramus, bet rimtas: „Aš didžiuojuos esąs lietuvis!"

Pagaliau, apsikabinėję šautuvais,

pp. Liaukevičiaus ir Alytos lydimi, išvykome į „bušius" tų vilkų mušti. Pasirodo, apie ketvertas mylių nuo ūkio, į pietus tęsiasi gana augštokų kalvų eilė, kur tokių padarų užsilaiko apsčiai, bet tuos kainus pasiekti reikėtų daugiau laiko ir daugiau gerų norų, tad apvažiavom bei apėjom keletą rėžių krūmų, tai vėl dirvų, radome šviežiai pasnigusiame sniege daug vilkų ir kt. žvėrių pėdų, bet į akis jie nesiteikė rodytis ir „medžiotojų" instinktams atvėsus grįžome, žinoma, be nieko, ir tą patį vakarą, saulei jau nusileidus išvažiavome aplankyti kitų p. Liaukevičiaus kaimynų, už keliasdešimt mylių.

Meteoru per sniego pusnynus.

Planavome Mažąją Lietuvą „kirsti per pus" ir nekvynei pasiekti kolonijos viduryje gyvenančius Povilo Liaukevičiaus brolį, Joną Liaukevičių, arba pp. Balčiūnus, ar pp. Baranauskus. Bet pasirodo, „trečioji" šiemet žiema, pereitą trečiadienį su pūga ir dideliu vėju bei didoku šalčiu iškritęs sniegas čia tai pridaręs didelių eibių... Iš didžiojo plento išsukus į mažesnius kelius ir keliukus, kurie kvadratų kvadratais mus nuvedė į pasakingą kraštą, su kalnais ant kalnų, o ant tų kalnų kalnais ir mažais kalneliais, tie keliukai pavirto siauručiais pravažiavimais tarpkalnėmis, kalnagubriais ir daubomis, bet kas įdomiausia, keliukai protarpių protarpiais užpustyti slidžiu, minkštu, lyg „petlevoti" miltai, sniegu. Diena jau sutemo, kelio kryptį tik medžiotojo uoslė ir instinktas begalėjo rasti, o tokiu instinktu tikrai galįs pasididžiuoti p. Januška. Prasidėjęs „raganų šokis" tvirtu jo automobiliu, kuris lyg tyčia turi „meteoro" vardą, tęsėsi nuo sutemų iki 10 valandai, kol pagaliau, grįžę su nepamirštinais nuotykiais ir laimingai vėl suradę didįjį plentą, dešimtai val. baigiantis, atvažiavome į kitą „Mažosios Lietuvos" galą į Gerberry miestelį ir ten viešbučio „parlore", laimei, radome du šaunius kaimynus, lietuvius ūkininkus, p. Giedraitį ir p. Butkevičių, atvežusius savo šeimas į kiną. Tai jų lydimi ir vedami laimingai pasiekėme nakvynę jau pačiame kitame kolonijos gale. Vaišės ir lietuviš

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVOS ŽURNALISTŲ SĄJUNGA PAVOJAUS KRYŽKELĖJE.

LŽS Centro valdyba išsiuntinėjo balsuoti įstatų projektą, kuriuo s-gą pastatė į pavojų kryžkelę.

Žurnalistų s-ga yra profesinė organizacija, tęsianti savo gyvenimą okupantams ją išardžius Lietuvoje. Jos gyvavimas suprantamas tiktai tokia forma ir tokia dvasia, kokia ji egzistavo Lietuvoje. Tai nepartinė, nesrovinė, nekonfesinė, bet grynai profesinė organizacija, apjungianti visokių įsitikinimų žurnalistus — liberalus, socialistus, tautininkus ir kt., katalikus, evangelikus, žydus, mahometonus ir kt. Ji tokia ir turi likti, ir V-ba netu rėjo teisės duoti balsuoti tokių nuostatų, kurie nesuderinami su šiais profesinei organizacijai suprantamais ir privalomais principais.

Visą laiką į žurnalistų profesinę organizaciją yra pasikėsinimų, bandant ją pajungti ne žurnalistiniams tikslams.

Rašyti daug kas moka. Dažnai, kitų profesijų žmonės — profesoriai, inžinieriai, kunigai, vienuoliai, gydytojai ir kt. — parašo gražiau ir geriau už tūlus žurnalistus. Tačiau jie visdėlto pasilieka kitų profesijų žmonėmis, ir žurnalistai niekuomet nesikėsina tvarkyti jų organizacijos įstatų bei nenurodinėja, kaip jie turėtų tvarkyti savo profesinės organizacijos įstatus. Taigi, Žurnalistų Sąjunga turi tokią pat teisę. O jos principai yra apjungti savo profesinėje organizacijoje žurnalistus profesionalus, kurie neskirstomi nei pagal partiją, nei pagal socialinę padėtį. Šito principo ir ateity reikia laikytis. Štai kodėl dabartinė C. V-ba neteisėtai ir neteisingai elgiasi, duodama balsuoti įstatus, kurie paneigia šį žurnalistų profesinės sąjungos pagrindinį principą.

Jeigu iniciatoriai pasiryžo sugriauti Liet. Žurnalistų S-gą, tai bus jos kaltė, bet težino visi, kad tie žurnalistai, kurie šią organizaciją kūrė, puoselėjo, atgaivino tremtyje, kad jie pasiliks prie senųjų principų ir senąją organizaciją, kaip tęsinį, palaikys ir ateity. **J. K.**

MONTREALIO KONCERTANTŲ PORA Į PHILADELPHIĄ.

Pereitą sekmadienį dalyvavę BALFo dešimtmečio sukaktuvių koncerte Waterbury, Conn., op. sol. E. Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius yra pakviesti dalyvauti Vasario 16 signatarui prof. J. Kaminskui pagerbti iškilmėje Philadephijoje, kur jie kviečiami išpildyti meninę iškilmės dalį. Bostonas tokią iškilmę profesoriui pagerbti ruošia balandžio 10 dieną, dalyvaujant kalbėtojams K. Bieliniui ir V. Sidzikauskui.

ROŽĖ MAINELYTĖ,

tarnaudama Amerikos lėktuvų kompanijoje, atostogų praleisti išvyko į Pietų Ameriką ir ten, kaip Lietuvos operetės solistė, koncertavo Montevideo, Buenos Aires, pataikiusi kaip tiktai į Vasario 16 minėjimą. Buenos Aires lietuviai turėjo netikėtą viešnią dainininkę, kuri papuošė jų šventę solo dainomis.

TRUMPOS KULTŪRINĖS ŽINIOS.

— Dail. V. K. Jonynas daro antkapį Vyčių organizatoriaus Norkūno kapui Lawrence, Mass.

— Vytautas Maželis New YORKE suruošė foto-parodą, kurią spauda gerai įvertino.

— Skulptorius V. Kašuba kala iš granito papuošimus naujai statomai lietuvių bažnyčiai Čikagoje.

— Juozas Lingis, Švedijoje baigęs mokslus, yra pakvietas į tarptautinį etnologų kongresą Danijoje.

— Argentinos Lietuvių Balso namuose projektuojamas įrengti Literatūros Muzėjus, kuriam jau esą surinkta medžiagos apie mokslininką Domeiką, aušrininką poetą Višteliauską, kapit. Daukantą ir tt.

— Broklyne lietuviai gegužės mėnesį ruošia lietuvių spaudos atgavimo minėjimą.

— Kompozitoriui ir muz. profes. Juozui Žilevičiui sueina 25 metai, kai jis atvyko į Ameriką, kurioje yra daug nudirbęs muzikos srityje.

PASIRODYS NAUJOS KNYGOS.

„Peklininkas" Antanas Gustaitis paruošė spaudai humoristinių eilėraščių knygą „Ana pus teisybės".

Prof. A. Maceina atsausdino knygą „Saulės giesmė" — apie Pranciškų Asyžietį, filosofinio turinio.

NAUJI RAŠTAI.

Kun. M. Valadka. POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kodėl slepiama istorinė tiesa. Autoriaus leidinys, Scranton, Pa, 1954 metai,š 250 puslapių, kaina 2.50. Leidinys gaunamas „NL" redakcijoje.

LEIDŽIAMAS SUKAKTUVINIS LITERATŪROS METRAŠTIS.

Knygų leidykla Gabija spaudos grąžinimo penkiasdešimtmečiui ir tremties dešimtmečiui atžymėti šių metų antroje pusėje nutarė išleisti literatūros metraštį. Tai bus didelė penkių šimtų puslapių iliustruota ir meniškai atspausta knyga.

Tokios knygos išleidimas šiandien kaip tik yra prasmingas, nes tėvynėje gyvas ir laisvas lietuviškas žodis yra daug kiečiau ir plačiau užgintas nei carų laikais. Dar daugiau: geležinė uždanga yra taip sandari, kad už Lietuvos ribų spausdinamas lietuviškas žodis krašto pasiekti negali. Stalino-Malenkovo žandarai uolesni ir ištikimesni už cariškius, ir didvyriškas knygnešio žygis yra visai neįmanomas.

Tarybinė lietuviška literatūra, nors medžiagiškai ir labai remiama, nususo kokybiškai ir kiekybiškai. O tai kaip tiktai įrodo, kad gyvas žodis be laisvės kilti negali. Mes tremtyje dažnai pasiskundžiame darbo sąlygomis, ir jos tikrai nėra palankios, tačiau tremtyje parašoma daugiau negu krašte. Dėl to laisvę turėtume priimti ne vien kaip darbo sąlygą ir žmogaus teisę, bet kaip malonę ir piliečio pareigą.

Norėtume, kad šis metraštis būtų tremtinių rašytojų garbės knyga. Norėtume, kad tai būtų kovojančio ir nepasiduodančio lietuvio atsparos dokumentas. Norėtume, kad ji sutvirtintų lietuvį tikėjime ir viltyje. Dėl to prašome, gerbiamuosius rašytojus į šį reikalą visu rimtumu pažiūrėti, kad knyga būtų pilnas ir tikras laisvo ir kovojančio lietuviško žodžio vaizdas.

Būt gera, kad medžiaga redaktorius pasiektų kaip galima greičiau, bent iki š. m. gegužės 15 dienos. Medžiagą (poeziją, literat. kritikos straipsnius, dramą) siųskite J. Aistiui, 123 Milford Street, Brooklyn 8, N. Y., o beletristiką — Stp. Zobarskiui, 85—42 91 Street, Woodhaven 21, N. Y.

Redaktoriai:
Jonas Aistis, Step. Zobarskas.
Leidėjas **Juozas Sodaitis.**

ATSIŲSTA PAMINĖTI.

MYKOLAS SLEŽEVIČIUS, Terra leidinys, iliustruotas, nušviečiąs šio didžio Lietuvos valstybės kūrėjo, dauginakarčio ministerių pirmininko, advokato, plataus masto visuomenininko ir politiko gyvenimą Lietuvos valstybės perspektyvoje. Veikalas turi 450 puslapių, didelio formato, kietais įrišais. Kaina 5 dol. Gaunamas „Nep. Lietuvos" redakcijoje.

LIETUVOS ENCIKLOPEDIJA II tomas, raidė B—Birštonas. Gražiai atrodo, gausiai iliustruota, turi daugybę žinių, ypač plačių ir vertingų iš lituanistikos srities. Tomo kaina su persiuntimu 7,98. Lietuvių Enciklopediją galima užsisakyti „Nepriklausomos Lietuvos" redakcijoje; užsisakant, tuojau gaunamas ir I tomas. Kol dar yra laisvų numerių patartina nedelsiant užsisakyti, nes vėliau jau nebus galima ir norint. Kreipkitės į „N. L." redakciją: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

AIDAI 3 nr. kovo mėnesio. Didelis ir įdomus nr.

KALENDORIUS 1954 metams — „Argentinos Lietuvių Balso".

SUSIVIENYJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA

DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ FRATERNALĖ ORGANIZACIJA

Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA $ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnados Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo $ 100,00 iki $ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynę" nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

PAVERGTŲJŲ LIETUVIŲ „MENO DEKADA" MASKVOJE.

Pagal iš anksto iš Maskvos gautąsias direktyvas pavergtųjų lietuvių vardu bolševikų suorežisuotosios „meno" dekados ukslas yra aiškus — duoti „ataskaitą", kiek okup. Lietuvos bolševikiniai kvislingai yra Lietuvą subolševikinę ir surusinę. Drauge tai buvo paskatas" dar daugiau ir dar intensyviau „sulieti lietuvių tautą su visomis kitomis tarybinėmis tutomis". Jau pradedant dekadą, kovo 4 d. numeryje „Tiesa", išgyrusi carų įvykdytą Lietuvos jėga prijungimą prie Rusijos, savo vedamąjame rašė, kad kaip tada, taip ir dabar „lietuvių tauta turi visas galimybes naudotis nepaprastai turtingu rusų kultūros lobynu, mokytis iš geriausios ir pažangiausios visame pasaulyje tarybinės kultūros pasiekimų". Baigiant dekadą, kovo 14 d. toji pati „Tiesa" paverg tųjų lietuvių vardu paskelbė, kad, girdi, „lietuvių tauta yra kupina meilės ir dėkingumo didžiąjai rusų tautai, kuri visais laikais buvo ir yra geriausias lietuvių tautos draugas".

Dekadoje didesnį pasisekimą turėjo Juzeliūno baletas „Ant marių krantelio", dainų ir meno ansamblio repertuaras, operos „Kunig. Igoris", „Traviata" ir „Marytė". Sedos kolūkio „Lenino keliu" savveikliininkai" plačiau pasirodė Lomonosovo vardo un-te. Valstybinės dramos teatras, be „Kalvio Ignoto teisybės", parodė dar Gorkio „Priešus", Žemaitės „Marčią". Kauno muzikinės dramos teatras pasirodė su A. Griciaus „Išvakarėse", Vilniaus un-to dainų ir šokių ansamblis — su ypač bolševikinį „švietimą" išgarbinusia programa. T. Lietuvos valst. dainų ir šokių liaudies ansamblis, valst. filharmonijos ir resp. radijo chorai, anot kovo 11 d. Vilniaus radijo specialaus pranešimo iš Maskvos, toje „mūsų gražuolėje, vis kas dien jaunėjančioje šalies sostinėje" demonstravo „tarybinę dainą, šlovinančią išlaisvintą darbą ir šauniąją liaudį, kuriančią komunistinę ateitį".

„Lenino keliu" kolūkio savveiklininkai per savo „ataskaitą" rodė „kolūkio darbo džiaugsmą" ir kolūkio pirmininko Kiaukos lūpomis lietuvių kolchozininkų vardu dėkojo už „atvežtąją laimę" iš Rytų... Juzeliūno baletas „Ant marių krantelio", anot stalininės premijos laureatės Lepešinskaja, vaizdavo „gintarinę Baltiją ir jos darbščiuosius žvejus, tarybų valdžios dėka išėjusius į naują šviesų gyvenimą".

Rusų kom. rašytoja Smirnova ypač gėrėjosi Vienuolio „Poudžiūnkiemiu", pavaizdavusiu „lietuviškosios buržuazijos išsigimimą". Maskviniai rašytojai Macharov, Slavin, Antopolski ir kt. „karštai džiaugėsi" J. Dovydaičio romanu „Dideli įvykiai Naujamiesty", taip pat „apsvarstė" Baltušio, Šimkaus, Avyžiaus apsakymus ir rinktinę „Lietuviški apsakymai", aptarė" Mozūriūno ir kt. „poezijos kūrinius". Per „atsisveikinimo vakarą su tarybiniais rašytojais" kalbėjo ne tik „stalininės premijos laureatas" Tichonov, bet taip pat rusiškai A. Venclova, T. Tilvytis, A. Jonynas ir kt.

Buvo pristatyti atžymėti B. Dvariono „Pasveikinimas Maskvai", jo keturių dalių simfonija", be kitų, taip pat pagal čekisto Guzevičiaus, dabar kultūros reik. ministerio, romaną „Kalvio Ignoto teisybė" sudarytas montažas, apie kurį kovo 9 d. per Vilniaus radiją lietuvių rašytojų politrukas J. Baltušis taip atsiliepė: jame „parodyti pikčiausi liaudies priešai, buržuaziniai nacionalistai, dvarininkai ir buožės, įvairaus plauko buržuazinių partijų atstovai, parduodą savąjį kraštą užsienio imperialistams... Tariamoji Nepriklausoma Lietuva buvo sukurta reakcijos ir užsienio imperialistų rankomis prieš lietuvių tautos valią"... Šis romanas anksčiau buvo įvertintas stalininė premija, o kitas Guzevičiaus romanas, „Broliai", yra dar „geresnis" ir už jį. Net ir kitų giriamą Vienuolį Baltušis užsipuolė, kad jam silpnai pavyko parodyti revoliucines jėgas, kurios kojojo prieš buržuazinę diktatūrą". Dekados progą panašių knygų buvo išversta į rusų kalbą ir išleista apie 60. Girdi, tai buvęs „pirmas toks platus išėjimas visoj lietuvių literatūros istorijoj".

Nebent tik bolševikų liaudies artistas, iš prigimties dainininkas Navikovas sugebėjo į tą visą meno vardu pravestą komunistinės santvarkos ir Maskvos garbinimą, tik kur-ne-kur pailiustruotą ir šiaip sau neturinčiais aškios komunę agitacinės dvasios dalykais, pažvelgti daugiau iš meninės pusės, gėrėdamasis „nuostabiomis lietuvių liaudies dainų melodijomis", primenančiomis jam lyg švelniausią pačios gamtos sukurtą simfoniją". Ypač jam patikusios „Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", „Saulutė tekėjo", „Pempel, Pempel". Tačiau „pažangesni" komunist. rašytojai ir „liaudies artistai", kaip Lemeševas ir kt., vis dėlto patarė irjas „nurašyti į praeitį", sakydami, kad ateityje „mes išgirsime dar gražesnių liaudies dainų — apie šviesų ir laimingą tarybinį gyvenimą".

Dekados balansą Vilniaus radijas kovo 16 d. pranešime iš Maskvos taip įvertino: „10 dienų sostinės darbo žmonėms buvo demonstruojami lietuvių tarybinės kultūros ir meno pasiekimai... Galingai liejosi padėkos žodžiai didžiąjai Maskvai, išreiškę visos lietuvių tautos mintis ir jausmus... Dvariono daina „Ant Nemuno krantų" pasakojo apie didžią ją lietuvių tautos laimę žengti tarybiniu keliu, apie aušrą, išaušusią prie senojo Nemuno krantų..."

Jie gavo įsidėmėti ir TSRS kultūros ministerio pavad. Balsakovo žodžius: „Ataskaita dekadoj parodė, kad respublikoje auga ir klesti socialistinė savo turiniu ir nacionalinė savo forma kultūra. Ši dekada bus Lietuvos literatūros ir meno darbuotojams didžiulė mokykla, kuri paskatins, įkvėps daujimams"... O už tokį gražų išgiau jėgų tolimesniems laimėanksto smulkmeniškai surežisuotą „pasirodymą" suteikta ir atitinkama padėka — ordinų paberta kaip iš gausybės rago.

TSRS Augščiausio Prezidiumo įsakymu su Vorošilovo ir Špiegovo parašais TS liaudies artisto garbės vardas suteiktas B. Dvarionuo, dramos aktoriui Sipariui ir valstybinio liaudies dainų ir šokio ansamblio meniniam vadovui Švedui. Lenino ordiną gavo čekistas Guzevičius, Vienuolis, Filharmonijos vyr. dirig. K. Kaveckas, skulpt. Mikėnas, dramos aktoriai M. Mironaitė, G. Jacevičiūtė ir J. Rudzinskas, baleto autorius J. Juzeliūnas, solistai J. Petraškevičiūtė ir J. Stasiūnas ir konservatorijos prof. K. Petrauskas, kuris, be to, vėl išrinktas „deputatu" į TSRS Augščiausiąją Tarybą. Jis, nuvykęs į Maskvą, taip pasveikino okupantus: „Nuo Baltijos ir Nemuno krantų mes atvežėme į mūsų brangiausią ją Maskvą nuoširdžiausius Lietuvos darbo žmonių sveikinimus".

Darbo raud. vėliavos ordiną gavo 52 žmonės, tarp jų kultūros vicem. J. Banaitis, V. Putinas, konservatorijos doc. A. Račiūnas, J. Šimkus, A. Venclova, dail. A. Žmuidzinavičius ir visa eilė kitų. Garbės ženklo ordinu apdovanoti 87 žmonės, medaliu „už pasižymėjimą darbe" — 165 žmonės, tarp jų Vilniaus un-to liaudies ansamblio meno vadovas Vl. Bartusevičius, teatro uiniagesys J. Blažiūnas, Filharmonijos koncertmeisterė L. Dukstulskaitė ir Filharmonijos direkt. bei meno vadovas B. Federavičius, valst. operos ir baleto teatro vyr. baletmeisteris Moisiejevas, Kauno muzik. dramos teatro dir. V. Matilevskaja, rašyt. I. Simonaitytė, P. Vaičiūnas su savo žmona aktore Vaičiūniene, skulpt. B. Bučas, komp. A. Budriūnas ir kt. T. Tilvyčiui Paleckio įsakymu suteiktas „T. Lietuvos liaudies poeto garbės vardas", o „liau

Nukelta į 7-tą psl.

kas nuoširdumas šiose dviejose šeimose liks ilgai nepamirštamos. Kitą dieną, sekmadienį, „programoje" buvo numatyta „didelė vilkų medžioklė" p. p. Giedraičio ir Butkevičiaus ūkių kaimyniniuose kalnuose, po to „kalėdojimas" po kitus ūkininkus, kurių nepavyko pasiekti vakarykščiai

Čia pat bus vieta pailiustruoti pora pavyzdžių praktiškai reiškiamą artimo meilę, kokią taip jaudinančiai išsilaiko žmonėse, gyvenančiuose sunkiose sąlygose ir tvirtoje artimo meilėje.

Lietuviško gerumo pavyzdys.

Dar šeštadienio vakarą, kai bekopiant Meteoru į staigų kalniuką ir vėl slystant pakalnėn, pagaliau automobilis „tvirtai" atsisėdo pusnyne ir mudviejų visos pastanios išjudinti buvo beviltiškos, lyg Apvaizdos siųstas bepravažiuojąs trokiuku vienas jaunas ūkininkaitis. Šis paspaudęs gazą nuurzgė kalnan ir dingo. Mūsų, bent mano, nosis galutinai ištyso. Naktį kalnuose, beviltingai atrodančioje dykumoje, šalčiui, kurs šiuo metu net Manitobai yra nepaprastas, kaustant, likti „nakvoti" tokioje padėtyje, atrodo nebe kaip. Tik žiūrime, tas ūkininkaitis ir beateinąs pakalnėn, mums padėti. Jis buvo tiek suaugęs su savo gamta ir jos klimato sąlygomis, kad jo padedami ir patariami, išvadavome automobilį ir galėjome jo nurodytais pravažiavimais pasiekti didįjį vieškelį.

Šiandien atsitiko dar įdomiau. Išvažiavę į „vilkinyčias" nusileidome į tokią apskritą daubą, kurios krantai visu ratu buvo vienodai nebeišvažiuojami, bet vienai bėdai esant ne bėdai, to „katilo" pačiame dugne buvusi dar kita duobė, lygiai sniegu užpustyta. Tai toje duobėje į tą duobę tiesiai ir „įbekiavome"! Mūsų ištikimasis Meteoras pasikorė trimis ratais ant duobės kraštų, o ketvirtuoju nusileido iki pat sėdynės į minkštą sniegą ir atsisakė toliau besiduoti šokinamas. „Well", bandėme visas priemones, ir jau pradėjome planuoti, eiti iki p. Giedraičio ūkio, šauktis pagalbos. Nagi, tuo pat metu ir beateinąs pats p. Giedraitis, retežiais, kastuvais ir svirtimis (jack) nešinas.

„Ar ne telepatijos nujautimu" esate čia atėjęs? — klausiame. Pasirodo, iš savo namų antrojo augšto jis užmatęs, kaip mes į tą „vilkduobę" nusileidome ir jam jau buvę aišku, kad be retėžių ir svirčių mes nebeišsikaparnosime. Vargais ratus pakeldami ir juos retėžiais aprangę, pečiais paremdami, išvadavome iš pirmosios duobės, ir tuomet Meteoras, pajutęs ant savo ratų tvirtus retėžių „batus" įsibėgėjęs skriste išskrido iš didžiosios duobės! Tikrai, skriste išskrido, nes iš šalies žiūrint buvo nepamirštamas įspūdis, kai automobilis, lyg „skraidančioji lėkštė", į visas puses besitaškančio sniego ir dulkių debesyse pasišūkėdamas, užlėkė į krantą!

Gamta, gamtos mėgėjui, čia nepaprastai patraukli: kalnai, kalvos, krūmai, maišyti lapuočių su skujočiais, medžių su krūmais, geros žemės su tikra dykuma, pakalnės ir skardžiai vietomis iki kelių sniego pripustyti, kitur plyni laukai, vietomis ūkių žemė, vėl didžiuliai plotai niekuomet dar nepaliesti. Vilkų, „kažočių", stirnų, kiškių pėdų stačiai takais suminti, kai kur net tų ryklių „pietų" — stirnos ką tik suėstas liekanas radome. Bet diena buvo tokia šalta, kaip per Naujus Metus, tai ir dykumų šūvio (jei neskaityti vieno įsigyventojai nesirodė, ir veik be svajojusio kiškio liūdną galą ir miegojusios „kajotės" savo laiku pabudimą) laimingai grįžome prie laukiančių gausių dvigubų pietų

pp. Giedraičių ir Butkevičių ūkiuose.

Iš čia, p. Giedraičių lydimi, išvažiavome skersai visą teritoriją, norėdami spėti „apkalėdėti" Jonus Liaukevičius, abejus ar bent vienus Balčiūnus, Žilinskus, Budrevičius ir Žemaičius, ir pakopdami ir vėl nušliauždami ir vėl pakopdami pagaliau skriste užskrisdami kalnų kalnelių galūnes, vingiuotais keliais, tik iš kalnų viršūnių pasveikindami minėtų lietuvių sodybas, bet praktiškai nepajėgdami jų pasiekti, pagaliau atvykome pas pp. Žemaičius. Tai yra pats pietiniausias tos grupės lietuvis ūkininkas, turįs pavyzdingai gražų ūkį ,tokią pat šeimą ir būdą. Čia gausiai paviešėję ir, kaip ir visų aplankytųjų, nuo širdžių kvietimų vėl atvažiuoti palydėti, išvažiavome namo. Bet laimė ir čia mus neprastojo. Pasiekę mažą miestelį su geležinkelio stotim, čia ne tik radome dar vieną lietuvišką šeimą, jaunąjį Balčiūną su šeima gyvenantį, bet ir mūsų pakeliui nepasiektus p. Joną Liaukevičių su Balčiūnu atvažiavus. Jei dar prisiminsim, kad teko aplankyti pačiame šiauriniame gale gilioje dauboje, mažame barakiniame namelyje begyvenančią labai originalią lietuvio p. Viesulo šeimą, tai liko pora ar trejeta lietuvių ūkininkų nepasiektų.

Apie tos kolonijos įsikūrimą, lietuvių farmerių Manitoboje gyvenimą ir jų gražias savybes teks parašyti vėliau, bet tam, atrodo, teks juos pasiekti pakartotinai ir kitokiu metu. Tam sykiui, norisi baigti pasidžiaugiant, kad savo akimis teko pamatyti tai, ko taip nuoširdžiai per keletą metų norėjau — kad lietuviai Kanadoje, kad ir daugelis kitų tautybių, siektų įsikurti žemėje, tame brangiausiame turte, kurio neigaisras, nei krizės nenugali.

Jz. Pr.

MŪSŲ SPORTAS

VYR. ŠIAURĖS AMERIKOS IR KANADOS LIETUVIŲ FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO KOMITETAS SKELBIA

I. Visuotinis sporto klubų atstovų suvažiavimas.

Visiems Vyr. FASK-te registruotiems Šiaurės Amerikos ir Kanados lietuvių sporto klubams, buvusiems kūno kultūros mokytojams ir sporto darbuotojams pranešama, kad balandžio 24—25 dd. Chicagoje Lietuvių Auditorijos patalpose, 3133 So. Halsted Str., Vyr. FASK-to šaukiamas, įvyks Šiaurės Amerikos lietuvių sporto klubų atstovų, buv. kūno kultūros mokytojų ir sparto darbuotojų 1954-jų metų Visuotinis Suvažiavimas, kurio dienotvarkėje numatyta:

Balandžio 24 d.

a) 14 val. p. p. oficialus suvažiavimo atidarymas, o) suvažiavimo prezidiumo sudarymas, c) Vyr. FASK-to narių pranešimai, e) laik. revizijos komjos sudarymas, f) diskusijos.

Balandžio 25 d.

b) 12 vl. pp. laik. reviz. kjos pranešimas, b) statuto papildymo ir pakeitimo kiausymas, c) mandatų komisijos sudarymas, d) Vyr. FASK-to ir revizijos komisijos rinkimai, e) ateities darbo gairių nustatymas, klausimai ir sumanymai, f) suvažiavimo uždarymas.

Suvažiavimo dalyviai.

a. Pilnateisiais suvažiavimo dalyviais kviečiami:

1. Kiekvieno Vyr. FASK-te registruoto sporto klubo 3 atstovai, kurių du renkami visuotinio sporto klubo narių susirinkimo ir vienas skiriamas valdybos;
2. Sporto apygardų vadovai ir apygardų sporto komitetų nariai bei kt .pareigūnai;
3. Sporto apygardoms pristačius, Vyr. FASK-to aprobuoti sporto darbuotojai ir buv. kūno kultūros mokytojai;
4. Vyr. FASK-to nariai ir jo atstovai prie Amerikos Lietuvių Benbduomenės organų.

b. Suvažiavimo svečiais - stebėtojais kviečiami:

Visi aktyvūs sportininkai ir lietuvių visuomenės nariai, kurie įdomaujasi mūsų sportine veikla ir pasireiškimais.

Suvažiavimo dalyvių registracija

a) Sporto klubai savo atstovus suvažiavimui iš anksto registruoja atatinkamose sporto apygardose apygardų vadovybės nustatyta tvarka.

b. Sporto darbuotojai ir buv. kūno kultūros mokytojai betarpiai registruojasi Vyr. FASK-te iki balandžio 23 d. adresu: Edm. Vengianskas, 6100 So. Peoria Str., Chicago 21, Ill. Telf. ENgelwood 4-5638.

c) Galutina suvažiavimo dalyvių registracija balandžio m. 24 d. nuo 12—14 val. suvažiavimo patalpose.

Suvažiavimo dalyvių aprūpinimas.

Suvažiavimo dalyviai nakvyne ir maistu apsirūpina patys. Neturintieji galimybės patys apsirūpinti, ir atvykstantieji iš kitur, pagal galimybę bus aprūpinti vietoje.

Informacija.

Visais suvažiavimo reikalais, suinteresuotieji asmenys, iki suvažiavimo pradžios prašomi kreiptis į Vyr. FASK-tą adresu: Edm. Vengianskas, 6100 So. Peoria Str., Chicago 21, Ill. Telef. ENgelwood 4-5638.

Vyr. FASK-tas.

PIRMENYBIŲ RUNGTYNĖMS PASIBAIGUS.

Kovo mėn. „Tauro" vyrų krepšinio komanda, pralaimėjusi pusfinalyje penkioliktas rungtynes (keturiolika rungtynių laimėta!), iš tolimesnių varžybų iškrito. Taigi, Montrealio miesto pirmenybėse „Tauro" vyrų krepšinio komanda, „Intermediate" klasėje šiais metais turėjo pasitenkinti **trečia vieta.** Tačiau turint galvoje, kad miesto pirmenybėse dalyvaujama tik antri metai, pati krepšinio komanda ir patys žandikai yra jauniausi iš visų šios klsaės komandų visame Montrealyje ir, be to, klubas neturi sąlygų, ką turi kiti seni Montrealio klubai, **tauriečių laimėjimas jau savaime yra didelis.** Laimėti trečią vietą milioniniame mieste, kad ir šitoje klasėje, nėra jau taip lengva, kaip kad kas įsivaizduoja, tad ir vyrams garbingai kovojusiems už „Tauro" spalvas priklauso garbė.

Ne kas kitas, o tik jie iškėlė „Tauro" vardą (o tuo pačiu ir lietuvių) atitinkamon augštumon ir Montrealio krepšinio sluogsniuose tauriečiai žinomi kaip nebe eilinė komanda.

Vos tik prasidėjus prmenybių rungtynėms „Tauro" krepšinio komanda gražiais laimėjimais atkreipė krepšininkų dėmesį, o drauge didžiosios ir mažosios Montrealio spaudos bei radijo ir „Tauro" vardas būdavo prieš rungtynes ir po rungtynių linksniuojamas spaudoje ir per radiją. Taigi, ne tik rungtynių aikštėje vykusiai pasirodyta, bet užkariauta tam tikra pozicija svetimoje spaudoje ir radijo pranešimuose. Visa šita yra taip pat nemažas nuopelnas ir lietuviškam reikalui. Susumavus, kas pasiekta, praeitame sezone, mūsų krepšininkai netik patei sino savo veiklą, bet ir prašoko lūkesčius.

Antras svarbus dalykas, tai jaunių pasirodymas pirmenybėse. Juk jauniai, tai kiekvieno klubo ateitis. Neturės klubas jaunių, jo dienos bus suskaitytos. O „Tauro" jauniai, nors amžiumi ir patyrimu buvo jauniausi, tačiau pirmenybėse, reikia pasakyti, pasirodė labai gerai, nes savoje grupėje laimėję trečią vietą, dalyvavo „play off" žaidimuose ir tik čia pralaimėję iškrito iš tolimesnių varžybų.

Pirmenybių pradžioje jauniai silpniau pasirodė, tačiau jų pabaigoje visai gerai kovojo. Dalyvaudami varžybose, įgijo patyrimo ir atliko neblogą stažą, taip, kad ateinančių metų varžyboms išeis į aikštę jau visai kita nuotaika. O šita leidžia tikėtis, kad ir rungtynių pasėkmės bus visai kitos.

Nors skaitytojams iš tilpusių rungtynių aprašymų komandų sudėtis buvo žinoma, tačiau čia dar pakartojame: **vyrų komandoje** per šį sezoną žaidė: Bukauskas, Bunys, Pečaitis, Kerbelis, Paulius, Intas, Paukštaitis, Širvydas, Lasumas, Mathew, Bergardas, Trusis ir Rozenbergas; **jaunių komandą** sudarė: Otto, Markevičius, Sinius, Baltuonis, Šipelis, Narbutas, Dikinis, Aneliūnas ir Jurkus.

Ta proga, žinoma, negali-

Nukelta į 8 puslapį.

PAVERGTŲJŲ LIETUVIŲ „MENO DEKADA"...

(Atkelta iš 6 pusl.)

dies artisto garbės vardai" — dramos režisieriai K. Kymantaitei-Banaitienei, aktoriui J. Lauciui, V. Orlovui, J. Rudzinskui, A. Staškevičiūtei; „liaudies dailininko vardas" — A. Žmuidzinavičiui ir V. Palaimai; „nusipelniusio meno veikėjo garbės vardas" — skulptoriui P. Aleksandravičiui, vicemin. J. Banaičiui, rašyt. S. Čiurlionienei-Kymantaitei, rašyt. A. Griciui, teatro dir. J. Grybauskui ir visai eilei kitų. Išrinktiesiems Sov. Sąjungos kultūros ministeris Aleksandrovas suruošė priėmimą, kuriame dalyvavo Sniečkus, Niunka, Gedvilas, Preikšas, Guzevičius, K. Petrauskas, Siparis, B. Dvarionas, Švedas ir kiti.

„Tiesa" kovo 20 d. vedamąjame konstatavo: „Kp ir tarybinė vyriausybė geriausiems darbuotojams suteikė TS liaudies artisto vardus, apdovanojo TS ordinais ir medaliais. Kaip diena nuo nakties skiriasi tarybinė Lietuvos tikrovė nuo tų laikų, kada Lietuvoje sauvaliavo kapitalistai, dvarininkai ir buožės. Apdovanotųjų maskoliniais ordinais, kurių nemato Maskvai nesilankstantis eilinis darbo žmogus ar rašytojas, vardu J. Šimkus, žadėdamas ateityje „dar geriau pasitaisyti", džiaugėsi, jog dekadoje „visumoje daugumo mūsų rašytojų kūriniai buvo pripažinti aktualiais". Jis ypač didžiavosi Vienuolio „Puodžiūnkiemiu". Tilvytis su rusais stengėsi įrodinėti, kokia komunistine prasme esanti, girdi, „talentinga lietuvių tauta": partija ir vyriausybė tėviškai rūpinasi lietuvių kultūros darbuotojais — trečdalis dekados dalyvių apdovanoti augštais ordinais ir garbės vardais", tarp jų ir pats Tiltytis. Taigi, kaip, anot Kudirkos, už „trupinį aukso, gardaus valgio šaukštą" parsiduodamas okupantams ir viskuo „tėviškai aprūpintas", jo negarbinsi. Tad ir šaukia tokie Tilvyčiai drauge su Reimeriais: „šiandien norisi iš visos sielos tarti karščiausią ačiū mylimai, brangiąjai tarybinei vyriausybei"... Tačiau — ne visi yra tokie. Kiti jiems priskirtų ordinų nenori laikyti savo asmeniniu nuopelnu. Todėl A. Vienuolis viešai skelbia, kad „per jį buvo apdovanotas visas rašytojų kolektyvas", Vilniaus unto liaudies dainų ir šokių vadovas Vl. Bartusevičius — „respublikos augštosios mokyklos", K. Kaveckas — kad per jį buvo „pagerbtas visas kolektyvas" etc. Švedas ta proga žadėjosi „dar atkakliau dirbti ir kurti", A. Gricius dekadą įvertino kaip „milžinišką lietuvių literatūroj dar nebūtą kultūrinį laimėjimą... didžiosios mūsų tėvynės T. Sąjungos garbei ir galybei". Kom. partijos ck moksło ir kultūros vedėjo pavaduotojas Zinkus, pats apdovanotas ordinu, per Vilniaus radiją kovo 21 d. postringavo, kad, girdi, „lietuvių mene sėkmingai vyksta kova su dekadentizmo ir nacionalizmo atrūgomis"... Nėra abejonės, kad tarybiniai lietuviai menininkai, — kalbėjo Zinkus kp ck vardu, — neliks skolingi partijai ir vyriausybei už tą nuolatinį rūpinimąsi lietuvių tarybinės literatūros ir meno klestėjimu". O tas „atsidėkojimas", kaip paaiškėjo iš tolimesnių Zinkaus žodžių, turės taip pasireikšti — tai „bus aktyvus dalyvavimas kovoje už partijos ir vyriausybės nutarimų įgyvendinimą..."

B. SERGAUTIS

REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

870 COLLEGE ST. — — — Telef. OL. 6381

Šios savaitės namai skubiam pardavimui:

$ 10.500. Roncesvalles - High Park, 6 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės.
$ 13.400. Winona Dr. - St. Clair, 6 kmb., g. plytų namas, alyva šild., 2 mod. virtuvės ir vieta garažui.
$ 15.000. Indian Grove, 8 kmb. ,mūr. ger. stovyje, garaž.
$ 15.500. Dundas-Dovercourt Rd., 8 kmb., 2 augštų mūr. namas, vand.-alyva šildomas, dvigubas garažas.

1. Namai pardavimui

Greitas ir sąžiningas patarnavimas perkant bei parduodant namus įvairiose miesto dalyse.

2. Paskolos

Parūpinami pinigai įmokėjimui. Sukeliamos paskolos. Paskolos statybininkams ir NHA paskolos.

3. Insurance

Namų, baldų, mašinų draudimas. Įvairus draudimas: ligos, nelaimingų atsitikimų atvejais ir tt.

Taip pat duodamos informacijos nedarbo dienomis po pamaldų.

KREIPTIS OL 6381.

A. S. NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR ST. W., TORONTO, TEL. LL. 3102
(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Tarpininkaujame pardavime ir pirkime įvairių nekilnojamų nuosavybių ne tik Toronto mieste ir priemiesčių rajonuose, bet ir visoj Ontario provincijoje.

$3.000 įmok. - **Dundas - Dovercourt,** — 7 kmb. plyt. nam., mod. virt., alyva šild., dvig. garažas. **Prašo $12.500.**
$4.000 įmok. - **Bloor-Gladstone,**—7 kmb., gerų plytų nam., 2 did. virtuvės, nepereinami km., graž. r. **Prašo $13.200.**
$4.500 įmok.-**Indian Rd. Cres.—Humberside,**—8 kmb., gražus mūr. namas, 2 virt., al. šild., jauk. k. **Prašo $15.200.**
$5.000 įm. - **Garden-Indian Rd.,**—7 kmb. ir saulės kmb., stiprus plytinis namas, vid. gerai užlaikytas. Lengvos mokėjimo sąlygos. **Prašo $15.000.**
$10.000 įm. - **Bathurst-Dupont,** — 12 kmb., nauj. namas, geriausių plytų, pryš. taš. akm., 4 virt., 3 von., vand.-alyva šild., mod. įrengtas, dvig. garaž. Namas yra Vermount g., priešais parką. Patogu išnuomoti, augšt. paj. **Prašo $25.000.** Viena atvira skola neka balanse. Verta dėmesio.

Kasdien gauname naujų pasiūlymų, todėl patariama paskambinti ir pranešti, ko jieškote pirkti, arba ką turite parduoti, kuriame rajone ir už kokią kainą.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys.

Ap. Sakevičius - Sakus

Įstaigos telefonas LL. 3102, namų tel. LL. 06556

W. A. LENCKI,
B. A., L. L. B.
TEISININKAS —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

VIENYBĖJE — GALYBĖ
TAUPYK
LIETUVIŠKAME KREDITO KOOPERATYVE
Indėliai apdraustI. Augštos palūkanos.
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. KE 3027.

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis. ir taisomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMIAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR IŠSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS.
VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:
Hamiltone: 18 Spadina Ave. Tel. LI 9—2035
Toronte: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

Jei norite PARDUOTI AR PIRKTI NAMĄ ir sunkiai Jums sekasi, bandykite paskambinti mums.

Štai tik keletas pavyzdžių:

$1.500 įmok. Brock-Dundas, 6 kmb., nėra garažo.

$1.800 įmok. Ossington-Dundas, 6 kmb. mūr., įvažiavimas į kiemą.

$5.000 įmok. Rucholme Dr.-College. Mūr., atsk., 8 k. 2 virt., aliej. šild., garažas.

$6.000 įmok. Prie Bathurst-Dundas, mūr. 15 k., 3 virt., 3 von., vand.-aliej. šildom., 300 dolerių pajamų į mėn.

$8.000 įmok. Bloor - Indian Rd., mūr., atskir., vand. šildomas, 13 k., 2 virt., 2 vonios, 2 atsk. įėjim., 2 garažai, lengvi mokėjimai.

MES SKOLINAME pinigus įmokėjimui padidinti vien ntik už Jūsų parašą. Galime paskolinti tiek, kiek Jūs turite savo pinigų įmokėjimui. Pvz. jei Jūs turite $2.000, galime paskolinti Jums kitus $2.000; Jei Jūs norite $3.000 galime paskolinti kitus $3.000.

Įstaigos tel.: OL. 7996 arba OL. 7997

Kuzmas - Baltakys - Plioplys
Namų tel. LA 1250 N. telef. LL 8310 Namų tel. RO 3345

Pošius - Duda - Maciunskas
Namų telef. JU 7558

J. KARPIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1609 DUNDAS Str. W (kampas Dundas-Brock) Toronto

KE 1118
J. GREEN
REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER
933 Bloor St. W. Tornoto.
Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

LA 7570
WILLIAM BENDENA
REAL ESTATE
1555 Dundas St. W. (kampas Sheridan) Toronto.
Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

DANUTĖ STRAZDAITĖ
321 Oakwood Ave., Toronto, 10.
GORDON'S BEAUTY SALON
Daro pusmetines ir įvairias vienkartines šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Dr. A. Pacevičius
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778
Rentgenas. Physioterapija. Laboratoriniai tyrimai.
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS
Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių angliškų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.
ED. KONDRATAS.
1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!
Imperial Auto Collision
Atlieka visų mašinų visokį remontą: (sparnai, durys, priekis, rėmai).
Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.
Darbas garantuotas.
561—567 KEELE Str. vienas blokas į pietus nuo St. Clair TORONTO, Ont.
Biuro telef. JU 4773
Namų CE 1-3444

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪŠIES:
Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas
PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ
335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

LĖKTUVŲ GAMYBA.

Nors aviacijos pramonė 90 proc. dirba karo reikalams, JAV įmonės pastato po 13 civilinių lėktuvų kas parą.

Nuo II Pas. karo pastatyta 75.670 civilinių lėktuvų, 37.797 karo lėktuvų — nuo brolių Wright'ų skridimo prieš 50 metų, JAV pastatė apie 123.000 civilių lėktuvų — t. y. po maždaug 6.5 lėktuvo į parą 50 metų bėgyje.

Šiuo laiku kiekvieniems pagamintiems 6 civiliams lėktuvams JAV tenka po 1 lėktuvą eksportui. Nuo II Pas. karo pabaigos JAV tiekė apie 90 proc. pasaulyje pagamintų lėktuvų.

1954 2 lėktuvų išdirbėjų 23 įmonėse JAV patieks apie 3.825 civilius lėktuvus JAV, (įskaitant helikopterius) ir apie875 užsienin.

Daugiausia šių civilinių lėktuvų yra 1—5 keleivių pastatai, sveria maždaug pusantros tonos ir turi motorus iki 400 arklio jėgų.

Šiuo metu JAV yra per 90 000 ne karinių lėktuvų ir apie 580.000 asmenų turi piloto teises.

■ Plymouth Motor Corporation paskelbė, jog bėgyje pereitų 1953 metų tapo pagamintą 661.318 tos rūšies automobilių. Tai yra rekordinis skaičius 25 metų kompanijos istorijoje.

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 7 pusl.

ma nepaminėti ir Montrealio lietuviškos visuomenės, kuri vienokiu ar kitokiu būdu parėmė „Tauro" klubą finansiškai ir įgalino net dviems komandoms dalyvauti pirmenybėse. „Tauro" klubas jokių pajamų iš rungtynių neturi (tik išlaidas), todėl yra priverstas ruošti šokių vakarus ir kitus parengimus. Montrealio visuomenė gausiai atsilankydama į parengimus ir fantais paremdama loterijas, sudarė sąlygas mūsų jaunimui išeiti į platesnius horizontus ir garsinti lietuvišką vardą. Reikia tikėtis, kad ir ateityje montrealio lietuviai taip pat nuoširdžiai parems, gausiai atsilankydami į klubo parengimus ir duos galimybės sportuojančiam jaunimui dar geriau pasiruošti ateinančiam krepšinio sezonui. Geriau pasiruošus ir rezultatai, žinoma, bus geresni. O kad mūsiškiai dar augščiau iškiltų, norime kiekvienas.

J. Nr.

ANGLIJOS LIETUVIŲ SPORTAS.

(Mūsų bendradarbio Anglijoje)

Jau daug laiko praėjo, kai paskutinį kartą rašiau iš Anglijos, ir per tą laiką lietuvių sportinis gyvenimas čia mirė. Vasario mėn. 27 d. po šešerių sėkmingų darbo metų pirmasis ir paskutinis lietuvių sporto klubas čia — Manchesterio „Kovas" nustojo egzistavęs. Nebelikus pakankamai sportininkų čia, rasta nebeįmanoma toliau tinkamai atstovauti lietuvių sportą ir užskleistas paskutinis darbo lapas.

Šešeris metus „Kovas" puikiai atstovavo lietuvių krepšinį anglų ir kitataučių tarpe, daug prisidėjo prie krepšinio populiarinimo ir pakėlimo jo standarto šiame krašte ir ankstyvesniais metais daug prisidėjo prie kitose vietovėse esančių lietuvių sportininkų išjudinimo. Galima pasakyti, jog tik dėl „Kovo" energingo ir puikaus veikimo, prieš dvejetą metų turėta čia 7 lietuviškos krepšinio k-dos. Jos visos mirė emigracijos liga ir dabar priėjo eilė ir pačiam „Kovui".

Per šiuos šešeris metus per „Kovo" eiles perėjo apie 25 krepšininkai ir reikia tiketis, kad jų patyrimas ir entuziazmas atneš naudos ateityje. Laike visos veiklos „Kovas" turėjo 3 kapitonus, kuriais ir rėmėsi visas darbas. G. Glatkauskas, Vl. Stabačinskas ir L. Puzinas buvo centrai, apie kuriuos sukosi visas „Kovo" gyvenimas. Paskutinis „Kovo" kapitonas — L. Puzinas bebuvo likęs „Kove" vienintelis žaidėju, kuris gynė k-dos spalvas nuo pirmos klubo įsisteigimo dienos.

Taigi, lietuvių sportinis gyvenimas šiame krašte palaidojo paskutinį savo švyturį. Teko išgirsti, jog Wolverhamptone stalo tenisininkas Viliūnas ir Kelmistraitis bando suorganizuoti naują sporto klubą, bet kiek jiems pasiseksiu— sunku pasakyti.

Dabar Jūs, Kanados lietuviai sportininkai, turite stipriau susiimti ir tęsti mūsų sportą.

V. Steponavičius.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTAS.

(NL korespondento).

Futbolas. Vytis — Budapešt 2—2. Sausio 18 d. esant puikiam vakarui Norwoodo stadionan sugužėjo apie 6 tūkstančiai žmonių pamatyti, Vyties ir Budapešto rungtynių.

Į aikštę išbėga Vytis: Karsteds, Bettalli, Martusevičius, Lindenko, Sadauskas, Čiplys, Petruška, Langevičius, Kitas, Virba ir Radejenko, atsargoje pasilieka Armonas su Binkevičium, vėliau pasirodo Budapešto komanda.

Vengrai tuojau pereina į puolimą ir po penkių minučių žaidimo vengrų puolėjas, prasivedęs pro kelis mūsų gynėjus, pasiekia pirmą įvartį. Vyties puolimas nesnaudžia. Kitas iš gražios Langevičiaus pasuotės šauna nelaikomą įvartį į vengrų vartus ir išlygina rezultatą.

Po minutės vengrai pakelia rezultatą savo naudai 1 — 2. Baigiantis pirmam kėliniui mūsų puolimas vėl užgula vengrų vartus. Vengrų gynimas, turėdami baimės gauti įvartį, pasuoja kamuolį savo vartinin kui, o pasekmėje įkerta sau, kuo ir baigiasi kėlinys lygiom po 2. Kadangi Vyties puolimas daugumoj padėjo savo gynimui, antram kėliny nepasiekė jokių rezultatų. Mūsų gynimas išlaikė esamą rezultatą ir užbaigė rungtynes. lygiom.

Vasaros sezone komandos eina sekančiai: Polonia 10 taškų, Vytis su Birkala po 9, Budapešt 8, Sturt su Kingswood po 7, Juventus 4 ir Pors. Plymton 3.

Krepšinis. Vytis — Tauras

ŠACHMATAI.

„A" ratelių šachmatininkų rungtynėms pasibaigus, lietuvių pasiliko paskutinis (aštuntas), laimėjęs 5, pralaimėjęs 23 lošas. Laimėjo žydų En Passant ratelis, estai buvo trečioje vietoje, ukrainiečiai ketvirtoje. Lietuvių pusėje žaidė: A. Puzarauskas, J. Viliušis, J. Žmuidzinas, J. Šiaučiulis, ir V. Širvydas.

„B" ratelis geriau pasirodė, nes iškovojo antrą vietą (per nai utrėjo pirmą), laimėjęs 12 ir pusė, pralaimėjęs 7 ir pusę. Lietuviai pralaimėjo Montrealio Chess rateliui tik vienu tašku. Lietuvių ratelį sudarė: A. Mylė, A. Lesinskas, R. Lukša ir V. Širvydas.

Vyksta dabar „C" ratelio rungtynės, kuriose dalyvauja: J. Malaiška, J. Skučas, R. Lukša, J. Viliušis ir V. Širvydas. Lošoje su Park Extention rateliu lietuviai laimėjo: 2 prieš du (J. Malaiška ir V. Širvydas). Lošoje su Hudson Heights laimėjo 3 prieš 0 (J. Malaiška, J. Skučas ir R. Lukša) ir viena loša atidėta. Praėjusį penktadienį įvyko trečias susikirtimas. Žaidimai vyksta Montreal Chess klube: 468 St. Catharine St. E. valgykloje.

Miesto pirmenybėse sungiasi ir I. Žalys, kuris stovi antroje vietoje. Rezervuose rungiasi: A. Mylė ir V. Širvydas. Tikimasi prisidės dar vienas, ar du lietuviai.

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal. (blokas į rytus nuo De la Roche, užrašas: Rene Bourdages)

Valandos: kasdien 9—6; penktadien. 9-9 ir šeštadien. 9-6.

Įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Adamonis ir Budriūnas Real Estate
& BUSINESS BROKERS

Namai pardavimui:

Rosemounte:

Prie St. Zotique 2-jų šeimų po 5 kamb. Naujas. Centralinis šildymas. Kaina 16.000 dol. Įmokėti 5.000 dol.

3-jų šeimų, 1 butas 5 kamb. ir 2 butai po 3 kamb. Naujas, modernus, su centr. šildymu. Kaina 19.000 dol. Įmokėti 8.000 dol.

2-jų šeimų, visai atskiras prie St. Zotique. 2 butai po 5 kamb. Centr. šild. Ypatingai gražus ir geros statybos. Kaina 20.700 dol.

Chabot: prie St. Zotique. Gerame stovy 5 ir 5 kamb. 2-jų šeimų namas. Kaina 11.500 dol. Įmokėti 6.000.

Apartmentų namai: Pie IX 12 butų po 3 kamb. Centr. šildymas. Šaldytuvai ir krosnys. Visai atskiras. Kaina 72.000 dol. Pajamos į metus: 10.968.

Verdune:

Rolland St. 2-jų šeimų, visai atskiras naujas, modernus namas. Kaina 16.500. Įmokėti 8.000.

Valiquette Ste. 4 šeimų, 2-jų metų namas. Kaina 28.500 dol.

Ville Lasalle:

9 Ave, 2-jų šeimų po 5 kmb. nauj. namas. Kaina 16.500. Įmokėti 7.000 dol.

Park Extention:

2-jų šeimų, 5 met. namas. Oru šildomas po 4 kamb.. Kaina 13.500. Įmok. 5.000.

Vasarvietės:

St. Cutbert. 50 mylių nuo Montrealio prie kelio į Quebec. Netoli ežeras. Namas 6 kambarių. Kaina: 2.500. Įmokėti 1.000.

Val David prie St. Agathe. Prie pat Golden Lake. 4 kambarių namas ir erdvus žemės sklypas. Kaina 3.000. Įmokėti 1.000 dol.

Žemės sklypai:

J. Mance 25X87 — $1.000.
Ville Lasalle: 65th Ave. 33—94 — $1.200.
Parthenais St. 26—84 — $2.200 (prie Sherbrooke).
Prie Pie IX į šiaurę — 31X84 — keliolika sklypų po $ 1.000.
Rosemount, kampinis sklypas 39X77½ — $3.200.

Viešbutis-Motel — prie kelio į Torontą, geroje ir gražioje vietoje. 22 butai po 2 kambariu ir 1—6 kambarių. Kaina $135.000. Pajamos į metus $32.000.

Paskolos-Mortgage: namams statybos eigoje — 60% vertės iš 6½. Užbaigtiems namams 50% vertės iš 5½.

NORĖDAMI PARDUOTI AR PIRKTI KREIPKITĖS Į PIRMĄJĄ MONTREALY LIETUVIŲ REAL ESTATE ĮSTAIGĄ.

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI!

NAMAI — ŽEMĖ — PASKOLOS — DRAUDIMAS.

Jums mielai padės AGENTAI:
A. GRAŽYS RA 1-3148 A. SKREBUTĖNAS PO 6-5407
B. JAZOKAS PO 6-9041.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 valan. vakaro.
Telefonai LA 7932. LA 9871. PO 6-6495.
177 Sherbrooke St. W. kambarys 5, Montreal.

A.J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTŪRĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SĄŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36
Tel. RA 7-3120

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal,P.Q.,Canada. Tel.: PL 6580

BRONIUS AMBAKAS
SPECIALISTAS IŠ EUROPOS
BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ
dėjime
MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.
Vakarais 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.
KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įv. durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įv. medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8—0162.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,
Park Extension.
CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose..
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždėdami jiems „Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną order paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefuonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:
J. Matulaitis,
J. Kriaučiliūnas,
A. Majauskas.

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

LIUDESIO VALANDOJ

KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.
ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.
UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

VAISIŲ IR UOGŲ MĖGĖJAI

pigiomis kainomis gali gauti:

OBELŲ, KRIAUŠIŲ, SLYVŲ, PYČIŲ IR VYŠNIŲ SKIEPŲ, SERBENTŲ, DIDŽIŲJŲ AGRASTŲ, VYNUOGIŲ IR KITOKIŲ VAISKRŪMIŲ

PAS A. MAČĮ

NILESTOWNE ant HAMILTONO kelio ties Londonu, O.

HAMILTON

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ VISIEMS HAMILTONO NL. SKAITYTOJAMS

ir šio skyriaus bendradarbiams linki Jūsų Hamiltono korespondentas!

MOTINOS DIENOS

minėjimas yra rengiamas KL B-nės Hamiltono valdybos gegužės 2 d. Rytą bus atlaikytos pamaldos parapijos bažnyčioje su Libera ir vakare numatomas iškilmingas minėjimo aktas su torontiečio svečio Dr. A. Šapokos paskaita, menine dalimi, kurioje bus deklamacijos, tautiniai šokiai ir Z. Šukienės vaizdelis „Mokiniai".

GEGUŽĖS MĖN. ANTROJE PUSĖJE

Hamiltone numatomi du didieli koncertai — T. Fondo Hamiltono sk. 3-jų m. sukakties proga gegužės mėn. 15 d. ir KL B-nės Hamiltono apylinkės įkūrimo 6-rių metų, gegužės mėn. 22—23 dd. B-nės valdyba savo sukaktį atšvęs didžiausiame Hamiltono Royal Connaught Hotel Crystal Ball ir Normandie Room salėje.

ĮDOMIŲ PASKAITŲ CIKLĄ

per Hamilton CHML (banga 900) radijo stotį skaitys žinoma visuomenės veikėja ir radijo komentatorė E. Hyder. Balandžio 20 d. tema yra „The peoples speak" ir balandžio 27 d. — „The Hope Bomb". Paskaitų pradžia 9 val. 30 min. Atkreiptinas dėmesys į pirmąją paskaitą.

LIETUVIŲ NAMŲ HAMILTONE

raštinės išlaidų padengimui, be laikinosios valdybos savo auka 5 dol. prisidėjo ir parapijos klebonas kun. dr. J. Tadarauskas. L. valdyba nuoširdžiai dėkoja.

HAMILTONO IR TORONTO

KL B-nių valdybų posėdis įvyks Toronto LN balandžio m. 28 d. 8 v. v. Tai bus pirmas posėdis Kanadoje dviejų apylinkių valdybų bendrų reikalų aptarimui.

SKAUČIŲ VIETININKIJA

gegužės mėn. 1 d. parapijos salėje rengia linksmavakarį. Programoje Z. Šukienės farsas „Studentas iš užsienio" ir po to smagūs šokiai.

DAR KARTĄ PRIMENAMA,

kad norint šiam laikraščiui patiekti žinias artimiausiai savaitei, prašome paskambinti telef. LI 5-0979 iki sekmadienio 3 val. pp.

TFONDO HAMILTONO SK. VALDYBA

3-jų metų sukakčiai atžymėti išleis virš 100 puslapių metraštį. Jame tilps visų aukotojų sąrašas, visuomenės veikėjų straipsniai ir kt. Metraštis spaudai jau atiduotas.

DU HAMILTONIEČIAI

V. Dargis ir A. Gudaitis išvyko į „auksinius vakarus" — B. C. provinciją. Sekmės!

VERBŲ SEKMADIENĮ HAMILTONO LIETUVIAI

katalikai baigė rekolekcijas, kurias vedė svečias iš Toronto Tėvas Placidas.

ŠIOS SAVAITĖS

pamaldų tvarką Hamiltono lietuvių parapijos bažnyčioje. Didįjį Ketvirtadienį, Penktadienį ir Šeštadienį pamaldos 9 val. ryto Didįjį Penktadienį 6 val. v. Kryžiaus keliais. ir D. Šeštadienį 8 val. v. mišparai.

Prisikėlimo pamaldos — rezurekcija Velykų rytą 7 val.

UŽSAKAI PARAPIJOS

bažnyčioje paskelbti B. Pundziaus su Leon Raynsford.

Kbr.

NAUJAS DR. L. LEVINSKO ADRESAS.

Hamiltone yra tik vienas lietuvis gydytojas, kuris laisvai praktikuoja. Jis šiomis dienomis pirko namą ir persikėlė gyventi į 580 King St. E., Hamilton, Ont Telefonas liekasenas.

Kl. G.

ŠV. POVILO LIUTERONIŲ

bažnyčioj Gore ir Hugson gt. kampe, Velykų Sekmadienį, balandžio 18 d. 1 val. pp. lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

IŠRASTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO BŪDAS

Du Amerikos gydytojai Berger ir Sobel išradę naują dantų gydymo būdą, kuris leidžia labai greitai susidaryti danties dangai ir labai pagreitina dantų žaizdų gijimą.

■ Praėjusiais metais Liurdo šventovę aplankė 2 milionai 200.000 tūkstančių maldininkų. 300 tūkstančių maldininkų atvyko iš užsienio.

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 8 puslapio.

49—46. Pusfinalinėse rungtynėse vasaros turnyre „Tauras" buvo kietas riešutas „Vyčiai". Nors rungtynių pradžioje Jaciunskis „Vyčiai" davė gerą pradžią. „Tauras" neatsilieka ir užbaigia pirmą kėlinį lygiom po 21. Antras kėlinys dar gyvesnis.

Kada rezultatas apylygis, kovojama dėl kiekvieno kamuolio. Bet „Vytis", turėdamas truputį laimės, laimi šias rungtynes.

Edas.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMO METU.

Tėvynės laisvinimo reikalams paaukota 110 dol., būtent:

a. Tautos Fondui, po 4 dol.: Juozas Sinkevičius; 3 dol.: Petras Januška; 2 dol.: J. Jakubauskas, J. Miliauskas; 1 dol.: P. Bernotas, V. Čiuprinskas, P. Dumčius, Vl. Janavičius, A. Juškauskas, kun. V. Rudzinskas. Viso 17 dol.

b. ALTui, po 5 dol.: P. Bernotas, R. Dumčius, O. Giedriūnienė, J. Jakubauskas, J. Kairys, L. Leparskas, J. Miliauskas, P. Petruitis ir E. Zatorskis; 4 dol.: inž. S. Paškevičius; 3 dol.: V. Čiuprinskas, A. Juškauskas, P. Kairys ir kun. V. Rudzinskas; 2 dol.: B. Ablėnas, B. Badikonis, Baleišis, Pr. Dumčius, V. Kozukauskaitė, Jul. Sinkevičius, J. Statkevičius, J. Ražauskas ir Ant. Tautkevičius; 1 dol.: B. Barisas, V. Barisas, Garbelienė, St. Kačinskas, V. Kačinskas, K. Kalikauskas, Kaunas, Kizienė, S. Kuncvaitis, J. Lapinskas, A. Skeiveris, Širvaitis, P. Rudokas ir Alb. Tautkevičius — viso 93 dol.

Korespondentas.

GRAŽIOS IŠLEISTUVĖS.

Visų mylimas p. Bronius Šidlauskas apleido mūsų Windsoro lietuvių koloniją balandžio 3 dieną. Tą dieną buvo išleistuvių pokylis Dominion Golf and Country Club salėje. Susirinko į klubo salę nemažai tautiečių ir anglų. Viso galėjo būti per 60 žmonių. Vyko gražios vaišės prie puikiai patarnaujamo padavėjomis stalo. Vaišių pradžioj maldą sukalbėjo vietos kunigas lietuvis. Baigiantis vakarienei žodį tarė klubo savininkas Stasys Baltulis. Šeimininkas Bronius Šidlauską apibūdino kaip didelį sportininką, golfininką, tenisistą ir futbolo lošėją. Rungtynėse yra laimėjęs su anglų žaidėjais pirmą premiją — perreinamąją taurę. Jis didelis sporto mėgėjas ir sporto meisteris. Jautrų ir jausmingą žodį tarė šios kolonijos klebonas kun. V. Rudzinskas. Kalbėjo Kazys Marcinkus, Leonas Sverplys, Radcevičienė, A. Patašius ir kiti. Linkėjo laimės ir kad neužmirštų windsoriečių lietuvių būnant Amerikoj. Bronius Šidlauskas išvyksta į U. S. A. į Worchesterį pas savo motinėlę-augintojėlę ir tris sesutes. Jis gavo Amerikos vizą per 6 mėnesius. Jį remė kongresmanas kaip sportininką. Mielam ir geram bičiuliui ir draugui mes Windsoro lietuviai linkime būti gero sportoto laimėtoju ir visuomet skelbti mūsų tautos vardą. Linkime visi gražios, šviesios ateities.

Z. T.

NIAGARA FALLS

JAUNIMAS VEIKIA.

Keturių kolonijų, St. Catharines, Welland, Niagara Falls, Port Colborne, susibūręs jaunimas į vieną grupę „Gintaras", pradėjo gražiai veikti. Tautiniams šokiams vadovauja Z. Jakubonis, chorui J. Vysniauskas, baletui Z. Ulbikienė, dramai B. Simonaitis. Pirmasis pasirodymas numatytas ateinantį rudenį.

■ Spauda praneša, būk kunigas Andrea Gaggero gavo Stalino taikos dovaną. Vatikanas patikslino žinią, pranešdamas, kad šis Gaggero pernai buvo atstatydintas nuo ėjimo pareigų už neklusnumą bažnytiniam autoritetui. Gaggero buvo dalyvavęs Taikos Partizanų kongrese Varšuvoje 1950 m. Jis taip pat rašė Italijos komunistų laikraščiui.

SEKITE NAUJAS MADAS

UŽSISAKYKITE

KOSTIUMĄ

geriausios angliškos medžiagos iš naujausių audinių.

PRITAIKOME KELNES prie jūsų švarko.

GARANTUOTAS DARBAS.

Galima ir kreditan.

VALOME - PROSIJAME

PAIMAME IŠ NAMŲ IR PRISTATOME.

NICK'S TAILOR SHOP

PATAISYMŲ EKSPERTAI.

Lietuvis vedėjas: P. KVIETKAUSKAS.

616 CHARRON WI 8013

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8-th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. FItzroy 3292.

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE. HE 3207

LE MIEUX LINGERIE

VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.

Taipogi yra priimami DAŽYMO ir PROSINIMO darbai sumažintomis kainomis.

5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

RAŠTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.

J.R. RIENDEAU

KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI

Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis.

Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresorius.

LAIŠKAI REDAKCIJAI...

Atkelta iš 3-čio puslapio.

Gerb. p. Redaktoriau,

Prašau atspausdinti Jūsų redaguojamo laikraščio artimiausiame numeryje šį mano viešą pareiškimą.

Šių metų kovo mėn. 17 dieną „Nepriklausomoj Lietuvoj" Nr. 11 (360) K.L.T. Valdyba, aprašydama Vasario 16 minėjimą Vancouver'yje, įvykusį šių metų vasario mėn. 21 dieną, tarp kitų iškeltų klausimų, tiesioginiai palietė Vancouver'io lietuvių parapijos Bažnyčią, kaipo viešą instituciją, ir mane asmeniškai, į ką aš pareiškiu, kas seka:

1. K.L.T. Vancouver'io skyriaus Valdyba, ruošdama Vasario 16 minėjimą Vancouver'vje šių metų vasario mėn. 21 dieną, į mane, kaipo minėtos Bažnyčios keboną, nesikreipė dėl pamaldų. Šių metų vasario mėn. 9 dieną aš gavau kvietimą dalyvauti Vasario 16 minėjime vasario mėn. 21 dieną 4 valandą po pietų. Kvietime pamaldos nebuvo numatytos. Kadangi, kaip aukščiau paminėta, nei Valdybos pirmininkas, nei bet kuris jos narys į mane pamaldų reikalu nesikreipė ir, be to, visiems išsiuntinėtuose kvietimuome dalyvauti minėjime pamaldos pažymėtos nebuvo, man buvo aišku, kad Valdyba Vasario 16 minėjimo proga pamaldų vengia. Nenorėdamas Vasario 16 minėjimo, ruošiamo vasario mėn. 21 dieną, trukdyti, aš padariau pamaldas šių metų vasario mėn. 14 dieną. 11 valandą prieš pietus, aukodamas šv. Mišias intencija už kenčiančią Tėvynę, Libera už kritusius karius kovoj dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės ir bolševikų nukankintus lietuvius. Tą dieną pasakiau pritaikintą pamokslą. Pamaldų metų surinktos aukos sumoje $51,36 perduotos K.L.B. Vancouver'io Apylinkės Tautos Fondo įgaliotiniui p. Juozui Šmitui, kad persiųstų Tautos Fondui.

2. Šių metų vasario mėn. 21 dieną sakytame pamoksle bažnyčioje jokios agitacijos nedariau, tai yra, nei prašiau, nei įsakiau, nei draudžiau dalyvauti ar nedalyvauti Vasario 16 minėjime, tik daviau kritišką įvertinimą klaidos — laužymo senos garbingos lietuvių tradicijos minėti svarbesnius tautinius įvykius, pradedant pamaldomis. Kadangi daug uguma lietuvių nedalyvavo suruoštame minėjime ne dėl mano tariamos agitacijos, bet dėl savo asmeninių įsitikinimų, to dėl dėl minėjimo K.L.T. Valdyba visai neteisėtai primeta parapijos Bažnyčiai, kaipo juridiniam asmeniui, ir man agitacijos bei boikoto kaltę, padarydama mums morilinę skriaudą lietuvių tautos atžvilgiu. Todėl aš prašau ir reikalauju Valdybą spaudoje („Nepriklausomoj Lietuvoj") per 30 dienų nuo pažymėtos datos šiame mano pareiškime padoriai man priimtinoj formoj žodžius, kai po melą ir šmeižtą: „Vasario 21 dieną per pamokslą bažnyčioje gerb. kun. Traškevičius praneša, kad į tą dieną K. L. Tarybos ruošiamą salėje Vasario 16 minėjimą lietuviai neitų ir jį boikotuotų", skirtus diskredituoti viešąjai institucijai — Bažnyčiai ir mano asmeniui; atšaukti, kitaip šauksiu teisman.

Vancouver'is, 1954 m. balandžio mėn. 6 d.

Kun. A. Traškevičius.

NL RED. labai abejoja, ar beverta gerb. Vancouverio lietuvio klebonui prasidėti su teismais. Lietuvoje tokių reiškinių mes, senieji redaktoriai, nežinojome. Jeigu pasitaikydavo kokių korespondencijose netikslumų, įdėdavome pataisymų, ar tai laiškų forma, kaip ir šiuo kad atveju čia pat dedamas kun. A. Traškevičiaus laiškas, ar kita, gal, sutarta forma, ir nesusipratimas greit būdavo baigiamas išsiaiškinimu. O juk kaip tiktai yra svarbu nustatyti tiesa.

Į teismus, kaip žinoma, nei na nei Amerikos lietuviai kunigai ir dėl spaudoje padaromų pasisakymų, kartais net aštrių, nesibylinėja. Atrodo, jie daro ir protingai ir krikščioniškai, nes kad ir už blogą neatsilygina blogu.

Negirdėti, kad ir Amerikos ir Kanados valdžios net pačios viršūnės, kurios esti net labai žiauriai ir net aiškiai netesingai ir tendencingai kaltinamos ir net sąmoningai šmeižiamos, — į teismus su spauda nesivelia, nes jie, gerbdami spaudos laisvę, ir tokiu atveju, ir menku šešėliu nenori tos laisvės paliesti.

Neteko girdėti, kad ir Kanados dvasininkai keltų bylas dėl spaudoje padarytų pareiškimų. Diskusijos pastebimos, bet ne bylos teismuose.

„NL" niekam neatsakė pareikšti savo mintis, kuriomis būtų atitaisomas koks netikslus pasisakymas. Ir šiuo atveju „NL" nė kiek nesvyruodama deda gerb. kun. A. Traškevičiaus laišką, kuriuo jis daro patikslinimų. Todėl, iš viso kyla klausimas, ar kunigams iš viso tinka eiti į teismus, kai nei pagal Lietuvos, nei pagal Kanados, nei pagal Amerikos tradiciją, kurios viršūnėse dominuoja spaudos laisvės idėja, nepraktikuojami dvasininkų bylinėjimaisi su spauda?

* * *

Gerb. p. „NL" Redaktoriui.

„NL" š. m. nr. 14 yra patalpintas p. J. Lukošiūno atsišaukimas dėl jo pavardės atžymėjimo aukavusių Vidūno Fondui sąraše, tilpusiame dienraštyje „Draugas" š. m. nr. 74, kaip po LAS Montrealio skyriaus nario.

Gerb. p. Redaktoriau, prašau leisti man į tai atsakyti.

Pone Lukošiūnai, aukų lapai, pagal kuriuos Lietuvos Atgimimo Sąjūdis Montrealio skyrius rinko aukas Vidūno Fondui ir jas pasiuntė to fondo Komiteto pirmininkui, nieko kur aukotojai nebuvo atžymėti kaipo LAS Montrealio skyriaus nariai.

„Drauge" tilpęs sąrašas, kuriame pažymėta: „Aukojo LAS Montrealio skyriaus nariai", manyčiau, yra atspausdintas dėl kieno nors klaidos, bet ne dėl blogos valios ar tendencijos Jus pasisavinti, įtraukiant į LAS Montrealio skyriaus narius ar užskaitant tai organizacijai prijaučiančiu, be Jūsų asmeniško sutikimo.

Taigi aš labai apgailestauju, kad taip įvyko...

„Drauge" paskelbtas sąrašas pasirašytas: „Vidūno Fondo Komitetas".

Reiškiu pagarbą LAS Montrealio sk. p-kas

P. Baltuonis.

— Aš, Anelė Stankevičiūtė, jieškau Antosės Zuikiūtės, ištekėjusios pavardės nežinau, prieš karą gyveno New Yorke, U. S. A. Žinantieji apie ją arba jąpačią prašau rašyti šiuo antrašu. A. S., 318—17 Str. N., Lethbridge, Alberta, Canada.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WAlnut 9773 4914 Decairie Blvd., Montrel.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

DE LUXE DRY CLEANERS

143—8th AVENUE, LACHINE NE. 5-0303

Sav.: P. RUTKAUSKAS.

Kostiumas, Suknelė ar Skrybėlė **$1.**

Paimame iš namų ir pristatome į namus visame Montrealyje ir priemiesčiuose.

Darbą atliekame sąžiningai.

NE. 5-0303

MONTREAL

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDOS.

Did. Ketvirtadienį tik vienc narios iškilmingos mišios 9 val. Po mišių procesija į kalėjimą.

Did. Penktadienį ryto pamaldos prasidės 7 valandą. Kryžiaus pagerbimas įvyks apie 8 val. ir paskui procesija į grabą.

Did. Šeštadienį pamaldos, ugnies šventinimas, prasidės 6.30 val. ryte. Mišios bus apie 8 val.

Velykų Rytą prisikėlimo procesija prasidės lygiai 7 valandą. Po procesijos bus iškilmingos mišios. Choras giedos naujas mišias.

Kitos mišios Velykų dieną bus 10 ir 11 val.

Didžiosios Savaitės Ketvirtadienį, Penktadienį ir Šeštadienį bus susitelkimo pamaldos 8 val. vakare. Ketvirtadienio vakarą ir Velykų rytą prieš prikėlimo ceremonijas išpažinčių nebus klausoma. Velykose išpažinčių kunigai klausys tik prieš 10 ir 11 val. mišias.

A. A. PREZIDENTO A. SMETONOS MINĖJIMAS.

Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos 10-ties metų mirties sukaktuvių minėjimas-akademija Montrealyje įvyks balandžio 25 d. (Atvelykio sekmadienį), 4 val. p. p. D'Arcy McGee salėje, 220 Pine Ave. W. Programoje: Klebono Tėvo J. Kubiliaus SJ invokacija, Stp. Kęsgailos paskaita. Meninėje dalyje dalyvauja specialiai iš J. A. V. atvykstanti Liet. Valstyb. Operos solistė V. Januškaitė, pianistas K. Smilgevičius, dramos aktorė B. Dikinienė ir Z. Lapino vedamas vyrų kvartetas.

Minėjimui Ruošti Komitetas.

123 SLA KUOPOS SUSIRINKIME

nauju nariu įstojo Juozas Parojus. Šį pusmetį naujų narių viso įstojo 6. Dabar kuopoje narių yra per 40. Deja, keli asmens, nesumokėjusieji nario mokesčių, yra suspenduoti. SLA centro rinkimuose dalyvavo 18 kuopos narių, kurių balsais pasidalino: Kalinauskas 16, Laukaitis 2, Dargis 8, Trečiokas 10, Vinikas 16, Mikužiutė 2, Gegužis 16, Maceina 9, Devenienė 18, Briedis 2, Biežis 13, Zalatorius 3 ir Šliupaitė 2.

KLT MONTREALIO SKYRIAUS PIRMININKAS

Antanas Navickas yra gavęs atsakymus į Vasario 16 šventės minėjimo KLT metu priimtas rezoliucijas iš Did. Britanijos premjero Winstono Churchillio, Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio reikalų sekretoriaus, kuris Prezidento vardu reiškia padėką ir Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinio sekretoriaus. Atsakymuose pažymėta, kad į rezolucijų turinį bus atkreptas dėmesys.

PAPILDANT KLT PASKUTINIO SUSIRINKIMO

aprašymą, vienas jo dalyvis praneša, kad susirinkime be tiesiogių K. L. Tarybos narių dar dalyvavę Šv. Kazimiero parapijos komitetas, Šv. Onos Pašalpinės draugijos atstovės, Nekalto Prasidėjimo mergaičių, Parapijos choro, Montrealio Darbininkų Draugijos, KLCT, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos ir kt. Apie tai paskaitęs sekretorius J. Parojus, darydamas pranešimą.

E. KARDELIENĖS MUZIKOS STUDIJOS

mokinių koncertas įvyks gegužės 2 d., sekmadienį, po pietų, McGee mokyklos salėje, 220 Pine Ave W.

KLEBONO KUN. J. BOBINO

25 metų kunigavimo ir klebonavimo sukaktuvės ruošiamos gegužės 22 d. rumunų salėje.

AMERIKOS KONSULATAS

persikelia į McGregor 1564 ir 1558. Persikėlimui konsulatas uždaromas kelioms dienoms. Savuose namuose jis atidaromas balandžio 22 d.

INCOME TAX

pareiškimus padeda užpildyti šioje srityje prityręs

Pranas Tautkus.

Prašoma kreiptis: **balandžio 16, 23, 24, 30 ir gegužės 1 dd. nuo 1 val. po pietų iki 9 val. v.**

A. MATULIO SVETAINĖJE
7682 EDWARD ST.,
Ville Lasalle.

NAUJAS TELEFONO NR.

Lietuviška medžio dirbtuvė **„BALTICA"** (547 Lafleur St., Ville Lasalle) praneša savo naują telefono Nr., kuris yra: **HUnter 8—0162.**

BUS ĮDOMUS ŠOKIŲ VAKARAS.

Balandžio mėn. 24 d. Montrealio Jūros skautės ir skautai rengia įdomų šokių vakarą. Tolimesnės žinios sekančiame numeryje. **Rengėjai.**

ANGLŲ KALBOS KURSAI

pradedantiems prasidėjo bal. 12 d. Kursai tęsis visą vasarą. Pamokos bus pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 10 v. vak. Plačiau galima sužinoti telefonu: Do 4639.

LIGOS IR NELAIMĖS.

P. Girinienei, dėl perpjovimo sudužusiu stiklu rankos sausgyslės, yra reikalinga plastinė operacija. Ji pasiųsta į ligoninę. Dr. Šegamogos priežiūroje tiriama kun. Stankūno sveikata Verduno ligoninėje. J. Vilkelienė paguldyta į Verduno ligoninę. Nesveikuojanti p. Patapienė.

P. Milaknis, grįždamas iš Sūnų ir Dukterų vakarienės, gatvėje paslydo ant ledo ir smarkiai susitrenkė. Serga O. Virbylienė, A. Laurynavičiui padaryta aklosios žarnos operacija. Susirgęs verdunietis J. Kinas.

PARDUODAMAS ledo šaldytuvas. Teirautis 142—7 Ave., Ville Lasalle, P. Q.

JIEŠKAU PARTNERIO benzino stotelės išnuomavimui. Pageidaujama mokėti mašinas taisyti ir anglų arba prancūzų kalbą. Skambinti po 6 val. vakaro telef. VI 2783.

PARDUODAMI du dideli sklypai, Iberville gat., tarp Sherbrooke ir Hochelaga. Teirautis: TR 6586.

IŠNUOMOJAMAS kambarys vedusių porai arba pavieniams, 5675 Molson Sa. Rosemount. Teelef.: AM 2259.

Dr. J. ŠEGAMOGAS
CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
office 4906 Wellington
VERDUN. Tel. YO 3611.
val.: 11—12, 2—4, 6—9, šeštadieniais 11—1 arba pagal susitarimą.
namų 1038 Osborne Av.
VERDUN. Tel.PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
priima: 9 a. m. — 10 p. m.
5303 Verdun A., Verdun,
Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
956 Sherbrooke E.
Telel.: FR 7684, EX 8322.

Dr.E.Andrukaitis
956 Sherbrooke E.
Tel. CH. 7236

INGRIDA IR ASTRIDA ATSKRIDO Į TORONTO.

Kovo 27 d. TCA lėktuvu iš Pietų Amerikos, Kolombijos, Bogotos, atskrido Sidaravičius Albino 4 asmenų šeima. Dėmesio centras—dvi dukrelės: Ingrida — 15 m. ir Astrida — 14 mt. amžiaus. Apie šias jaunutes lietuvaites daugelį kartų yra labai gražiai atsiliepusi Kolombijos spauda, kaip apie gabias muzikes Colombijoje, kurios turėjo visame krašte nepaprastą pasisekimą.

1945 mt. jos tremtyje pradėjo mokytis groti akordeonais pas žinomą muzikos profesorių H. Regehardt. Po 5 metų abi sesutės gerai baigė akordeonų klasę. Jų repertuare— klasinė muzika ir populiarioji muzika. Be to, jos turi įvairių kraštų liaudies muzikos numerių. Abi sesutės netik groja, bet jos ir dainuoja įvairiomis kalbomis. Astrida dainuoja stipriai vaikišku kontraaltu.

Tikimasi, kad aklimatizavusios šiame krašte, jaunos muzikės duos eilę koncertų Toronto ir kitų miestų visuomenei.

V. Sk.

KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA SKELBIA.

PL Archyvas: Reikalingas lietuvis-ė kultūrininkas, kuris apsiimtų eiti PL Archyvo Įgaliotinio pareigas Montrealyje. Sutinkantieji prašomi skambinti L. Balzarui, telef. PO 6-6232 kasdien nuo 7 v.v., o sekmadieniais nuo 4 val. po pietų.

Kartoteka: Lietuvės-iai, gyvenantieji Montrealyje ir dar neužsiregistravę b-nės kartotekoje, kviečiami tai atlikti. Užsiregistruoti galima pas b-nės v-bos įgaliotinius, kaip žemiau seka:

1. O. Stankūnaitė, 207-4th Ave, Ville Lasalle, HE 7839;
2. S. Remeikaitė, 1142 Allard, Av. Verdun, PO 6-3837.
3. K. Toliušis, 6828 Monk Blv., Ville Emard, TR 1974;
4. Z. Rimša, 107 Pratt Ave, Longuell, OR 5-6708;
5. P. Peleckas, 7603 Lonis Hebert St., Rosem., VI 1916;
6. K. Andruškevičius, 5333 King Edward St., DE 2384;
7. J. Adamonis, 2052 Coleraine St., GL 3619;
8. P. Beleckas, 3867 Henri Julien St., LA 9460.

Jau užsiregistravę b-menės kartotekoje anksčiau, bet vėliau pakeitę gyv. vietą, arba išvykę už Montrealio b-nės ribų, prašomi apie tai pranešti kart. vedėjui J. Lukoševičiui. 6951 Mazarin St., He 7877, o nuo 1 d. gegužės: 1860 Demarchais Blvd. (keičia butą). Atvykusieji iš kitur, arba dar neužsiregistravę, prašomi patiekti šiuos duomenis: a) pavardė, vardas, b) tėvo vardas, c) gimimo data, d) profesija, e) dabartinis užsiėmimas, f) dabartinis adresas. Minėtos žinios reikalingos mūsų kartotekos sutvarkymui, nes sekančius bendruomenės valdomųjų organų rinkimus esame pasiryžę pravesti korespondenciniu būdu, norėdami tuomi padidinti balsuotojų skaičių rinkimuose.

Nuo Jūsų geros valios, mieli tautiečiai-ės, priklauso, ar mes galesime įvykdyti savo nutarimą.

Kiekvieną sekmadienį po pamaldų 12 val. A. Vartų parapijos salėje budės mūsų kartotekos vedėjas J. Lukoševičius ir kiekvieną norintį užregistruos.

NEOKANADIEČIŲ PARODOS REIKALU.

Neokanadiečių parodos atidarymo data pakeista į gegužės mėn. 1 d. Immaculat Conception patalpose, 19185 Rachel St. E., kampas Rachel - - Papineau ir tęsis iki gegužes 6 d. Lankytojams 2, 4 ir 6 d. gegužės mėn. paroda bus atidaryta nuo 2 iki 5,30 val. po pietų, o 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 d. gegužės mėn. nuo 7,30 iki 10,30 v. Įėjimas nemokamas.

Norintieji išstatyti tapybos kūrinius, turi iš anksto užsiregistruoti nuo 20 iki 26 d. balandžio mėn. 4225 Berri St., telef. CH 9214, vėliau užregistruoti nepaklius į katalogą. Pasikeitus parodos atidarymo datai, primename, kad eksponatai reikia pristatyti į aukščiau spaudoje nurodytus surinkimo punktus iki balandžio 29 d., o 30 d. balandžio m. jie bus išgabenti į parodos patalpas.

Meninį mūsų skyriaus įrengimą prižiūrėti yra pakviesta ekspertų komisija sudėtyje J. Akstino, K. Veselkos ir J. Ladygos.

Visus parodą liečiančius reikalus tvarko komisija iš p. p. A. Gražio, telef. RA 1-3148, H. Valiulio, telef. FI 7997 ir P. Povilaičio, telef. RA 2-4410.

KLB Montrealio Ap. Valdyba.

ŠEŠTAD. MOK. VEDĖJOS AGR. EFERTIENĖS

iniciatyva, bal. 17 d., įvyko Longueuillos m-klos tėvų pasitarimas, kuriame aiškintasi dėl negerovių, kurios gresia mokyklos likvidacija. Nutarta, kad tėvai pasistengs, kad vaikai reguliariai ir nesivėluodami lankys mokyklą, p. Efertienei į talką kviesti V. Janušauską, kuris mielai sutiko. Birž. mėn. bus baigiamasis aktas, kuriame bus apdovanoti gabesni mokiniai. Prie mok. įsteigti skautų vienetą.

YRA ATLEISTŲ IŠ DARBO

Canadacar įmonės atleido iš darbo apie 300 darbininkų, kurių tarpe yra lietuvių. Numatoma, kad ši įmonė gegužės pa baigoje bus pusiau uždaryta, nes bus daromas didelis remontas, kuris truksiąs apie 3 mėnesous. Pasirašant naują darbo sutartį kolektyvine, už darbo valandą darbdavys pridėjo po 5 ct. už valandą, bet darbo laiką puse valandos sutrumpino.

LONGUEUILOJE PRADĖJO

veikti nauja autobusų linija 75 numeris, kuri eina iš Ontario ir Bordeaux gatvių kampo, bet eina daugiau į pietus ir Chamly gatve daveže iki pat lietuvių šeštadieninės mokyklos, vėliau suka St. Catharine gat. į vakarus ir grįžta atgal į miestą per tiltą. Bilietai už 30 ct. 5.

V. GRUODIS išvyko į Winnipegą vienam mėnesiui.

PP. JUODKOJAI susilaukė dukters. Malonus kolonijos prieauglis.

PADĖKA TORONTUI.

Vokietijos Kr. V-ba pakartotinai reiškia p. Vaidotui ir jo vadovaujamam Toronto Apyl. Šalpos K-tui ir Toronto lietuvių bendruomenei nuoširdžią padėką už nenuilstamą ir labai veiksmingą paramą tiek vargo mokykloms, tiek vasario 16 gimnazijai ir jos namams.

TORONTO

E. SIMONAIČIO SUTIKIMAS.

Ką tik atvykęs į Toronto, p. E. Simonaitis balandžio 3 d., šeštadienį, 3 val. pp. kalbėjo per CKTB radijo stotį, o sekmadienio rytą, 8 val. 30 min., per CKFH stotį.

Balandžio 4 d., 3 val. p. p. įvyko oficialus jo pagerbimas. Didžiulė „Colledge" kino teatro salė, su 1.200 sėdimų vietų, buvo pilna dalyvių. Pirmiausiai sveikinimo žodį tarė konsulas V. Gylys. Jis labai gražiai ir vaizdingai nupiešė p. Simonaičio asmenį, kartu primindamas keletą jo gyvenimo epizodų. Vienas buvo tas, kad jis dar 1918 m., kada Vilniuje dar stovėjo vokiečių kariuomenė, pats būdamas dar kariško je uniformoje, lietuviams jau pareiškė: „...po šita uniforma slepiasi tikra lietuviška širdis". Ir nuo to laiko prasidėjo jo nepaliaujama kova už lietuvybės reikalus Mažojoje Lietuvoje. Vėliau jau p. Gylys jį sutiko būdamas Klaipėdos Krašto gubernatorium. ir čia p. Simonaitis kovojo už mūsų tautos reikalus drąsiai ir ryžtingai.

Be to dar svečią sveikino p. Matulionis bendruomenes vardu, Dr. Anysas — pabaltiečių sąjungos vardu ir p. Tamašauskas — MLB d-jos vardu.

Savo kalboje p. E. Simonaitis ragino paremti Maž. Lietuvos kovotojų pastangas dėl visų lietuviškų žemių prijungimo prie Lietuvos. Klaipėdos kraštą jie laiko neginčytina mūsų teritorija. Jis pacitavo visą eilę lietuviškų pavardžių ir vietovardžių iš Karaliaučiau apylinkių. Be to, jis remiasi Vytauto Didžiojo testamentiniu pasakymu: „...ten yra mūsų bočių žemė."

Meninėje dalyje operos solistė Pr. Radzevičiūtė, akompanuojant muz. St. Gailevičiui, padainavo keletą lietuviškų dainų. Ypač gražiai skambėjo: „Yra šalis, kur upės teka..." Lietuvių orkestras „Tritonas" labai meniškai pagrojo lietuvišką popuri. Orkestro sudėtyje matosi tokių jėgų kaip p. S. Kairys. Nors dirigento rankai dar trūksta elastingumo, bet, reikia manyti, kad šis orkestras išaugs į gražų ir darnų vienatą.

Vakare Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyko vaišės, kuriose dalyvavo visų lietuviškų organizacijų pirmininkai, oficialios programos dalyviai ir p. Simonaičio artimieji bei pažįstamieji.

Šis p, Simonaičio atsilankymas yra labai reikšmingas, nes jis naujai sužadino mūsų meilę ir prisirišimą prie mūsų tautinių ir etnografinių žemių.

Bs.

ŠALPOS GRUPĖ „DAINA" VEIKIA.

Vasario 28 d. Lietuvių Namų salėje dainiečių surengtas Užgavėnių blynų vakaras praėjo su ne mažu pasisekimu. Gaila, kad dėl vietos stokos ne visi svečiai galėjo dalyvauti...

Norime maloniems skaitytojams pranešti, kad ir šv. Velykų proga buvo pasiųsta keturioms senelių stovykloms. Vehnen, Muenchen ir Altheim b. Ulm, Vokietijoje 184, 50 dol., vargingoms šeimoms 99,00 dol. bei 20 svarų maisto siuntinys.

Džiugu ir malonu ištiesti pagalbos ranką užjūrio vargstantiems broliams ir bent maža dalimi prisideti prie jų sunkaus gyvenimo palengvinimo.

Sekantis „Dainos" grupės narių susirinkimas įvyks balandžio 25 d. 3.30 val. pas narę p. Kundrotienę, 226 Shaw St. Toronto, Ont. **S. M.**

ŠV. ANDRIAUS LIUTERONIŲ BAŽNYČIOJ

Carlton ir Jarvis gt. kampe, lietuvių pamaldos: Didįjį Penktadienį, balandžio 16 d. (su šv. komunija) ir Velykų Sekmadienį, balandžio 18 d. — kiekvieną kartą 9 val. ryto.

Kun. dr. M. Kavolis.

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 Bloor W. Toronto 4.
į rytus nuo Dufferin St.

Dr. K Žymantiene
Gydytoja-chirurgė.
Kampas Bloor ir Brock Av.
(Įėjimas iš 613 Brock Av.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p.p., šeštad. nuo 11—3 v. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas OL 6851

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
345 BLOOR St. West
(kampas Bloor - Huron)
TORONTO
Telefonas WA 3-2003.
Priėmimo valandos: nuo 9—12 ir nuo 2—9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. A. VALADKA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1081 Bloor St. W.-Toronto
priima ligonius ir gimdyves nuo 2—4 pp. ir 6,30—8 vv., ketvirtadieniais ir šeštadieniais 2—5 pp. **X-ray (Roentgeno) kabinetas.**
Tel. **ME 2933**

Jonas J. Juškaitis
Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklausyti visą teisių kursą Toronto Universiteto Jurdiniame Fakultete.
932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.
(Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ
Real Estate Istaiga
Nuosavybės arba biznio pirkimo ar pardavimo reikalais,, paskolų gavimo, namų ar biznio apkainavimo ir teisingo patarimo reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą be obligacijos.
Esu Toronto miesto gyventojas per paskutinius 25 metus.
AL GARBENS - Garbenis
REAL ESATE and BUSINESS BROKER
1486 DUNDAS St. W., (prie Dufferin) TORONTO.
Telefonai LO 2738, vakarais HU 9-1543
Naujas musu skyrius
1597 Bloor St. W. Tel. LA. 8772
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI